

ПОЛИТИКИН

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIV
БРОЈ
1118
1. VI 1973.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

Ripley

Веровати или не!

ЦЕМС КАУЛИ

(1854-1937)
из
ХОЛТОН ГИЛА
(ЕНГЛЕСКА)
БИО ЈЕ
ПУТУЈУЋИ
ПРОДАВАЦ
ТЕКСТИЛА
70
ГОДИНА.

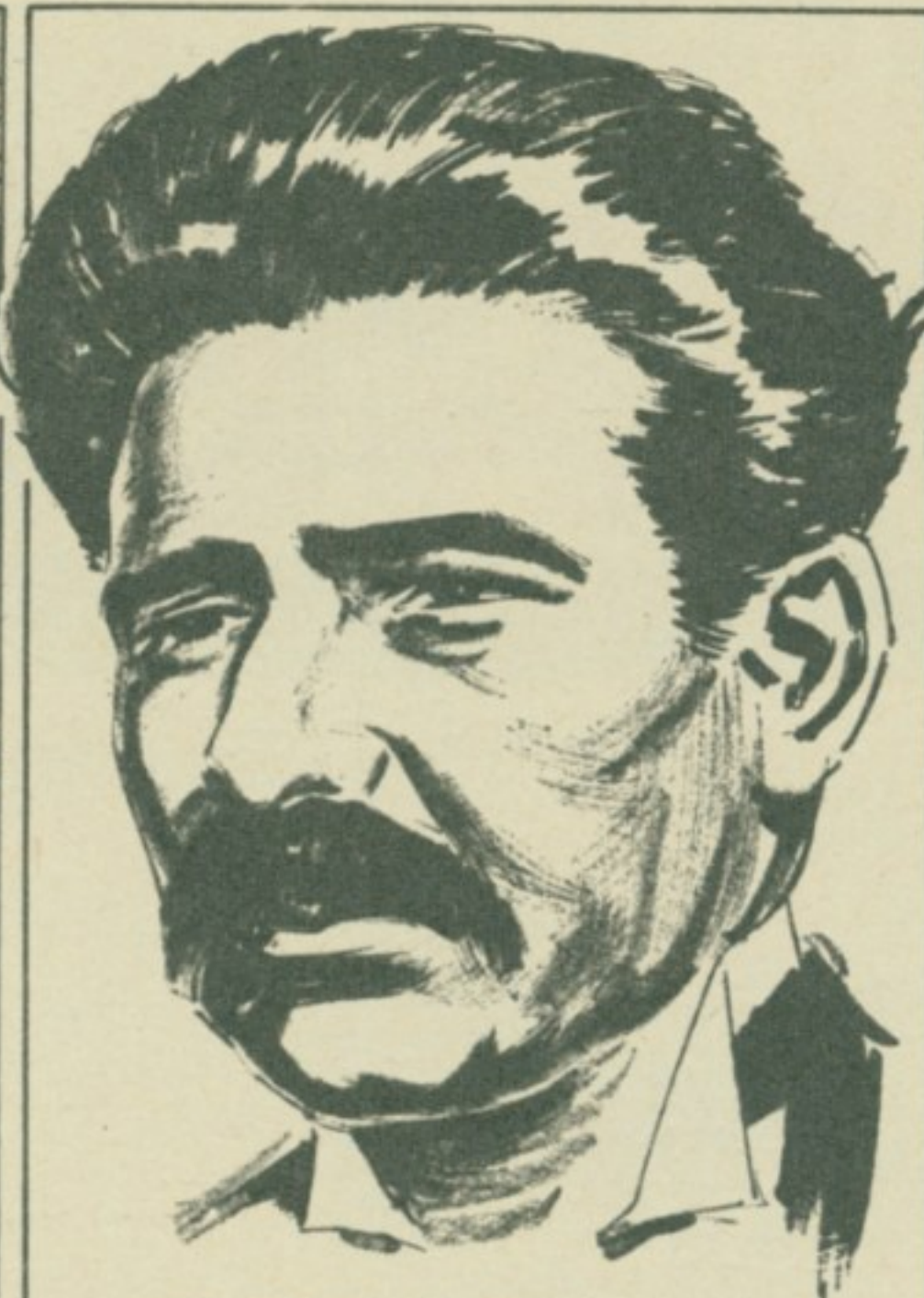
Поршобенере

ЈЕДАН
ГРАДИК У
ИТАЛИЈИ,
БИО ЈЕ 1131.
ГОДИНЕ
ПРОДАТ
РЕПУБЛИЦИ
БЕНОВИ
ЗА
5 ДИНАРА.

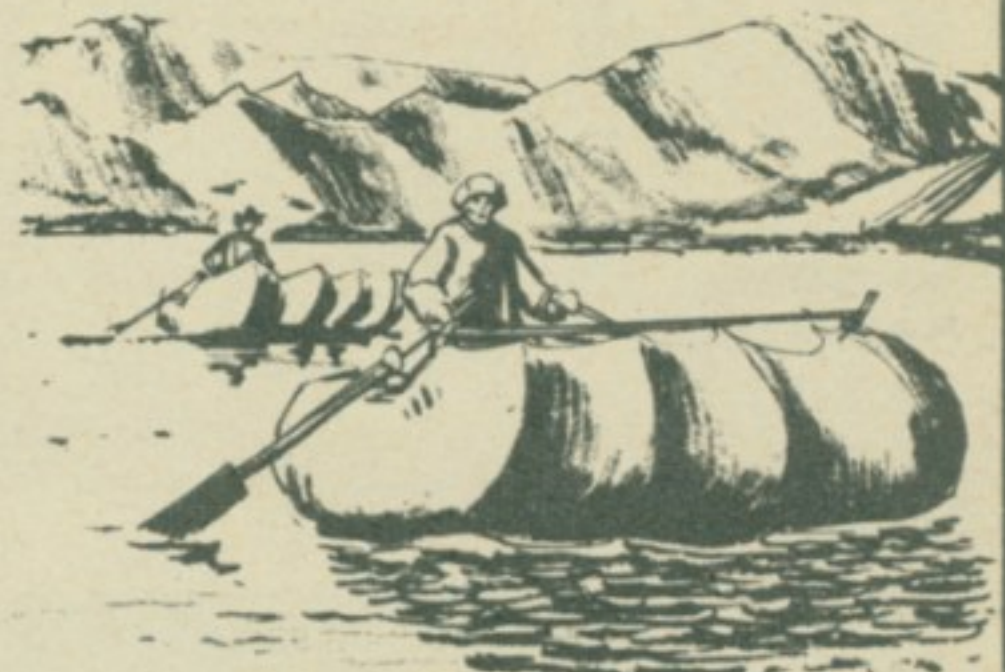
Јагње

КОЈЕ ЈЕ
ДОШЛО
НА СВЕТ
БЕЗ РУНА
ИМАО ЈЕ
ХЕРШЕЛ
ТЕДЕР ИЗ
СПРИНГФИЛДА
(САД).

СЕВЕРИНО ФЕРАРИ

(1856-1905)
ИТАЛИЈАНСКИ ПЕСНИК
БИО ЈЕ НАИМЕНОВАН
ЗА ПРОФЕСОРА
КЊИЖЕВНОСТИ НА
УНИВЕРЗИТЕТУ У
БОЛОЊИ
ДОК СЕ НАЛАЗИО У
ЈЕДНОМ АЗИЛУ ЗА
УМОБОЛНЕ.
ВЕСТ О
НАИМЕНОВАЊУ
ТОЛИКО ГА ЈЕ
ПОТРЕСЛА ДА ЈЕ
ОД РАДОСТИ
УМРО.

РИБАРСКИ ЧАМЦИ

КОЈЕ УПОТРЕБАВАЈУ
ТИВЕКАНИ
НА РЕЦИ ЦАНПО САСТОЈЕ
СЕ ОД ПО ЧЕТИРИ МАЛА
ЧАМЦА С КОСТУРОМ ОД
ВРБОВОГ ПРУГА
СПОЈЕНА ЗАЈЕДНИЧКОМ
ПЛАТФОРМОМ.

СМРТОНОСНА БИЈКА

ГОДИНЕ 1937, ЗА ВРЕМЕ САМО-
ВОЉНОГ НАСЕЉАВАЊА
ХАИКАНСКИХ СЕЉАКА У
ПОГРАНИЧНЕ ОБЛАСТИ
ДОМИНИКАНСКЕ РЕПУ-
БЛИКЕ, СВАКИ ДОМИ-
НИКАНСКИ ВОЈНИК
ПОСЛАТ У ЛОВ НА ХАИ-
КАНЕ НАСЛО ЈЕ ПО СТРУК
ПЕРШУНА И СВАКИ СЕ-
ЉАК КОЈИ НИЈЕ УМЕО ДА
ТАЧНО ИЗГОВОРИ ШПАЊ-
СКИ НАЗИВ ОВЕ БИЈКЕ
БИО ЈЕ ОДМАХ УБИЈЕН.
ТАКО ЈЕ БИЛО УБИЈЕНО
20.000 ЛУДИ КОЈИ СУ
СЕ ИЗГОВАРАЈУЋИ "ПЕ-
РЕГИЛ" УМЕСТО "ПЕРЕ-
ХИЛ" ОДАЛИ КАО
ХАИКАНИ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● сматра се да су једини сисари
који виде боје мајмуни и човек.

● први спортски радио-пренос
обављен је августа 1921. године.
Америчка радио-дифузна станица
КДКА из Питсбурга преносила је
тог месеца ток једне безбол у-
такмице, Девис купа и једног
бокс меч.

● италијански физичар, астро-
ном и математичар из Пизе Га-
лилео Галилеј (1564 — 1642) први
је осматрао Месец астроном-
ским дурбином који је 1609. го-
дине сам конструисао. Први сни-
мак Месечеве површине припи-
сује се Варену де ла Риу (1865.
године).

● људи свашта скупљају, од ма-
рака до старих боца. У Енглеској
је сада у моди сакупљање раз-
них саобраћајних таблица. Тако је,
према писању једних енглеских
новина, неки Енглец пронашао
таблицу која је 1929. године стаја-
ла на улазу на један мост и на

којој је писало: „Аутомобилисти,
спустите главу!“ док је други по-
стао власник табле постављене
негде у брдовитим пределима
Шкотске где су окуке оштре, на
којој је стајало: „Не гледајте
лево!“

● у Енглеској је недавно кон-
струисан специјалан апарат про-
тив крађа. Апарат изгледа као
предмет који треба заштитити од
крађе, то јест има облик слике
или накита. Кад га крадљивац
додирне или помери зачује се
продоран звук.

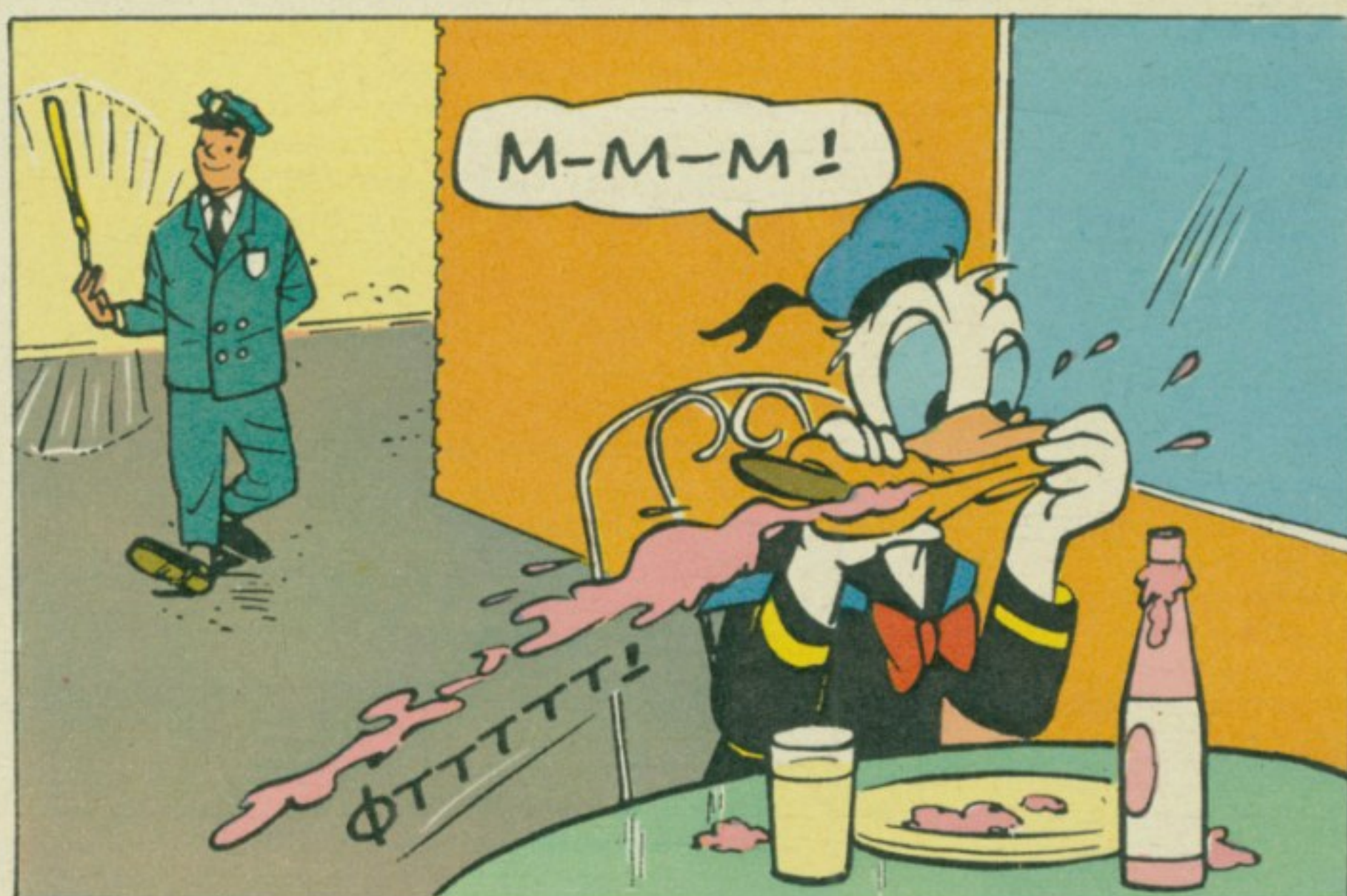
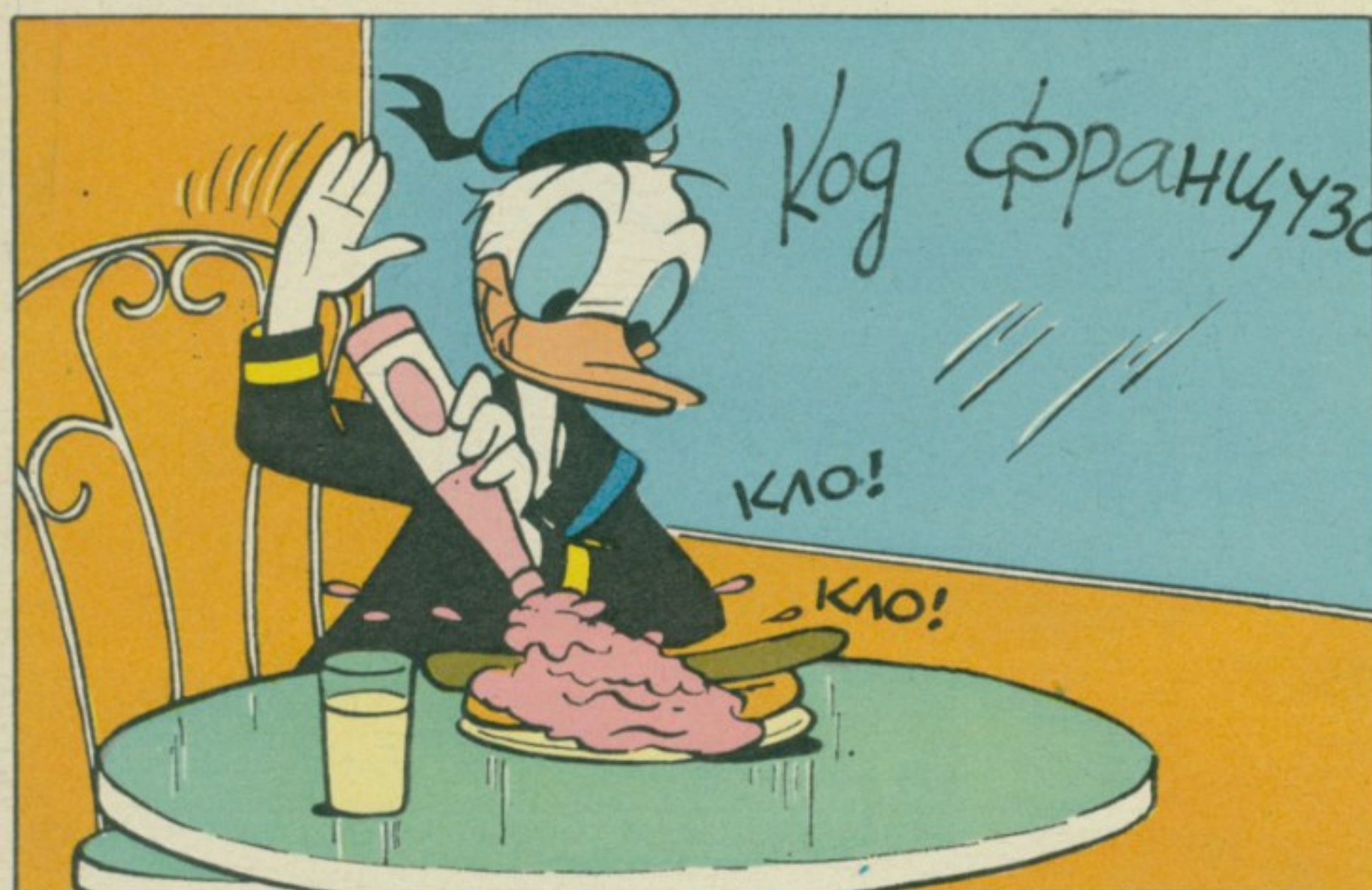
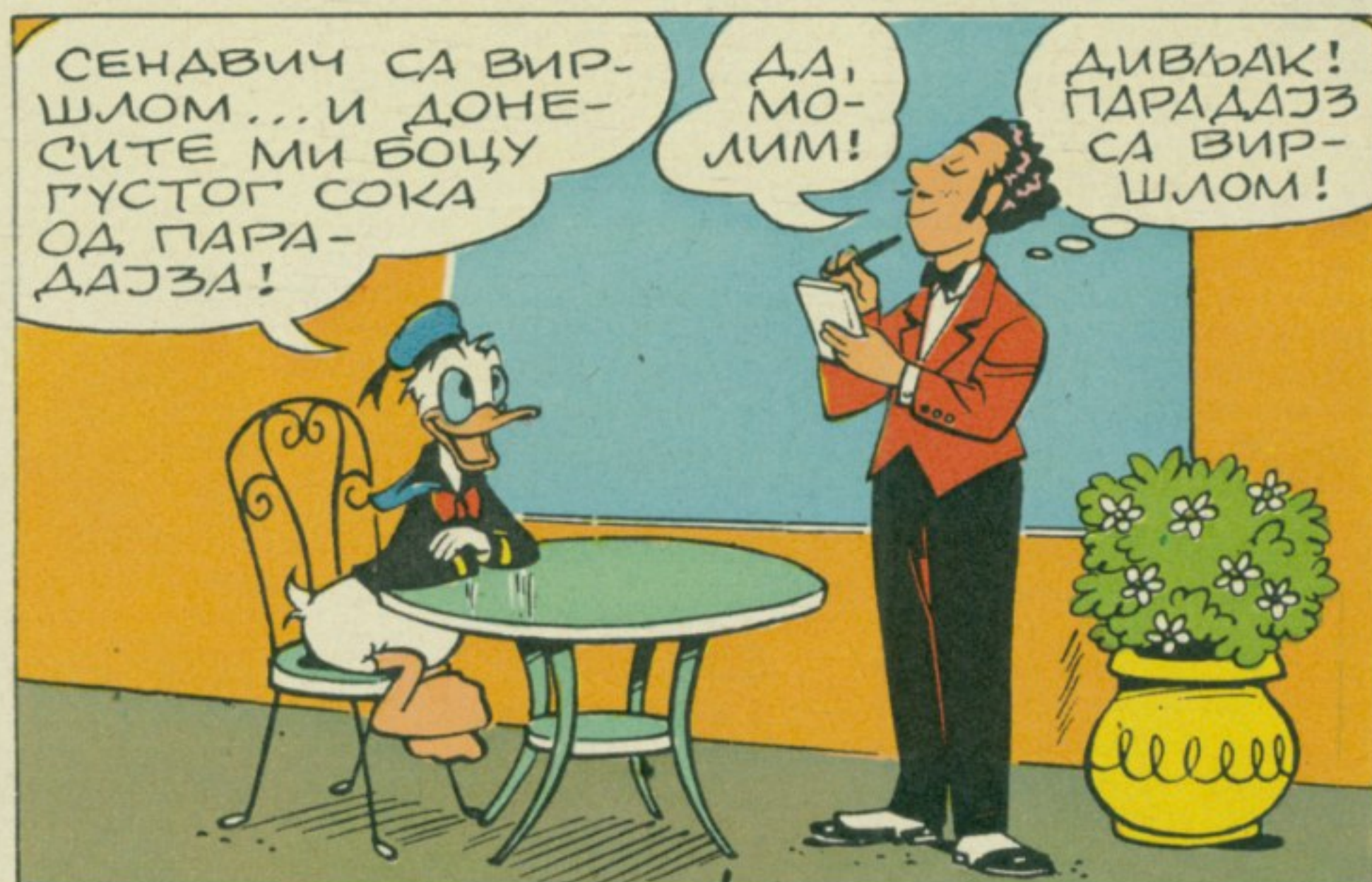
● лондонски бакалин Френк
Сирл је пре неколико година за-
творио своју радњу и преселио
се на обалу познатог језера Лох
Нес у Шкотској. Ту се Сирл при-
дружио упорним посматрачима
који су даноноћно чекали да
се из воде појави чудовиште.
Сирл сад тврди да је успео да
17 пута сними чудовиште и да
оно има на телу две израслине,
као грбе, реп као у ајкуле и да
је дугачко отприлике четири ме-
тра.

● наши преци приређивали су
приликом сваке свечаности гоз-
бе са обилним јелом и пићем.
Уз гозбу је још од давнина по-
стојао обичај држања здравица.
Овај обичај је био толико поз-
нат у свету да је венецијански
посланик, кад је хтео да опише
сличне обичаје на двору гру-
зинског краља, морао да упо-
треби наш израз „здравица“ јер
Италијани нису имали одгова-
рајућу реч.

WALT
Disney

ПАЈА ПАТАК

ОСВОЈИО СА ЈАДРАНСКИ ГИБРАЛ

Када се 27. јуна 1866. године аустријска флота појавила испред италијанске луке Анконе, адмирал Перзано није био спреман да је дочека. Он је својој флоти једноставно наредио да се повуче још дубље у луку и стави под заштиту обалских батерија.

Аустријанци, под командом чувеног адмирала Тегетхофа, довели су пред Анкону само 13 бродова. Када су увидели да далеко надмоћнија Перзанова флота нема намеру да се покрене, повукли су се у нади да ће некако намамили Италијане у борбу на отвореном мору. Но, мада је Перзано тврдио да ће одмах испловити и напасти саму Пулу, главну аустријску луку на Јадрану, пролазили су дани, а он ништа није предузимао. Италијанско јавно мњење почело је да се комеша оштро критикујући толико оклевање.

СВЕ ЗБОГ ДАЛМАЦИЈЕ

Као савезница Пруске Италија је објавила Аустрији рат 20. јуна 1866. године. Италија је у овом сукобу имала јасно одређен циљ: да се дочепа Далмације и њеног острвља и тако претвори Јадранско море у своје језеро. Аустрији, наравно, ни на памет није падало да јој то дозволи, да изгуби Далмацију, а са њом и значај велике силе.

Италија је од самог почетка била у предности бар што се тиче броја бродова, морнара и наоружања. Њена, за оне прилике моћна флота, имала је 29 бојних бродова и 5 помоћних. Међу бојним бродовима налазило се 12 оклопњаца и 7 одличних линијских фрегата. На бродовима је, не рачунајући мале топове, било 626 топова који су, сви заједно, могли да избаце 30 тона ђулади одједном! Посада је бројала 10.752 лица.

Аустријска флота била је знатно слабије опремљена. Њена два најбоља брода, „Фердинанд Макс“, и „Хабзбург“ имала су, уместо предвиђеног наоружања од по 16 великих Крупових топова које је нешто раније конфисковала пруска влада, по 18 на брзину постављених топова 48-фунташа.

Осим ових оклопњаца Аустријанци су поседовали још 3 мање с тим што једна од њих, „Дон Хуан“, није имала комплетан оклоп. Остали бродови, изузев још две мале оклопљене јединице, били су дрвене конструкције: 1 бојни брод, 5 малих фрегата, 1 корвета и 7 торпиљерки. Неки од њих носили су наша имена: „Далмат“, „Велебит“, „Ријека“. Ту су се нашле и 2 јахте као и 2 пароброда на точкове. Све заједно 23 пловна објекта, 533 топа далеко слабија од италијанских и 7.838 људи.

ДВА АДМИРАЛА

Посада двеју зараћених страна била је посебна прича. У аустријским редовима, ионако састављеним од многих народности које су се налазиле под њеном влашћу, било је много наших људи, приморца и острвљана, достојних потомака сењских ускока и омишких гусара. На 5 до 6 наших људи долазио је 1 морнар друге народности што практично значи да су наши чинили огромну већину.

За овако важну битку аустријска влада је за главнокомандујућег флоте мудро изабрала искусног морског вука, најмлађег контраадмирала аустријске морнарице, тридесет деветогодишњег Вилхелма Тегетхофа. Он је за собом имао више успешно обављених задатака и победу код острва Хелголанда две године раније када је потукао данску флоту и заузео контраадмиралски чин.

Вилхелм Тегетхоф рођен је у Марибору и никада није заборавио да потиче од породице Плавшича који су своје презиме променили у звучније Тегетхоф. Овај чудан човек умео је да створи дух солидарности и братства међу официрима и морнарима. Посада га је обожавала и сваки морнар је за брба Вилка, како су га наши звали, био спреман да скочи и у ватру, пошто је скакање у воду била обична ствар.

Што се тиче посаде италијанске флоте она је била добра, жељна борбе и патриотски расположена, али слабије војнички извежбана и невешта у руковању мо-

дерним топовима који су купљени у Пруској. У официрском кадру било је храбрих и способних појединаца, али је владала велика неслога. Италија се недавно била ујединила, па је још долазило до зајевница и ниподаштавања међу припадницима разних покрајина и градова.

Сам заповедник италијанске флоте адмирал Перзано имао је 60 година, отмене манире и — био је недорастао повереном задатку. Он је уживао у добром јелу и још бољој капљици, приређивао сјајне бродске пријеме, а за поморску стратегију и тактику није много марио. Док су људи у његовој флоти доконо беспосличили,

дотле је Тегетхоф стално вежбао и увежбавао своју посаду.

ТЕЛЕГРАМ ЈЕ СТИГАО

Под притиском јавности и после поновљених наређења владе адмирал Перзано одлучио је најзад да 8. јула покрене своју флоту из Анконе. Но, пошто аустријских бродова, којима је досадило да чекају на пучини, није било на видику, Перзано је „храбро“ запловио Јадраном. Његова флота кретала се обалским водама, па не

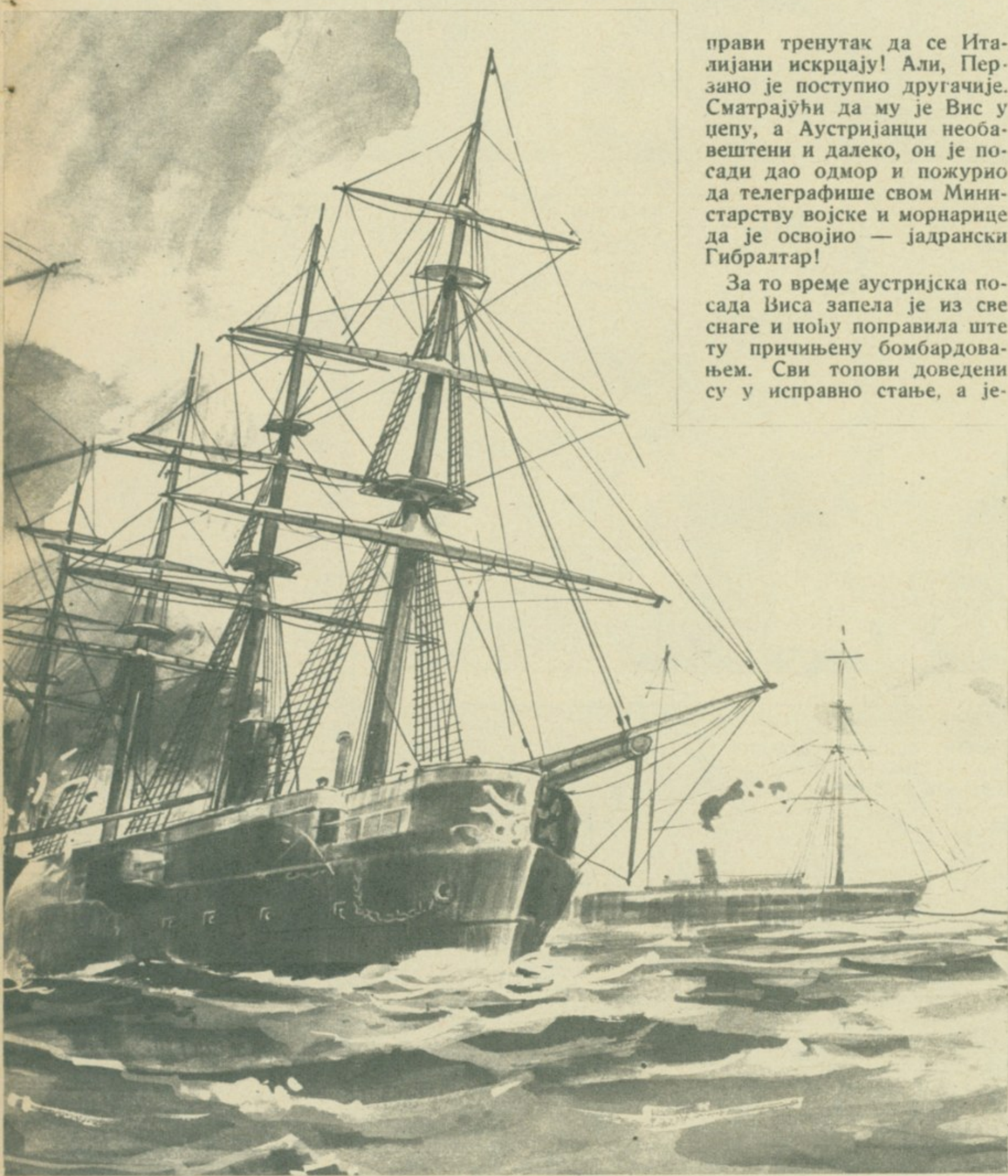
само да је није било могуће осматрити са италијанског копна, већ је остала невидљива и аустријској флоти.

После 4 дана пловидбе тамо-амо, тобоже у потрази за Аустријанцима, а у ствари миљама далеко од Пуле, Перзано се вратио у Анкону потрошивши много угља, а не видевши ни реп неког аустријског брода. Али, 16 јула морао је поново да исплови како га не би отворено назвали кукавицом.

Уместо да удари на Пулу или Фажану где се налазила аустријска флота Перзано је кренуо на острво Вис убеђен да ће га као од шале освојити, поготово што га тамо нико није очекивао.

АМ ТАР!

Брзоплето је својој команди телеграфисао италијански адмирал Перзано читава два дана пре почетка битке за острво Вис

прави тренутак да се Италијани искрцају! Али, Перзано је поступио другачије. Сматрајући да му је Вис у цепу, а Аустријанци необавештени и далеко, он је посади дао одмор и пожurio да телеграфише свом Министарству војске и морнарице да је освојио — јадрански Гибралтар!

За то време аустријска посада Виса запела је из све снаге и ноћу поправила штету причињену бомбардовањем. Сви топови доведени су у исправно стање, а је-

лом и пошло за руком и исте вечери покушано је искрцавање, али је море било толико узбуркано да је операција одложена за сутрадан. Но, следећег јутра на видiku се указала аустријска флота! Збуњени Перзано наредио је да се искрцавање прекине, италијански бродови су се на брзину престројили и спремили за борбу. Тако је 20. јула 1866. године почела битка за Вис.

Борбени поредак адмирала Тегетхова био је у облику троугла док је Перзано наредио да се његове оклопњаче распореде праволинијски, а дрвени бродови иза њих, у другој линији, на удаљености од 3 километра. Испало је, међутим, да су се ови други нашли читавих 7 километара далеко!

У 10 часова аустријска флота била је надомак Виса. Перзано је тада сигнализирао „Афондатору“ да приђе његовом адмиралском броду „Ре д' Италија“, укрцао се с пратњом у чамац и прешао на „Афондаторе“ који му се учинио сигурнији. У силној журби заборављено је да се осталим бродовима сигнализира да се адмирал прекрцао! Тек касније спустио је „Ре д' Италија“ са свога јарбола адмиралску заставу.

БОДЕЖИМА НА НЕПРИЈАТЕЉА

Око 11 сати испаљена је прва салва италијанске артиљерије. На то је Тегетхоф наредио својој момчади: „Збијте редове и запловите пуном брзином!“ Оклопњача је поручио: „Навалите и бодите потопите непријатеље!“ Аустријске оклопњаче на челу са „Фердинандом Максом“ навалише на италијанске бродове који су, маневришући у последњем моменту, некако скренули изложивши им уместо бокова прамце. То су аустријски бродови искористили и лако се утиснули у рупе између њих.

Аустријски дрвени бродови сукобили су се са „Ре д' Италија“ и још два брода. У гужви се нашао и „Афондаторе“ који се с леве стране приближавао великом дрвеном аустријском „Кајзеру“. Једно његово ђуле оштетило је топ на „Кајзеру“ и убило 6 људи. Само што је заповедник „Афондатора“ издао наредбу да се слева још ближе приђе „Кајзеру“, кад се на њега продера адмирал Перзано:

— Не слеза, већ здесна! Овде ја славам!

Док су се они нагађали, „Кајзеру“ је пришао италијански „Ре ди Портогало“ и сломио му јарбол који се срушио на димњак. Италијани су мислили да је „Кајзер“ потонуо док се он, под заштитом димне завесе, безбедно повукао!

Сада је навалио Тегетхоф са оклопњачама. Италијани су се још једном збунили и у метежу свој сопствени брод „Принсипе ди Кари-

њано“ засули ђуладима. Док је „Ре д' Италија“ безуспешно покушавао да боджом на прамцу пробуши малу топовњачу „Далмат“, „Кајзер Макс“ је на њега сасуо читаву салву која му је уништила крму и запалила напуштenu адмиралску кабину.

Тада је „Кајзер Макс“ адмирала Тегетхофа јурнуо пуном брзином на „Ре д' Италија“ и, зауставивши машину на 10 метара од њега, зарио свој бодаж у леви бок брода. У року од 2 минута „Ре д' Италија“ је са рупчагом од 13 квадратних метара, као камен потонуо на морско дно.

Одмах затим опкољена је италијанска оклопњача „Палестро“. „Фердинанд Макс“ јој је оштетио главни јарбол, а ђулад са оклопњаче „Драке“ је запалише. Тегетхоф је наредио да се његови бродови мало повуку како би морнарима са „Палестра“ пружио могућност да се спасу. Сат касније, после 4 узастопне експлозије, „Палестра“ је одлетео у ваздух.

НАЈЛЕПШИ СПОМЕНИК ТЕГЕТХОФУ

Италијански бродови „Марија Пија“ и „Сан Мартино“ морали су, у јеку борбе, да узмакну јер су се на њима појавили пожари. „Анкона“ је, желећи да потопи малу аустријску јакту „Елизабет“ оштетила сопствени брод „Варезе“. Остали италијански бродови пуцали су тек да се каже пошто су се налазили сувише далеко.

Адмирал Перзано издавао је са „Афондатора“ збркана и супротна наређења која већ нико није ни слушао. А када је видео да је адмиралски брод „Ре д' Италија“ потопљен, сасвим је изгубио главу и заповедио да сваки брод за себе навали на непријатеља. Ову глупост послушао је само „Ре ди Портогало“, али је и он одустао видећи да нико не следи његов пример.

Тачно у 3 часа после подне адмирал Тегетхоф уполовио је у луку Св. Јурја на Вису. У то време остатак италијанске флоте био је увелико на повратку у Анкону.

Тринаестог августа потписано је примирје по коме је Далмација остала у саставу Аустрије. У бици за Вис Италијани су изгубили 2 одличне оклопњаче, 38 официра и 564 морнара. Аустријанци нису изгубили ниједан пловни објекат, а остали су без 3 официра и 35 морнара.

Адмирал Перзано изведен је пред суд где је доказано да је баш он главни кривац катастрофе. Контраадмирал Тегетхоф умро је 1871. године. Отаџбина му је подигла 3 споменика: у родном Марибору, у Бечу и у Пули. А најлепши споменик била је аустријска поларна експедиција 1872. године на броду „Тегетхоф“ када је открила Земља Фране Јосифа у Арктику.

Д. Е.

ДОЛАЗИ »АФОНДАТОРЕ«

Напад на Вис почео је истог дана пре подне. Острво је бранила војна посада од 1.810 људи и 64 застарела топа распоређена на 10 места, а најгушће постављена на улазу у луку: у тврђави Светог Јурја 17, у кули Бертинк 7, у кули Велингтон 6, код батерије Мамула 7.

Бомбардовање Виса, у почетку мање успешно, уродило је плодом: ућуткане су батерије Шмит и Мамула као и оне на тврђави Св. Јурја где је један магацин одлетео у ваздух. Сада је био

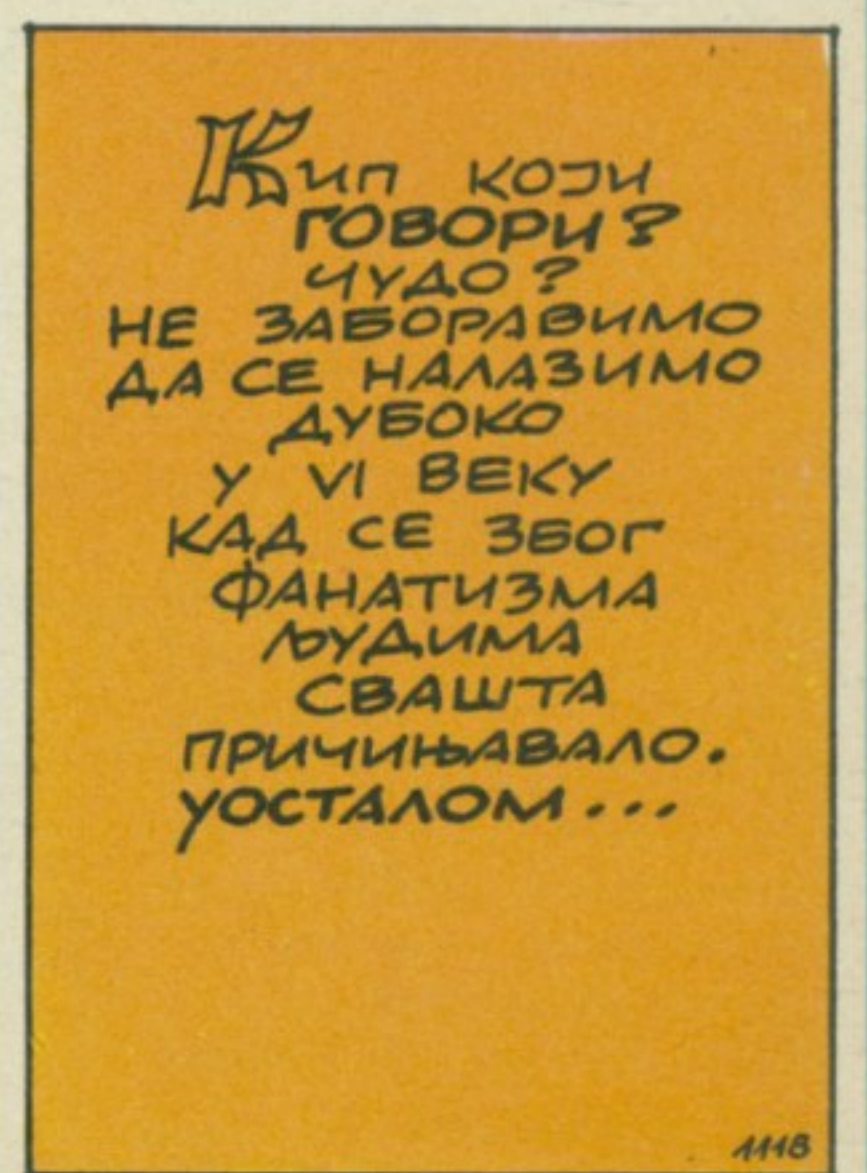
дан Лојдов брод у луци потопљен је да не би непријатељу пао у руке. Перзано је 19. јула наредио да се поново пуца на острвске батерије. Браниоци му дуго нису одговарали да не би трошили муницију, но чврсто решени да се непријатељу ни по коју цену не дозволи искрцавање.

У 9 часова пре подне Италијанима је стигло појачање — чувени оклопни брод „Афондаторе“ и 4 транспортна брода са пешадијским трупама. Тек тада дао је адмирал Перзано налог за искрцавање пошто оклопњача „Формидабиле“ продре у луку и сасвим ућутка батерије. То јој је добрим де-

Он није много марио што нема план острва, нити острвских утврђења. Рачунао је на потпуно изненађење.

У ноћи између 16. и 17. јула Перзано је наредио да се под лажном заставом осмотре вишка утврђења и обале. Док је извиђачки брод „Месађеро“ обављао овај задатак, две најспорије топовњаче добиле су налог да пре секу подморски телеграфски кабл између Виса и Хвара. То је, међутим, учињено тек 18. јула око 6 часова после подне када се телеграм којим је Вис тражио помоћ већ увелико налазио у рукама адмирала Тегетхофа!

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

ВЕЛИКИ СТРАХ ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО!

Нико у њочешку није био си
јуран да нисам наоружана.
Можда се њу, на њајучици
њоред сњоредних вњања ку-
њеа, нисам нашла случајно

ЈОШ МАЛО!

Зима 1947. била је стра
шна. Због високог сне
га Романија је била
непроходна, нарочито онај
део између Хан Пијеска и
Сарајева, па је саобраћај
обустављен. Али, ја сам мо
рала у Сарајево по сваку це
ну. Другови су ме позвали
да, као секретар омладин
ског комитета предузећа
„Криваја“ из Хан Пијеска,
присутствујем обласној кон
ференцији и ја сам, мало
због тога што сам то осе
ћала као своју обавезу а ма
ло због тога што ми се и
шло у Сарајево, пронашла
начин како да тамо стиг
нем.

Од Хан Пијеска до Зави
довића саобраћао је воз
„њиро“ а одатле сам могла
„ухватити“ брзи воз који
преко Зенице иде за Сара
јево. Тај пут је био доста
дужи и требало је да пу
тујем ноћу, али бар љу се
возити брзим возом, први
пут у животу.

Конференција је била за
казана за 16. јануар у осам
часова ујутро и ја сам из
Хан Пијеска кренула прет
ходног дана увече.

НИСУ МЕ ПРИМЕЋИВАЛИ

Никад то путовање нећу
заборавити. Зима стегла да
срце пуца а „њиро“ стегне
кроз ноћ и једва прелази
километар за километром. О
некаквом грејању у вагони
ма није било ни говора.

Кад сам најзад око чети
ри часа ујутро стигла у За
видовиће, узела сам свој ма
ли кофер, у коме сам носи
ла лична документа и мате
ријал за конференцију, и
пожурила напоље. Сва про
мрзла, једва сам се кретала.
А тада угледах један воз,
леп и дугачак, како напу
шта малу полумрачну ста
ницу. Тренутак касније са
знала сам да је то брзи воз
за Сарајево и потрчала пре
ма њему. Ухватила сам се у
трку за врата првог вагона
до кога сам стигла и ускочи
ла на папучицу. Воз је све
брзе напуштао станицу.

Држала сам се једном ру
ком за неку металну шипку
а у другој чврсто стезала
дршку кофера. Некако сам
успела да заузмем погодан
положај на папучици и, пре
него што изгубим равноте
жу, ослободим руку са шип
ке и дохватим кваку на вра
тима. Повукла сам је надо
ле, једном, па још једном.
Ништа! Окренула сам ква
ку нагоре, притискала је из
све снаге, али врата се ни
су померала. Покушала сам

да се средим, да размислим
шта да радим, али у мојој
глави постојала је само је
дна грозничава мисао: ја
морам унутра, морам се ма
ћи са те проклете папу
чице!

Брзи воз је сада тутњао
пуном брзином. Хладан ве
тар и ситне пахуљице сне
га ударале су ми у лице као
безброј иглица. Рука у ко
јој сам држала кофер оте
жала, као да није моја, а
она друга промрзла.

После оног првог панич
ног страха почела сам да ви
чем и ударам у врата. Чула
сам унутра кораке и жамор,
али мене нико није приме
ћивао, ником нисам била на
 крај памети. Тада сам по
мислила да се ослободим ко
фера, да га једноставно ба
цим па да се и другом ру
ком ухватим за неки осло
нац. Али, одмах ми је пос

тало јасно да без документа
та не могу и не смем у Са
рајево. До Зенице, где ће
се воз први пут после Зави
довића зауставити, било је
још више од педесет кило
метара

ХВАТАЈ КАИШ!

Могло је бити око пет ча
сова ујутро кад сам приме
тила како воз улази у ту
нел. Привукла сам кофер
уз тело што сам више могла
да не закачи о нешто и по
вуче ме са собом. Страх је
у мени био неизрецив. По
ново сам почела да вичем и
да ударам у врата. Махну
то клопање врата кроз ту
нел доводило ме је до луди
ла. Помислила сам да мало
попустим руку којом сам се

држала за врата, да се од
бацим од папучице и све ће
бити готово. Али, желела
сам да живим, желела сам у
Сарајево.

Кад је воз изишао из ту
нела, учинило ми се да чу
јем дозивање. Подигла сам
главу и на прозору WC-а
угледала једног војника.

— Еј, цуро, шта радиш
ту? — викао је запрепаш
ћен.

Тренутак касније није га
више било, али су се уско
ро на малом прозору појави
ла још двојица.

Људи су се у вагону ужур
бали.

— Слушај! — викнуо је
неко — ово су споредна
врата и не могу да се отво
ре. Држи се добро, брзо ће
мо у Зеницу!

Било ми је мало лакше
што нисам више сама, али

нисам веровала да ћу доче
кати Зеницу.

— Хватај каиш! — викали
су војници. — Дај кофер
да га увучемо унутра.

Притиснула сам кофер чи
тавим телом уз врата и оном
слободном руком везала
каиш за дршку. Они изнад
мене су га подигли до про
зора и увукли унутра. Сад
ми је, колико-толико, било
лакше. Једном руком сам
стезала кваку а другом шип
ку поред врата. Нисам пла
кала, али низ лице су ми
текле сузе и, чинило ми се,
претварале се у ледену
скраму.

КАО ПРИКОВАНА

За то време војници су
изнастављали своје каише
ве и протурили их кроз про
зор.

— Вежи се око појаса —
рекли су ми.

Учинила сам то, врло не
спретно, али није вредело.
Било је исувише опасно да
ме са папучице помоћу каи
шева довуку до прозора
WC-а. Да из очајања не бих
пустила руке, војници су ме
храбрили да издржим још
мало. Управо смо наилази
ли на један мост и мени се
учинило да ће скок у воду
ублажити пад кад је неко
узвикнуо: — Зеница!

Најзад, воз је стао, али ја
нисам могла да се макнем.
Моје промрзле руке као да
су биле приковане за желе
зна врата по којима се већ
одавно ухватио лед. Уто су
с друге стране дотрчали о
ни војници и помогли да се
„одлепим“. Била сам скоро
полумртва кад сам се нашла
у топлоту купеу брзог воза
на путу за Сарајево.

Дошавши мало себи по
тражила сам погледом свој
коферчић.

— Ко га је отварао? — у
питала сам љутито.

Војници су ми објаснили
да је њихов старешина наре
дио да то ураде, због опре
зности. Јер, била су то, две
године после завршетка ра
та, несигурна времена. Ни
ко у почетку није био сигу
ран да нисам наоружана и
да сам се ту, на папучици
поред споредних врата ку
пеа, нашла случајно.

Ниједан од учесника об
ласне конференције, на ко
ју сам ипак стигла на вре
ме, сигурно није тога дана
носио у себи толико страха
колико сам ја.

Анђелка Попадић,
пензионер
Димитрија Катића 3,
Београд
(Хонорар: 250 дина.)

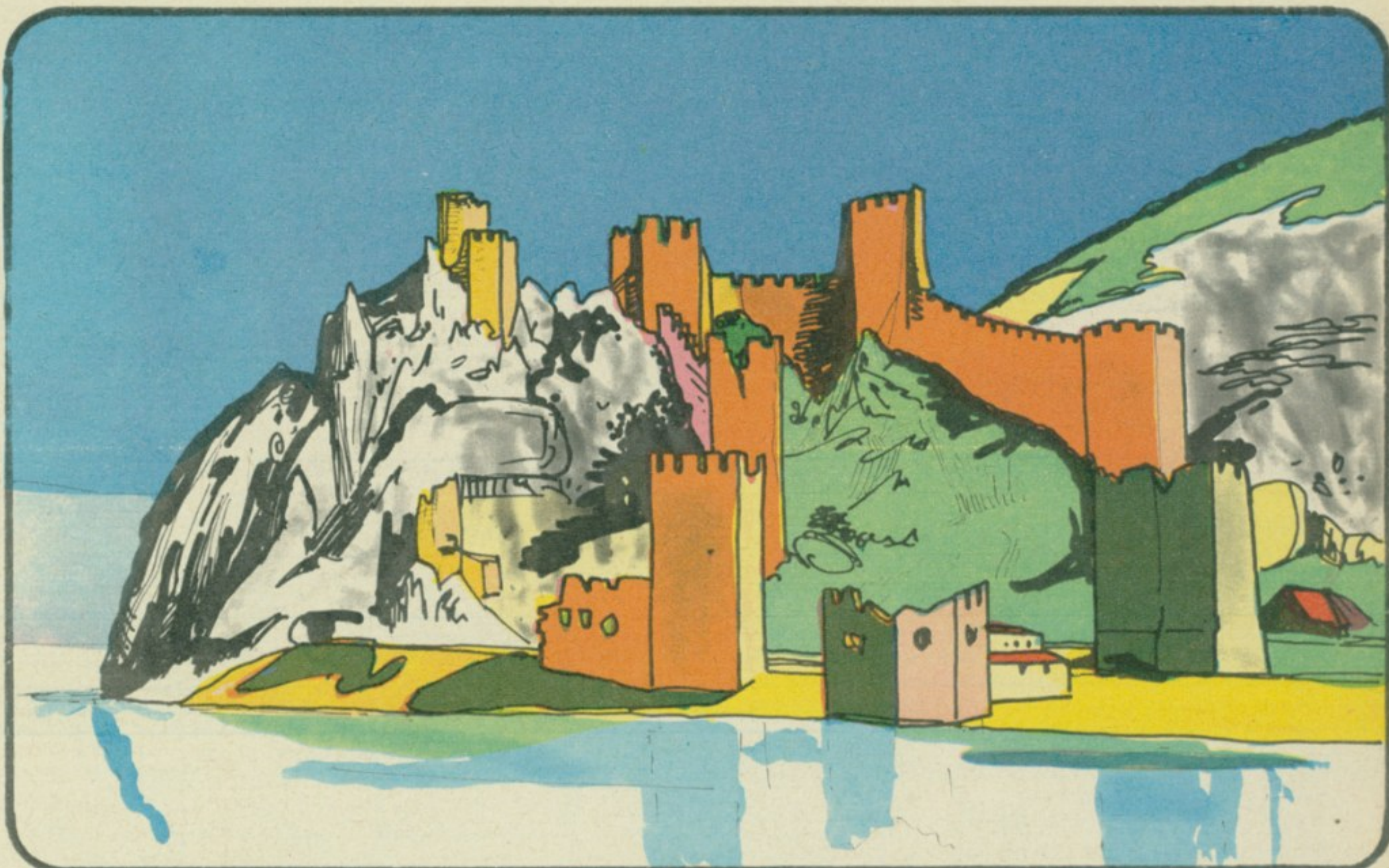
— Слушај! — викнуо је неко. Ово су споредна врата и не могу да се отворе. Држи се добро, брзо ћемо у Зеницу!

ЗАБАВНИКОВА
ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

НАША АРХИТЕКТУРА

Захумље је било једна од првих државица у Приморју. Од малобројних архитектонских споменика који су се до данас сачували минијатурна црква Св. Михајла на Стону, дугачка заједно са зидовима свега 6,2 м, драгоцен је и због фреске која приказује кнеза Михајла са моделом цркве.

Од богате фортификацијске архитектуре у Србији пре доласка Турака сачувано је веома мало. Некада велики и утврђени градови као што су Ново Брдо, Звечан, Маглић и други, сада су безобличне рушевине у којима се још једино налазе археолози. Нешто су боље очуване две дунавске тврђаве: Смедерево, јединствено равничарско утврђење у виду троугла чије су стране дугачке и по 500 м, саграђено почетком 15. века, и тврђава Голубац (на слици) коју су Мађари подигли 1337. год.

Манастир Студеница једно је од најзначајнијих остварења српске средњовековне архитектуре. Велика Богородичина црква у Студеници (на слици), Немањина задужбина, грађена од 1183. до 1196, главни је представник „рашке стилске групе“ која је обухватала пространу територију од Бара до Куршумлије, и од Призрена до Чачка. Саграђена је од мермерних блокова, обрада је романичка.

Крајем 14. века, због притиска Турака, дошло је до померања економских, политичких и културних центара Србије на север. У сливу Велике и Западне Мораве настаје тада уметност посебних обележја, названа „моравска школа“. Један од најважнијих споменика овог стила је манастир Каленић, задужбина властелина Богдана.

Делови великог бронзаног полијелеја из Марковог манастира код Скопља, задужбине краља Вукашина, носе грб и краљево име.

Српска средњовековна архитектура доживљава свој највећи процват у периоду од 12. до прве половине 14. века, за време Немањића и деспота из куће Лазаревића и Бранковића. Од грађевина сачуваних до данас највише је манастира. Сви ти споменици говоре о градитељској вештини старих немара и о духу уметности средњег века. Осим манастира остало је и доста тврђава и утврђених места, мада у доста лошем стању. Од двораца и палата, а било их је много, није сачувано ништа и једино из путописа и старих записа приближно знамо како су изгледали. Објекти свакодневног живота, грађени од слабог материјала и лаке конструкције, страдали су од зуба времена и разорени у дуготрајним ратовима.

Манастир Жича задужбина Стефана Првовенчаног, саграђен је између 1207. и 1227. године. Популарно је назван „Седмобрата Жича“. У саборној манастирској цркви крунисани су српски краљеви и устоличавани архиепископи.

Српски владари зидали су задужбине и ван територије своје државе, углавном манастире. Тако је, на пример, краљ Милутин саградио један манастир у Јерусалиму, болницу у Цариграду, две цркве и палату у Солуну, а Стефан Дечански цркву код Ћустендила. Најзначајнији је, ипак, комплекс манастира Хиландара на Агосу у Грчкој. Прву цркву је ту подигао Немања, али је највећи део саграђен за владе краља Милутина. На овом цртежу приказана је камена плоча са грбом кнеза Лазара из манастира Хиландара.

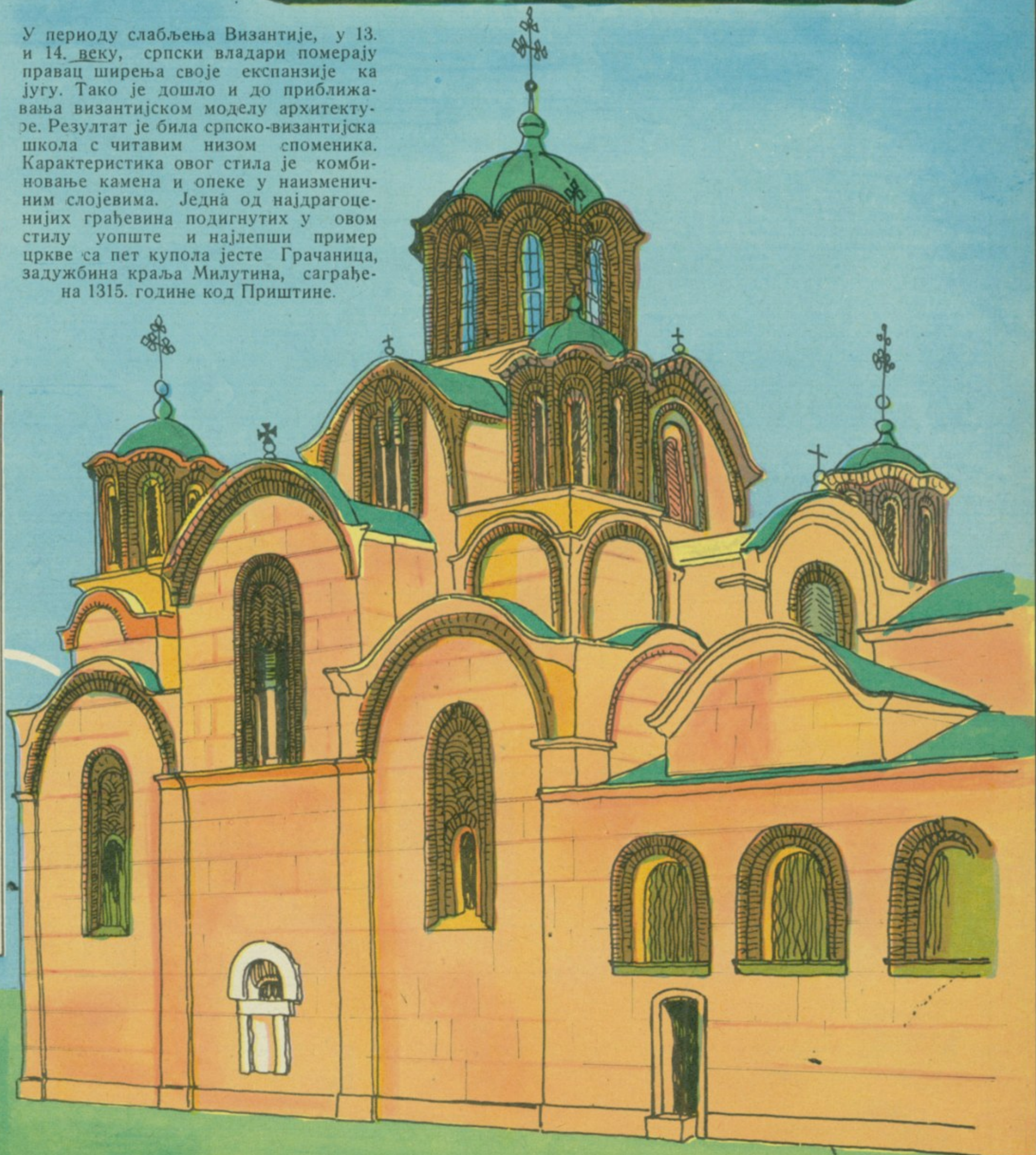
Дечани, манастир код Пећи, грађени су за владе Стефана Дечанског и краља Душана, од 1327. до 1335. године.

Градитељ је био которски фрањевац фра Вито Которанин.

Овај манастир, саграђен од блокова белог и ружичастог мермера, једно је од највећих достигнућа наше средњовековне архитектуре. У целини има романске одлике, али неки детаљи показују готски утицај.

У периоду слабљења Византије, у 13. и 14. веку, српски владари померају правац ширења своје експанзије ка југу. Тако је дошло и до приближавања византијском моделу архитектуре. Резултат је била српско-византијска школа с читавим низом споменика. Карактеристика овог стила је комбинавање камена и опеке у наизменичним слојевима. Једна од најдрагоценијих грађевина подигнутих у овом стилу уопште и најлепши пример цркве са пет купола јесте Грачаница, задужбина краља Милутина, саграђена 1315. године код Приштине.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Трагом лисице

тивши да га једино они могу спасти. Сваки корак био је право мучење. Безброј пута је посустао и пао.

СПОМЕНИК ПОСАДИ БОМБАРДЕРА

Очи су га пекле као да их неко боду иглама, а руке и ноге уопште није више ни осећао. Два пута је изгубио траг лисице, а онда га поново нашао.

На једном месту, траг је нагло мењао правац. Џо је схватио да је лисица осетила да се пред њом налази јаруга и да је зато скренула. Да није имао тако сигурног водича, одавно би пропао у неки понор и нашао смрт у леденој дивљини.

Часови су пролазили. Понекад би лисица променила правац, а Џо ју је следио.

Најзад, стигао је до једног потока и... трагови су нестали. Џо је стегао зубе и последњом снагом кренуо низ поток.

Нени Паркер, деветогодишња ћерка власника фарме „Бели лав“ у селу Креј прва је угледала човека који се тетурало кроз снег.

Једва јој је промуцао:

— Авион пао...

Сељани су га унели у крчму и скинули са њега смрзнуто одело. Послали су по лекара, који је позвао кола хитне помоћи да га пребаци у болницу у Скиптон.

У болници су му рекли да је спасилачка екипа одмах отишла до места где се срушио бомбардер, али да је Сакловски већ био мртав.

Данас, у свом дому у Бекслихиту, Џо Фуснијак, сада инжењер, његова жена Џесика и њихов син и ћерка, све своје слободно време посвећују остварењу своја два циља: подизању каменог споменика пољским авијатичарима који су изгубили живот на Бакден Пајку и сталној помоћи друштвима за заштиту животиња.

М. Ј.

Његов бомбардер се срушио у леденој дивљини. Нога му је била сломљена и једини шрачак наде били су мали шрапови у снегу.

Чуо је неко јечање. Почео је да пузи у том правцу и дошао до радио-везисте, наредника Сакловског. Био је још жив, али једва. Остали — Кужава, Бјегански, Полчик и Токаријевски — били су мртви.

Узео је у наручје тешко рањеног друга и рекао му:

— Немој да се покрећеш. Лези мирно, ја идем по помоћ.

Сакловски није више имао снаге ни очи да отвори.

Џо је почео да претурати по олупини бомбардера, али није могао да нађе прибор за прву помоћ. Откинуо је једно парче са оквира пилотске кабине да би га, у пешачењу кроз снег, користио као штап.

После још неколико речи утехе Сакловском, који је био на самрти, ставио је у своју винђаку две конзерве сока од парадајза, све што је остало од хране у авиону, и заронио у снежну мећаву.

Два сата хрпао је кроз снег, а онда је схватио да иде у правцу који никуда не води: нигде није било неке ознаке, нигде ни трага живота.

Преостало му је само да се вра-

ти до авиона и поново пође у неком другом правцу. Вратио се по сопственим траговима. За то му је било потребно два сата, два сата агоније у којој му се привиђало да види улицу у Варшави у којој је одрастао, да види своју мајку, оца.

САКЛОВСКИ ЈЕ ЈЕДВА ДИСАО

Помисао на Сакловског, који је крај авиона умирао, вратила га је у тешку стварност.

Када се вратио до бомбардера, Џо је попио једну конзерву свог драгоценог сока од парадајза. Сакловски је још дисао, али тако слабо да Џо није био сигуран да ли је уопште још жив.

Било је време да поново пође по помоћ. Али, у коме правцу? Док је размишљао о томе, угледао је ситне трагове лисице. Ишли су у круг око олупине авиона, а онда нестали у леденој дивљини.

Џо је пошао тим траговима, схва-

а Џо као дечак није био извидник и да извиђачи нису толико учили о животињама, никада не би знао како изгледају трагови лисице. А сада, у снежним покривеној мочвари у Јоркширу којом је брисао ледени ветар, одмах је препознао. Џо је знао да ће лисица равије или касније потражити храну и склониште, а то је усред зиме могла наћи само на некој фарми.

Џо Фуснијак, двадесетогодишњи митраљезац у пољском ваздухопловству, једини је преживео пад бомбардера велингтон. Трудио се да не мисли на сломљену ногу и бол у њој и полако је пузио за лисицом.

Тог дана, 31. јануара 1942. бомбардер велингтон 2848, којим је пилотирао ваздухопловни поручник Кужава, са пет чланова посаде који су сви били Пољаци, полетео је са војног аеродрома Брамкот, у Ворвикширу, на рутински лет изнад Енглеске.

ЛУТАЊЕ У СНЕЖНОЈ МЕЋАВИ

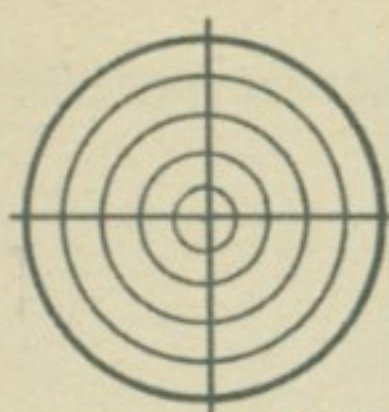
У заслепљујућој снежној мећави авион је налетео на Бакден Пајк, планински врх висок преко 700 метара. У том тренутку Џо је гледао кроз прозор и ништа није видео сем снега. У следећем је већ лежао на снегу са сломљеном ногом.

Петнаест метара даље налазили су се остаци велингтона.

Сваки корак кроз снег био је право мучење

НА НИШАНУ АТЕНТАТОРА

ИСТИНУ О СМРТИ ЧУВЕНОГ РИМСКОГ ИМПЕРАТОРА ЈАВНОСТ ЈЕ САЗНАЛА ТЕК ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ПОСЛЕ БИТКЕ НА ТИГРУ У КОЈОЈ ЈЕ МЛАДИ ЦАР ТАЈАНСТВЕНО СТРАДАО

ЗАШТО ЖАЛИШ ЈУЛИЈАНА?

Ујеку рата с Персијанцима римски император Јулијан, нећак цара Константина Великог, уснио је чудан сан:

„Осећам се као велики војсковођа Ксенофон који је давно пре мене војевао овде у долини Месопотамије — записао је Јулијан у свој дневник. Читајући ноћу у шатору Ксенофонову књигу „Анабазис“ задремао сам. У ствари, заспао сам тако дубоко да, противно обичају, нисам ни осетио да сањам. Имао сам утисак да сам сасвим будан. Гледао сам тако лампицу са уљем која је горела и изненада осетио како ме неко посматра. Пренуо сам се и опазио високог човека главе обмотане велом који је у руци држао рог изобиља. Покушао сам нешто да му кажем, али ми речи нису излазиле. Непознати ме је дуго посматрао очима пуним туге, а онда се окренуо и без речи изишао. Скочио сам и — пробудио се! Био сам хладан као лед. Похитао сам пред шатор, но тамо није било никога осим дремљивог стражара који је као кип стајао ослоњен на своје копље“.

Свештеници су саветовали цару да, после таквог злослутног сна, бар двадесет четири часа не предузима никакав напад, али Јулијан није хтео да промени већ издато наређење: у рану зору римска војска имала је да пређе реку Тигар! Тај дан, 26. јун 363. године, био је за неустрашивог Јулијана Отпадника кобан.

Јер, ма колико да га је војска обожавала, а сви умни и културни људи царства ценили као паметног владара и образованог човека васпитаног на делима грчких филозофа, Јулијан је имао мноштво непријатеља. Они су му и дали надимак Отпадник пошто је, желећи да обнови римско царство, поред многобројних реформи поново завео култ старих богова залажући се за многобоштво.

Он је сматрао да је хришћанство, које је увелико узело маха, главни кривац за пропадање царства, па је хришћане прогонио и њихове цркве затварао. Против њега устали су сви хришћани, од обичних верника до свештенства које је из-

губило уносне и утицајне положаје. За само три године своје владавине Јулијан је омрзнут као најгорњи грешник.

ОКЛОП СЕ ПОКВАРИО

Ујутро 26. јуна цар је чиредио да се крене на запад, преко Тигра, одакле би био отворен пут према Александрији у Египту. Тамо би Персијанце напао свеж експедициони корпус и успешно окончао рат. Крај императора, кроз пуст и жарки предео дун песка и камења, јахали су његов омилан филозоф Прискус и главни свештеник Максимус.

Прискус се зачудио што је цар на тако опасном ратном походу без оклопа. Јулијан му је објаснио да су се покварили везе које држе грудни део, па је његов главни слуга Калистус однео оклоп оружару да га поправи. Међутим, због изненадног покрета то није учињено на време.

Тако су они јахали разговарајући о свему и свачему и расправљајући о бесмртности душе, а цару су сваког часа прилазили гласници обавештавајући га о напредовању војске и положајима Персијанаца.

— Мислим да већих напада неће бити — говорио им је Јулијан. — Персијанци ће гледати да нас ометају ситним чаркама!

Само што је цар то изговорио кад до њега дојаша гласник војсковође Виктора с обавештењем да је персијска коњица напала римску позадину и заштитницу. Јулијан без речи ободе коња и полете према позадини а у стопу за њим главни слуга Калистус.

Цар није превалио ни једну римску миљу кад Персијанци нападоше центар војске. Као лавина сручили су се на Римљане њихови коњаници, стрелци, слоновци. У том тренутку Јулијан је допао у срце борбе. Једина одбрана од копаља и стрела био му је штит.

Царево присуство било је довољно да окупи разбијене трупе које се бацише на непријатеља. Збуњени Пер-

сијанци почеше да се повлаче. Само неколико минута трајао је русвај, а облаци прашине сакрили су Јулијана и Калистуса. Када је побегао и последњи непријатељ, војска је бучно поздравила цара пресрећна што је жив и здрав. Но, нешто ипак нису приметили све док император није пришао сасвим близу: из Јулијановог бока штрчало је дубоко заривено копље! Срећом, то су видели само његови доглавници.

— Није то ништа! — мирно је рекао цар, али, када је покушао да извуче копље, посекао се на бритку оштрицу. Онда је сео, неко време гледао у даљину и рекавши још једном — Није то ништа! — изгубио свест.

Одмах су га пренели у шатор. Чим се повратио, цар је захтевао да га покрију огртачем обичног коњичког официра како војници не би приметили да је рањен и изгубили самопоуздање.

— Да ли је мој оклоп најзад поправљен? — тихо је упитао.

— Да, господару! — одговорио је слуга Калистус јецајући.

ПОВРЕЂЕНА ЈЕТРА

Војни видари који су се искупали у шатору расекли су цареву туну и прегледали рану. Глава копља повредила је јетру и наступило је унутрашње крварење док из саме ране крв скоро уопште није излазила.

— Више ме боли прст који сам посекао о оштрицу копља него ова рана! — покушао је да се нашали цар. — А сада ћу да устанем и покажем се војсци. Војници треба да виде свога императора!

Видарима који су покушали да га одврате Јулијан је лагано устајући рекао:

— Рана није дубока и ништа ме не боли! Калистусе, дај ми мој оклоп. Ако ви, видари, не можете да извадите копље из бока, бар га скратите да се не види испод огртача!

Али, када је покушао да се усправи, крв је шикнула

и Јулијан је по другом пут изгубио свест. Видари се ужурбаше да зауставе кр-

ти, Германи и остали припадници римских легија напали су, без ичијег наређе-

Цар је до саме смрти био при свести и разговарао са својим војсковођама и пријатељима.

варење, а војсковођа Салустије упита једног од њих:

— Хоће ли умрети?

— Да — одговори овај — и то убрзо!

И поред тога што је вест о царевим рани брижљиво чувана од војске тајна се ширила од уста до уста. Чим су чули да је Јулијан рањен, Гали, Франци, Кел-

ња, Персијанци и уништили пола њихове војске. Обожавани император морао је да буде освећен!

Пошто се повратио, Јулијан је до саме смрти био при свести и разговарао са својим војсковођама и пријатељима.

— Како су те ранили? — питао га је филозоф Прискус.

КАО ПРЕПЛАШЕН ПАС

— Не знам! — одговорио је Јулијан. Затим, погледавши свог слугу Калистуса који је као преплашен пас чучао у једном углу шатора: — Да ли си ти видео? Ти си једини од наших био са мном!

— Не, господару! — одврати Калистус дрхтећи. — Налазио сам се сасвим позади. Персијанци су нас опколили са свих страна, из сам вас изгубио из вида. Тек када се рашчистило, приметио сам да сте рањени!

Док је Јулијан лагано умирао, у његов шатор стизале су вести са бојишта.

— Колико ћу још живети?

— Господару, не знамо. Јетра је пробијена! Можда који сат...

— Дакле, поче Јулијан покушавајући да се осмехне — слушај, Салустије, мој тестамент је у Константинопољу. Гледај да његове одредбе буду поштоване. Ти, генерале Невита, позови остале војсковође. Калистусе, дај ми ковчежић у коме држим своје папире. Желим да будем изузетак међу римским царевима и одржим предсмртни говор. Ниједном императору то није пошло за руком јер су пребрзо умирали. Написао сам га још у Антиохији, пред рат са Персијанцима... за сваки случај!

Кад су се сви позвани окупили, Јулијан је прочитао

тао диван опроштајни говор на коме би му могао позавидети и сам велики говорник Цицерон. Потом су уплакани генерали напустили шатор. Поред Јулијана остали су само видари, свештеник Максимус и филозоф Прискус са којим је цар све до смрти расправљао о Платоновом делу „Федон или о души“.

КОПЉЕ НИЈЕ ПЕРСИЈСКО!

Око поноћи, после још је једног крварења, император Јулијан је издахнуо.

Тек тада смели су видари да извуку копље из ране. Али, копље које је цара послало у смрт није било персијске израде! Било је то — римско копље! Истрага је спроведена на лицу места, но царев убица у оном ратном метежу и журби није откривен.

☆☆☆

Двадесетак година касније филозофу Прискусу дошла је до руку дирљива ода коју је у част и сећање на императора Јулијана написао бивши слуга Калистус. Распитао се и сазнао да Калистус већ дуго живи у Филипополису, да је веома богат и да има утицајне пријатеље на двору. Прискус је одлучио да га посети.

У раскошној Калистусовој кући повео се разговор о „добрим старим временима“ и запрепашћени филозоф је сазнао да је цара Јулијана убио — лично Калистус!

ЈЕДНА БЕЗВЕРНА ДУША

— Пошто је више покушаја да се император смакне пропало, ја сам покварио његов оклоп после битке код Маранге. Потом ми није било тешко да га у гужви слеђа ударим копљем — мирно је испричао бивши царев слуга.

— Али, како си онда могао да плачеш и зашто жалиш Јулијана?! Због чега сада пишеш оде у његову славу?! — упитао је згађен филозоф.

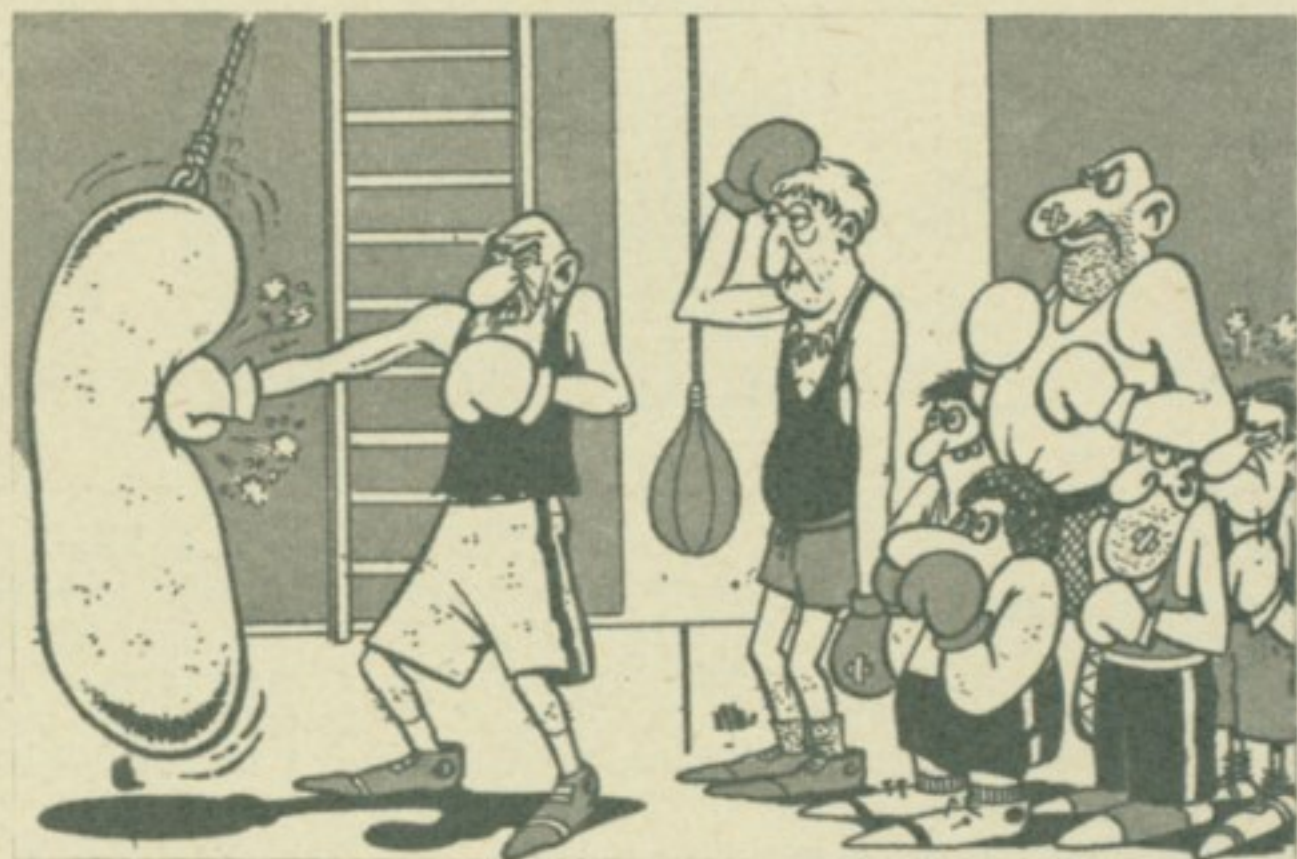
— Господе боже! — узвикнуо је Калистус. — Ја сам се Јулијану одувек безгранично дивио! Свака реч коју сам о њему написао потекла ми је право из срца. Али, ја сам пре свега до бар хришћанин и морао сам да га уклоним да бих спасао хришћанство против кога се он у својој заблуди борио. Садашњи владари то умеју да цене. Тако сам постао хришћански херој, но не прође дан, а да се не помолим за јадну Јулијанову безверну душу!

Д. Е.

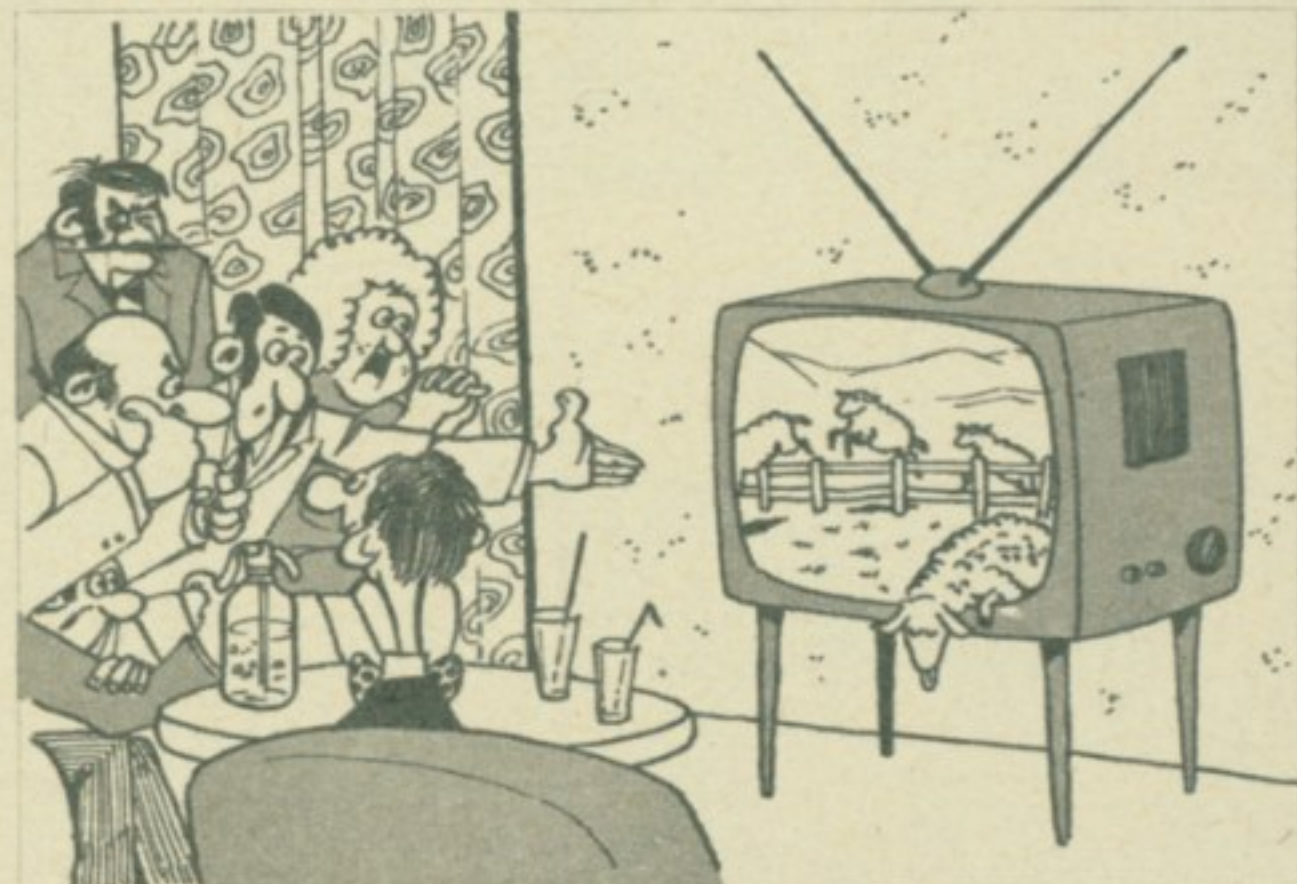
ВАШАР СА 7 КОНТИНЕНАТА

НИВО ЗНАЊА. — Кандидати за службенике у једној великој америчкој фирми морали су да полажу контролни испит на којем је поред стручног знања провераван и степен општег образовања. Између осталог требало је одговорити и на питање ко је био Јулије Цезар. Четири од десет кандидата нису имали појма о њему, неки су га прогласили за диригента џез-оркестра, а било је и таквих који су мислили да је то нова врста сира.

ДИЈАГНОЗА. — Прошло је скоро 25 година откако је лекар позвао сроднике болесног Била Скривенса из Аделаида, у Аустралији, да би им саопштио, да његов пацијент, због тешког обољења срца, неће живети дуже од месец дана. До данас је већина тих сродника померла. Ни Скривенсов лекар није више међу живима. Бил Скривенс, међутим, пуца од здравља и већ неколико година ради као тренер једног боксерског клуба у Аделаиди.

СИРОТЕ ОВЦЕ. — Телевизија у Монреалу, у Канади, увела је за крај вечерњег програма кратак филм у којем једна овца за другом скаче преко дрвене оgrade док их један пријатан женски глас броји. Намена филма је да гледаоце припреми за сан. Ова телевизијска новина ускоро је морала бити укинута јер се умешало Друштво за заштиту животиња тврдећи да је скакање преко плота мучење за овце. Најзанимљивије је то да је спорни филм био — цртан.

Римљани су побеђивали, најбољи генерали персијског цара Сапора побијени су. Јулијан је одушевљено говорио да су победа и крај рата на прагу.

Увече се крварење поновило, Јулијаново лице постало је пепељасто.

— Да ли ћете моћи да извадите копље? — тихим разговетним гласом упитао је главног видара.

— Не, господару... на жалост!

Јулијан је знао да је то смртна пресуда.

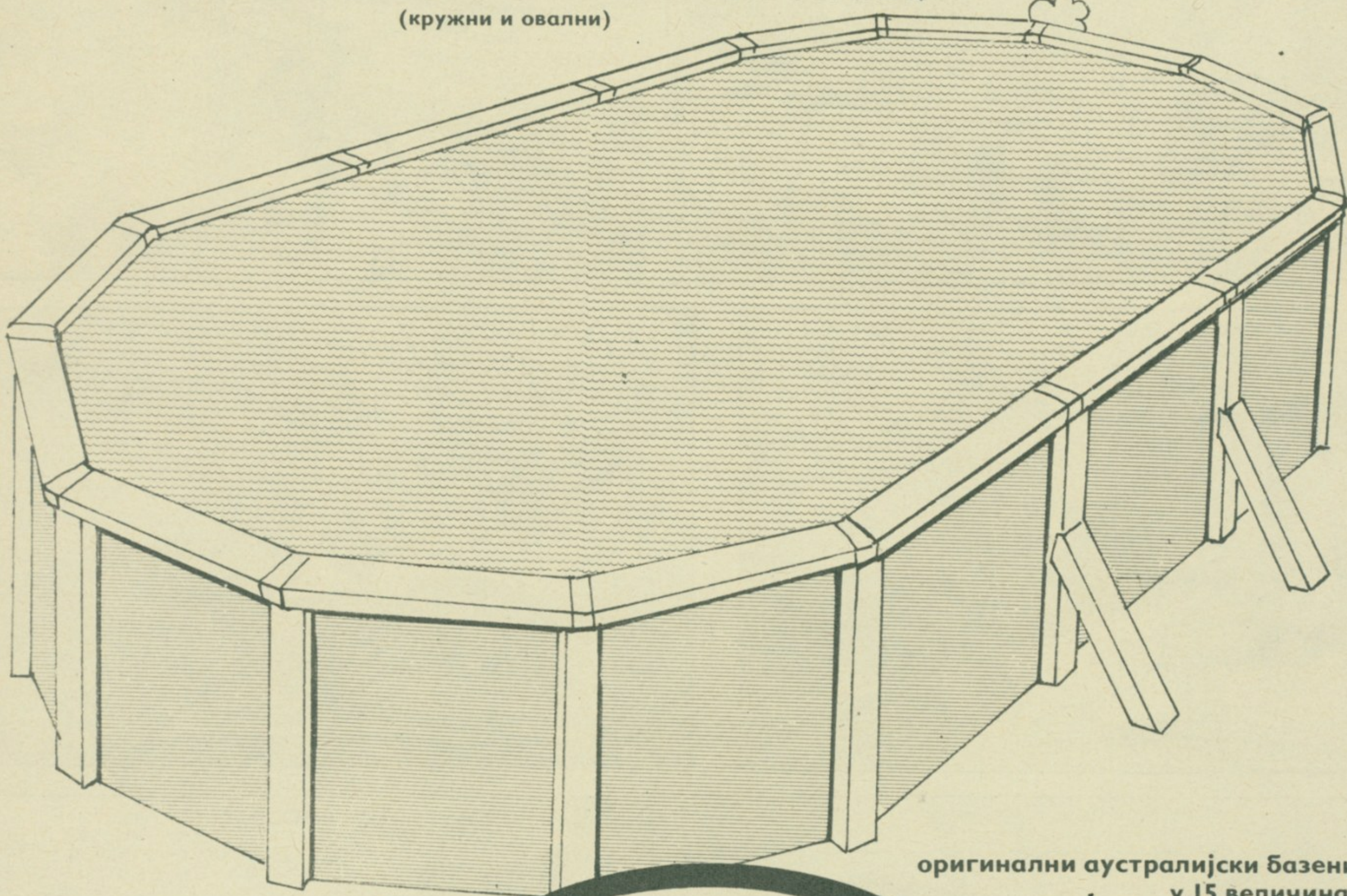
ЦРНА БРАДА И КОМАНДОСИ

УКРОТИТЕ ЛЕТО!

„БАМБИ”, „БЛЕД”, „ОХРИД”, „ДУНАВ” И „ЈАДРАН”
МОНТАЖНИ БАЗЕНИ ЗА КУПАЊЕ
(кружни и овални)

оригинални аустралијски базени
у 15 величина:
од 1,80 x 0,30 м
до 11,60 x 1,22 м

Са комплетном опремом
по цени од 440 до
43.700 динара

„HEMOMETAL-KOMERC”
11000 БЕОГРАД,
Максима Горког 17а/III
Телефон: 011/456-323

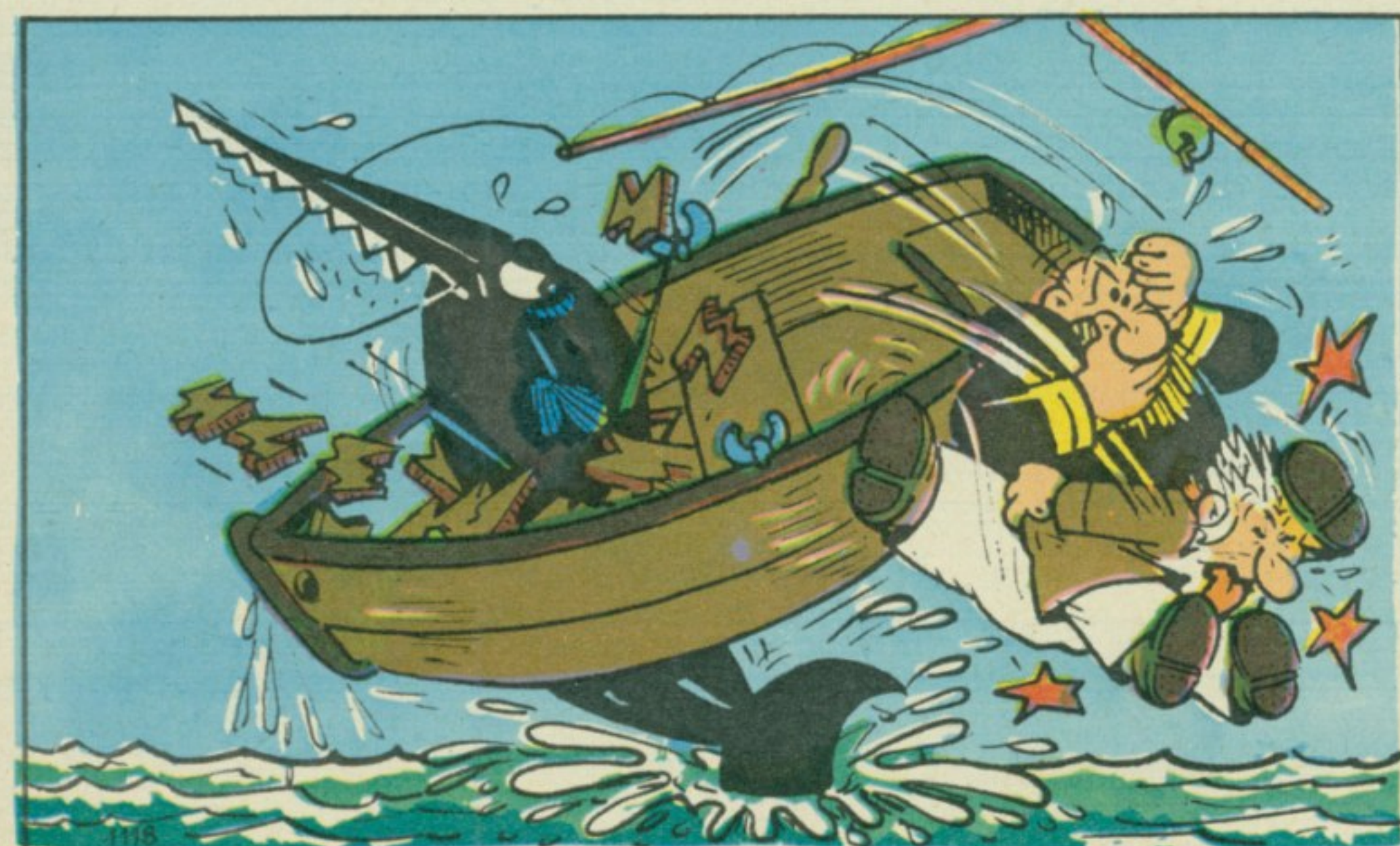
„HEMOMETAL-KOMERC”
11000 БЕОГРАД, Максима Горког 17а/III
Доставите ми услове за куповину базена

(име и презиме)

(улица и број)

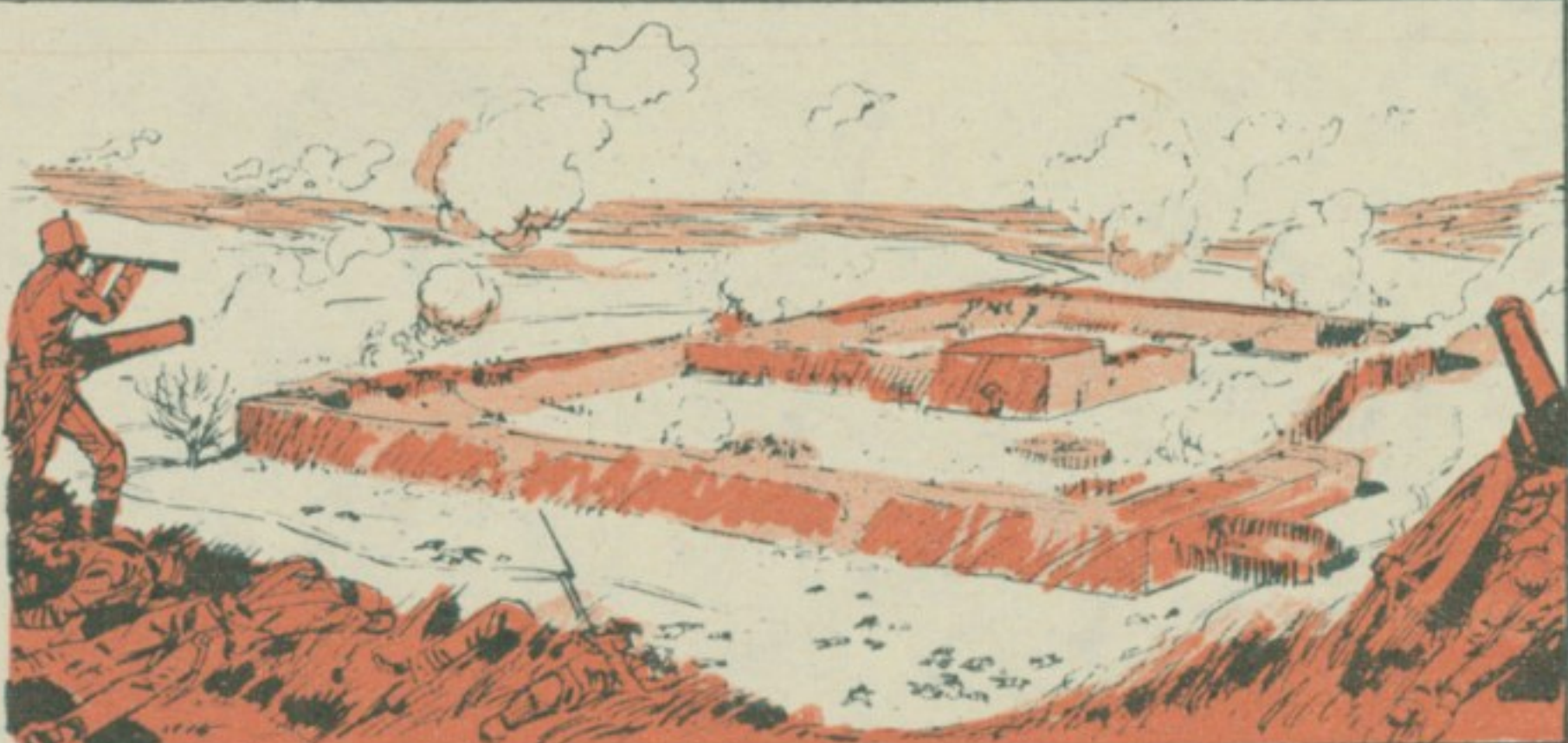
(пошт. бр. и место)

БОБ КРОКЕТ

АЛАМО, ТЕКСАС,
5. МАРТА 1836.
УТВРЂЕНИ
У ЗГРАДИ
НЕКАДАШЊЕ
ШПАНСКЕ МИСИЈЕ,
180 АМЕРИКАНАЦА
ВЕЋ 15 ДАНА ОДО-
ЛЕВА НАПАДИМА
3000 ВОЈНИКА
МЕКСИЧКОГ
ГЕНЕРАЛА
САНТА
АНЕ.

АЛИ, САНТА АНА ЈЕ РЕШЕН ДА
СЛОМИ ОТПОР ОПСАЂЕНИХ.

МОРАМО ОСВО-
ЈИТИ АЛАМО
ПРЕ НЕГО ШТО ИМ СТИГНУ
ПОЈАЧАЊА! СУТРА ЋЕ-
МО НАПАСТИ!

ИДУЋЕГ ЈУТРА МЕКСИКАНЦИ ЗАУЗИ-
МАЈУ ПОЛОЖАЈЕ ЗА ПОСЛЕДЊИ
ЈУРИШ.

У МИСИЈИ...

ПОГЛЕДАЈТЕ
КРОКЕТ...

ОВОГА ПУТА ИЗГЛЕДА-
ЈУ ОДЛУЧНИ!

ДА... А
ПОЈАЧАЊЕ
НЕ ДОЛАЗИ!
У РЕДУ, СКУ-
ПО ЋЕМО
ПРОДАТИ
СВОЈУ КОЖУ!

МИСЛИТЕ ЛИ... ДА ЈЕ ОВО КРАЈ?

ДА, И ЖАО МИ ЈЕ
ЗБОГ МОЈЕ ЖЕНЕ
И МОГ СИНА
БОБА! АЛИ, ОН
ЈЕ ВЕЋ ЧО-
ВЕК, СНАЊИ
ЋЕ СЕ!

У ТОМ
ТРЕНУТКУ...

ПАЛИ!

НАПРЕД! ЈУРИШ!

МЕКСИКО!
САНТА АНА!

ОПСАЂЕНИ ПРУЖАЈУ ОГОРЧЕН ОТПОР,
АЛИ МЕКСИКАНЦИ НАЈЗАД УСПЕВАЈУ
ДА ПРЕЋУ ПРЕКО
БЕДЕМА...

У ВЕЧЕ 6. МАРТА, МЕКСИЧКА
ЗАСТАВА СЕ ЗАВИЈОРИЛА НАД
АЛАМОМ. НИЈЕДАН АМЕРИКА-
НАЦ НИЈЕ ИЗБЕ-
ГАО СМРТ!

"АЛАМО
ЈЕ ПАО!"
ВЕСТ СЕ
МУЊЕВИТО
ПРОНЕЛА
ПО ЦЕЛОМ
ТЕКСАСУ.
ПОГИНУЛИ
СУ ЊИМ
БОВИ
И ДЕЈВИ
КРОКЕТ,
ЛЕГЕНДАР-
НИ
ЋЕРОЗИ
ГРАНИЦЕ...

СВИ СУ МРТВИ!
НИКО СЕ
НИЈЕ
СПАСАО!

ВЕСТ ЈЕ СТИГЛА И У
ЈЕДНУ МИРНУ КУЋУ
ИЗМЕЂУ ШУМЕ И ЛЕПО
ОБРАЂЕНИХ ПОЉА...

...ЈЕСТЕ ЛИ СИ-
ГУРНИ? ДА ЛИ
ЈЕ СВЕ ТАКО
КАО ШТО СТЕ
ИСПРИЧАЛИ?

ДА,
ГОСПОЂО...
СВЕ ЈЕ
БИЛО
ТАКО...

НИЈЕ СЕ СПАСАО НИКО...
НИ ОН?

НА ЖАЛОСТ, И ДЕЈВИ
ЈЕ МРТАВ, ГОСПОЂО!
ТЕШКО МИ ЈЕ ШТО
САМ МОРАО ТО ДА
ВАМ САОПШТИМ...

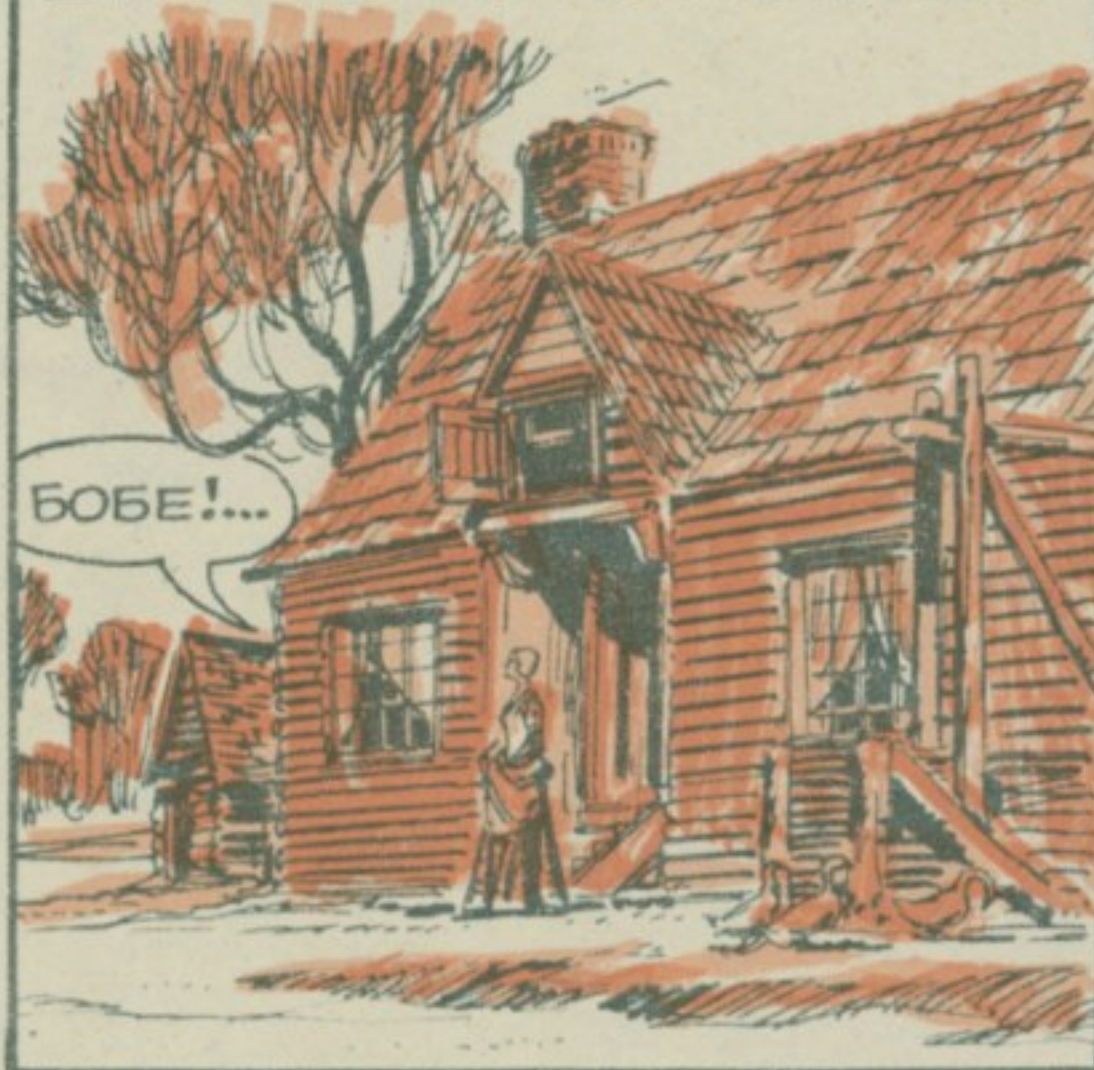

РАЗУМЕМ И ЗАХВАЉУЈЕМ ВАМ...
ИЗВИНИТЕ МЕ, МОРАМ ДА ИЗИ-
ЂЕМ... ХАКСИС, ДАЈ
ОВОМ ПРИЈАТЕЉУ
ДА ЈЕДЕ...

БЕН КРОКЕТ ИЗЛАЗИ ИЗ КУЋЕ...

БОБЕ!...

МАМА,
ШТА ЈЕ?

ТАКО ЖЕНА И СИН ДЕЈВИЈА
КРОКЕТА ХОДАЈУ И РАЗГОВАРАЈУ,
ДОК СЕ ВЕЧЕРЊЕ СЕНКЕ СПУ-
ШТАЈУ СА ПЛАНИНА...

ИМАМ НЕШТО ДА ТИ КАЖЕМ, БОБЕ!

ВЕСТИ ИЗ ТЕКСАСА?
КАКО ЈЕ
ОТАЦ?

ХАЈДЕ ДА
ПРОШЕТАМО!

НОЋ ЈЕ БИЛА ДУГА И БЕЗ СНА...

У ЗОРУ...

ИДЕШ У АЛАМО, ЗАР
НЕ?

МАМА, ОДЛУЧИО САМ!
НЕ МОГУ ОСТАТИ ОВДЕ!

ДА! ХОЋУ ДА ОСВЕТИМ ОЦА,
ДА ЗАУЗМЕМ ЊЕГОВО МЕСТО
И ДА СЕ БО-
РИМ ПРОТИВ
МЕКСИКА-
НАЦА!

Мексички војник
пришао је седлима...

Наједном, зграбио је
пушку, окренуо се и
опалио!

ИЗЛАЗИТЕ ОДАТЛЕ
И РУКЕ УВИС!

НАСЕЛИ СМО КАО ДЕЦА,
БОБЕ КРОКЕТЕ!

ПАБЛО! АЛИ,
КАКО ...

НАЊУШИО САМ
ИХ, СЕЊОРИТА!
ЈА ИЗДАЛЕКА ОСЕ-
ТИМ МИРИС
ГРИНГОСА!

ШТА СТЕ РАДИЛИ
ТАМО? ХТЕЛИ СТЕ ДА
НАС УБИЈЕТЕ,
ЗАР
НЕ?

НЕЋУ ДА
ОДГОВАРАМ
ЈЕДНОМ
МЕКСИКАН-
ЦУ!

ПАЗИ СЕ,
ГРИНГО!

ЈОШ ЈЕДНУ РЕЧ И ...

НЕ, ПАБЛО!
СПУСТИ ПУ-
ШКУ!

ПУСТИТЕ
МЕ, СЕЊО-
РИТА!

НЕ! АКО ОНИ
НЕЋЕ ДА ГОВОРЕ
С НАМА, ЈА ЋУ
С ЊИМА!

ЗОВЕМ СЕ МАРИЈА КОНТРЕ-
РОС! МОЈ ОТАЦ, МЕКСИЧКИ
ОФИЦИР, ПОГИНУО ЈЕ ОВДЕ
У АЛАМУ! ЈА САМ ДОБИЛА
ОДОБРЕЊЕ ТЕКСАШКЕ
ВЛАДЕ ДА ДОЋЕМ...

НАПУСТИВШИ АЛАМО, БОБ КРОКЕТ И ХАКСИС УПУТИЛИ СУ СЕ ПРЕМА ИСТОКУ. ДЕЧАК ЈЕ НАМЕРАВАО ДА СЕ ЈАВИ ПУКОВНИКУ ХЈУСТОНУ, КОМАНДАНТУ АРМИЈЕ У ТЕКСАСУ...

ТВОЈА МАЈКА НЕЋЕ БИТИ ЗАДОВОЉНА АКО СТУПИШ У ВОЈСКУ, БОБЕ КРОКЕТЕ!

ЈА И НЕЋУ ДА СТУПИМ У ВОЈСКУ! ПУКОВНИК ХЈУСТОН МИ МОЖЕ ДАТИ НЕКИ ДОБАР САВЕТ!

ХОЋЕШ ЛИ ДАТИ ЈА ДАМ ЈЕДАН САВЕТ? ПОЖУРИМО ДА НАЂЕМО СКЛОНИШТЕ, ЈЕР НЕВРЕМЕ САМО ШТО СЕ НИЈЕ РАЗБЕСНЕЛО!

БОБ И ХАКСИС СУ ОБОЛИ СВОЈЕ КОЊЕ, ДОК СТИЖУ ПРВИ НАЛЕТИ ВЕТРА...

ПРОМИЦАЛЕ СУ ПРВЕ КРУПНЕ КАПКИ КИШЕ КАД СУ СТИГЛИ ДО ЈЕДНЕ КОЛИБЕ...

БРЗО УНУТРА, ХАКСИСЕ!

ОВО МЕСТО ЈЕ ДОБРО ЗА ПАЦОВЕ, АЛИ...

...КАД НЕМА ДРУГОГ... ОХ!

НЕ БОЈ СЕ, ДЕЧКО, НИСАМ ПАЦОВ МАДА МОЖДА ЛИЧИМ НА ЊЕГА! И ЈА САМ ОВДЕ ЗБОГ ТОГ ПРОКЛЕТОГ ТОРНАДА...

НИСАМ ВАС ОДМАХ ВИДЕО...

НИЈЕ ВАЖНО, ИМА МЕСТА ЗА СВЕ! ЈА САМ... БАХ... ЗОВЕМ СЕ БИГ БЕНД! - ЗОВИ МЕ И ТИ ТАКО АКО ХОЋЕШ!

ОВО ЈЕ ХАКСИС, ИЗ ПЛЕМЕНА АРАПАГОС... А ЈА САМ БОБ КРОКЕТ!

КРОКЕТ? ДА НИСИ СЛУЧАЈНО НЕКИ РОЂАК ДЕЈВИЈА КРОКЕТА?

Сутрадан њих тројица су наставила пут...

ПОГЛЕДАЈТЕ КАКО СУ
ОВИ ПОТОЧИЊИ НАБУЏАЛИ!
КАКВА ЛИ ТЕК ИЗГЛЕДА
РЕКА ЉАНО?

ЈЕ ЛИ СКЕЛА
ДАЛЕ-
КО?

НЕ!
ОДМАХ
ИЗА
ОНОГ
ДРВЕЊА!

ГОСПО-
ДЕ!

ДОБРО ОТВОРИ-
МО ОЧИ!

СВИ МРТВИ! ПО-
УБИЈАНИ СУ ПРЕ
НЕГО ШТО
ЈЕ ПОЧЕ-
ЛА КИША!

КО ЛИ ЈЕ
ТО УЧИНИО?
МЕКСИ-
КАЊЦИ?

НЕ! МЕСКАЛЕ-
РОСИ! ОВО СУ
ЊИХОВЕ
СТРЕЛЕ!

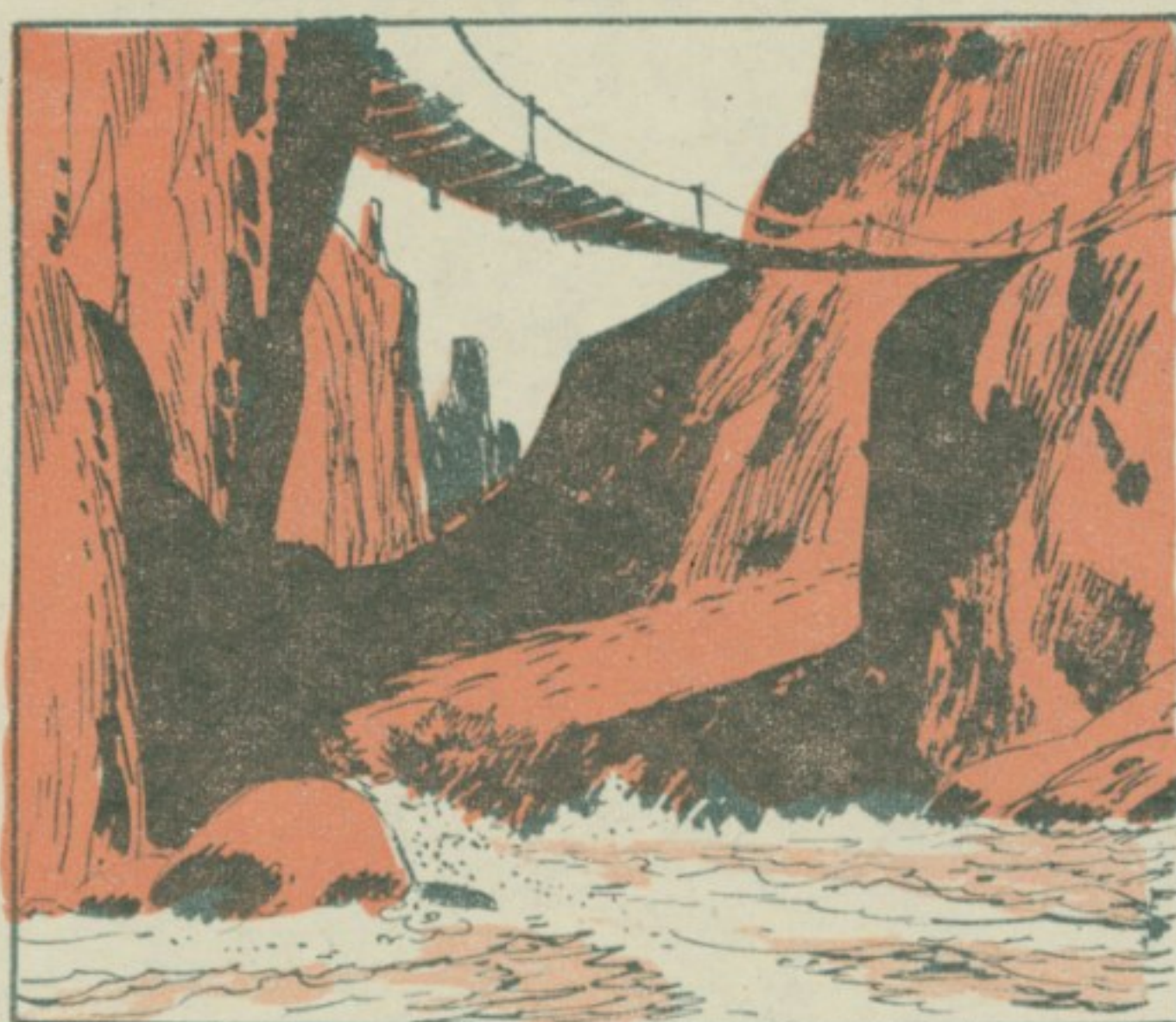
МЕСКАЛЕРОСИ... ДА, ЧУО САМ О
ТОЈ БАНДИ ПЈАЧКАША! БОЉЕ
ДА ОДЕМО ОДАВДЕ, ПРИЈА-
ТЕЉИ!

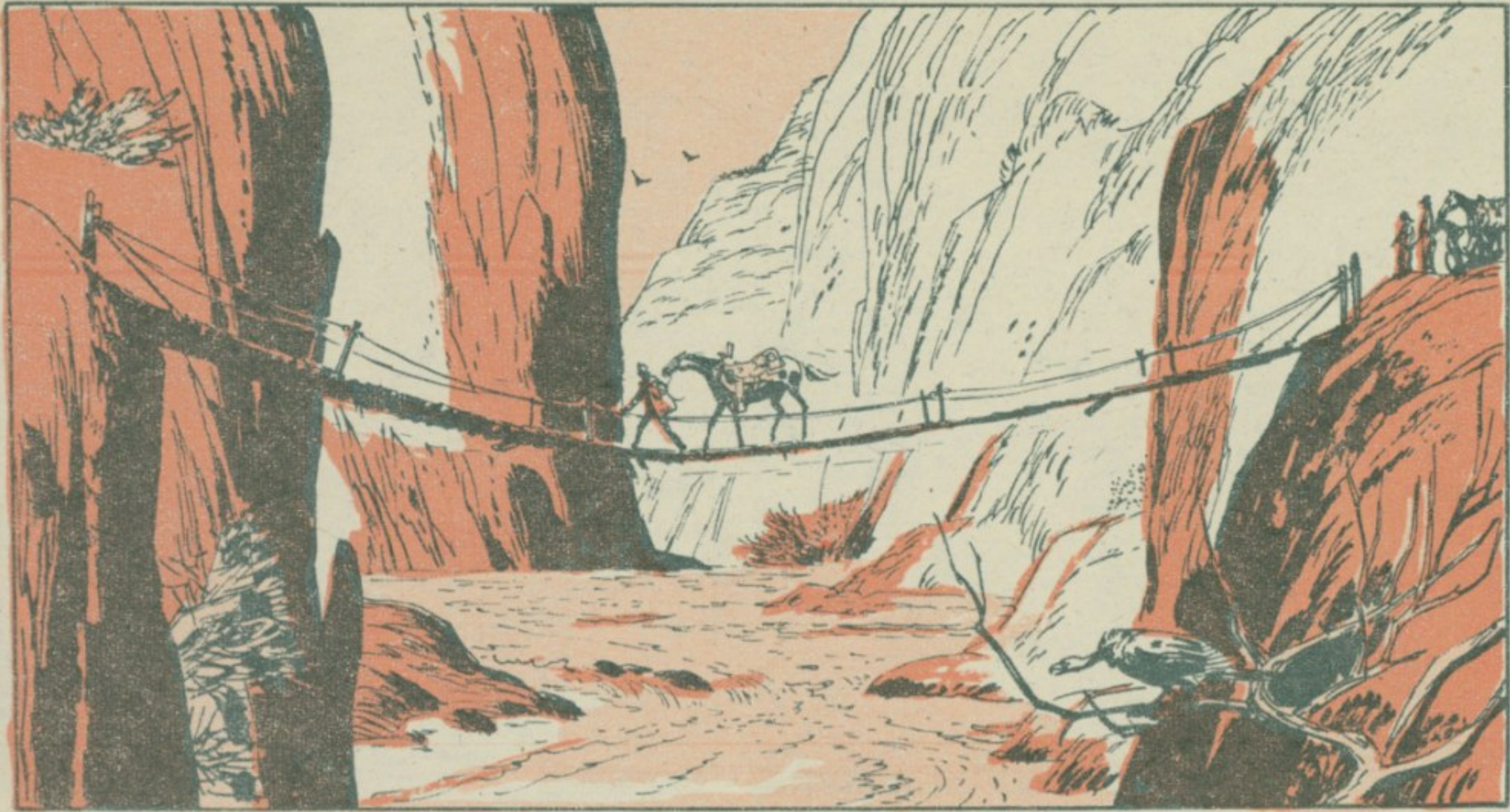

АЛИ,
ТРЕБАЛО
БИ ДА СА-
ХРАНИМО
МРТВЕ!

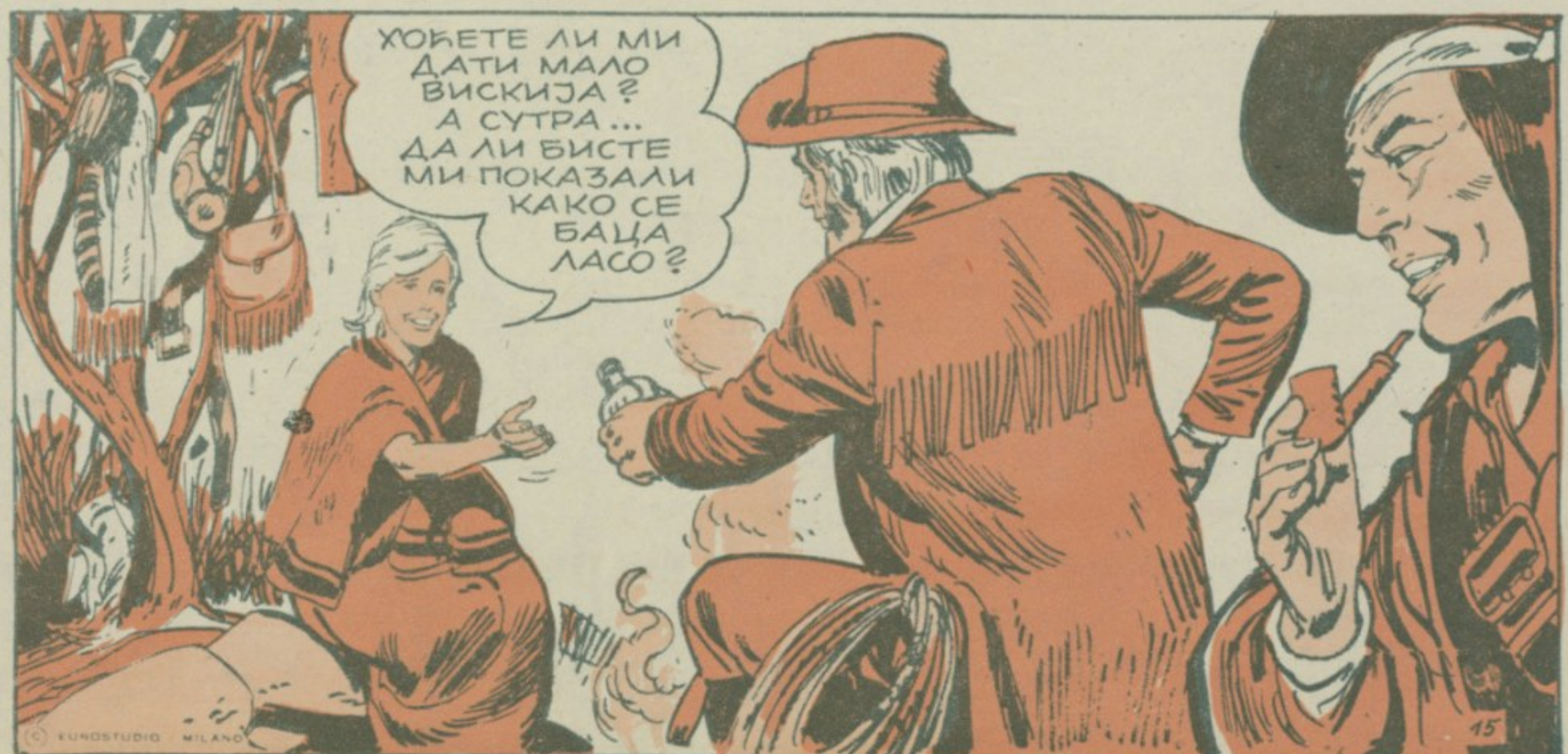
КАСНО, БОБЕ КРОКЕТЕ!
ПОГЛЕДАЈТЕ ТАМО!

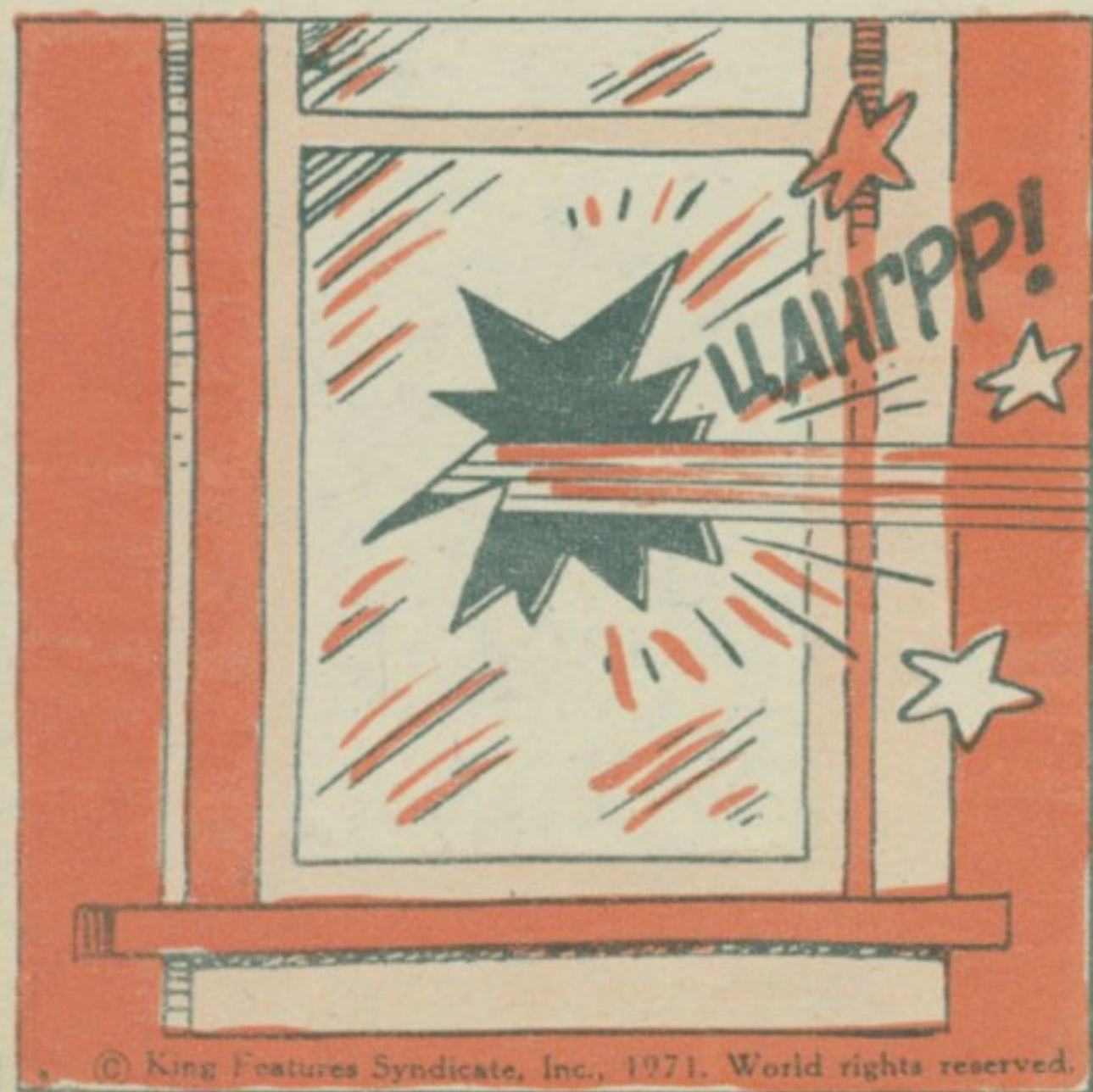
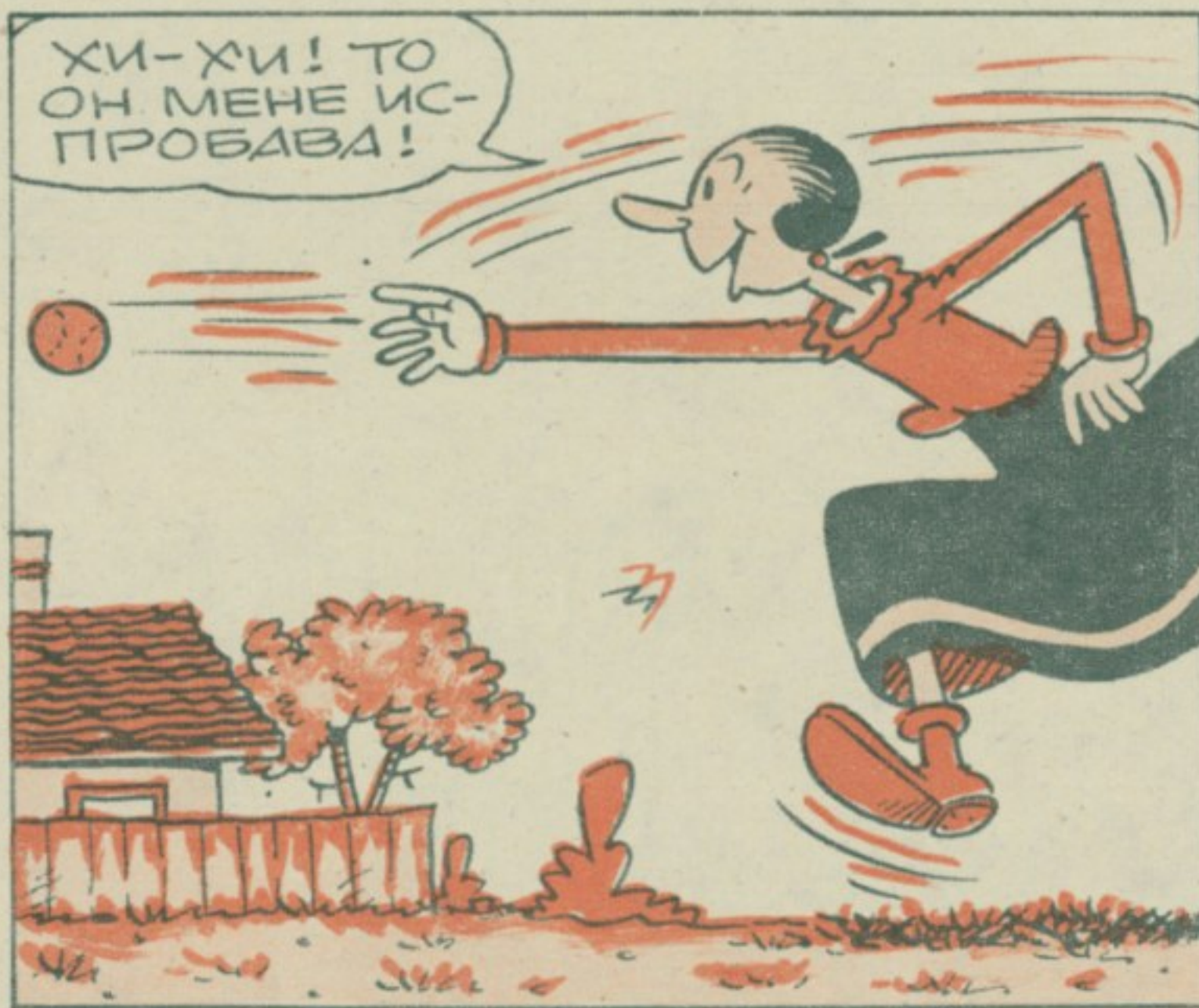

ЈА... НЕ
МНОГО...
АЛИ БАН-
ДИТ...
БАН-
ДИТ?...

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ИДУЋЕМ НАСТАВКУ: БЕКСТВО СА ЖРТВЕНИКА!

Тражимо пријатеље

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Имам 14 година. Скупљам разгледнице и салвете. На вијама за „Првену звезду“. Верица Поповић, Адрани код Краљева.

Имам 19 година. Жеља ми је да се дописујем са младима широм наше земље. Обожавам Ђорђа Марјановића. Скупљам разгледнице. Навијам за „Партизан“. Милица Кекић, Војводе Мишића 60, 15000 Шабац.

Имам 13 година. Жеља ми је да се дописујем са вршњацима из наше земље. Навијам за „Хајдук“ и волим музику. Златко Галзица, Димитрија Туцовића 14, Задар.

Желим да размењујем писма са вршњацима из целе земље. Навијам за „Првену звезду“. Ученица сам VI разреда основне школе Ђиљана Нешић, Стојадина Трајића 13, 38250 Ђиљане.

Стара сам 12 година. Волела бих да се дописујем са девојчицама и дечакима из наше земље. Скупљам разгледнице и луткице. Волим забавну музику. Ташана Митић, Улица 15. августа 6, Рума.

Ја сам још мали и не знам да читам и пишем али зато мој брат стално купује „Политикин забавник“ па ја поред њега гледам саме слике. Много бих се обрадовао кад би објавили моју фотографију. Ово пише мој брат. Горан Зашовски, Маршала Тита 19, Титов Велес.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 12 година. Навијам за „Партизан“ и скупљам значке. Зоран Чавић, Ферде Шишића 23, Винковци.

Живим у Љубљани где учим занат. Навијам за ОФК „Београд“. Имам 17 година. Желим да се дописујем са младима из наше земље. Језик дописивања српскохрватски, словеначки и руски. Богдан Берић, Војкова 34, 61000 Љубљана.

Волео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам сличице певача забавне музике. Навијам за „Партизан“. Драгомир Косанић, Пут Дуилова 1, Сплит.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Одговарају на свако писмо. Мирослава Петровић, Валтерова 165/5, Пријепоље.

Имам 11 година. Жеља ми је да се дописујем са девојчицама и дечакима. Скупљам разгледнице и лутке. Волим забавну музику. Навијам за „Звезду“. Елизабета Ковач, Улица 15. августа 9, Рума.

Стара сам 13 година. Волим кошарку и забавну музику. Одговорићу на свако писмо. Молим све који ми пишу да ми пошаљу и своју фотографију. Ана Чорбић, Немањина 7, 36350 Рашка.

Организација пионирских руковођаца из Сенте организује дописивање пионирских одреда III и IV разреда основних школа на српскохрватском и мађарском језику. Нека нам се организације пионирских руковођаца при Савезу омладине јаве на адресу: Организација пионирских руковођаца, Народне револуције 23, Сента.

Волим спорт и забавну музику. Скупљам плоче. Желим да се дописујем са младима из наше земље. Имам 16 година. Молим фотографију. Бела Булаи, Војводе Шарчевића 36, II улаз стан 4, 24000 Суботица.

Велика ми је жеља да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље и иностранства. Скупљам и размењујем разгледнице, салвете и занимљиве слике из часописа. Имам 13 година. Гордана Борозан, Лењинградска 8/II, Сплит.

Ученица сам VIII разреда, имам 15 година и живим у Бугарској. Желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Волим забавну музику и скупљам фотографије поп састава и певача поп музике. Ирина Евгенијева Цељева, Пенчо Савоб 11, Пловдив, Бугарска.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Молим фотографију у писму. Имам 13 година. Волим забавну музику. Ненад Лакић, ЈНА 27, Бијељина.

Имам 12 година. Скупљам салвете и маркице „Кандит“. Желим да се дописујем са својим вршњацима. Молим фотографију у писму. Верица Митровић, Карпошева 10, Београд.

Идем у VIII разред основне школе и желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Зага Каматовић, Озаци код Трстеника.

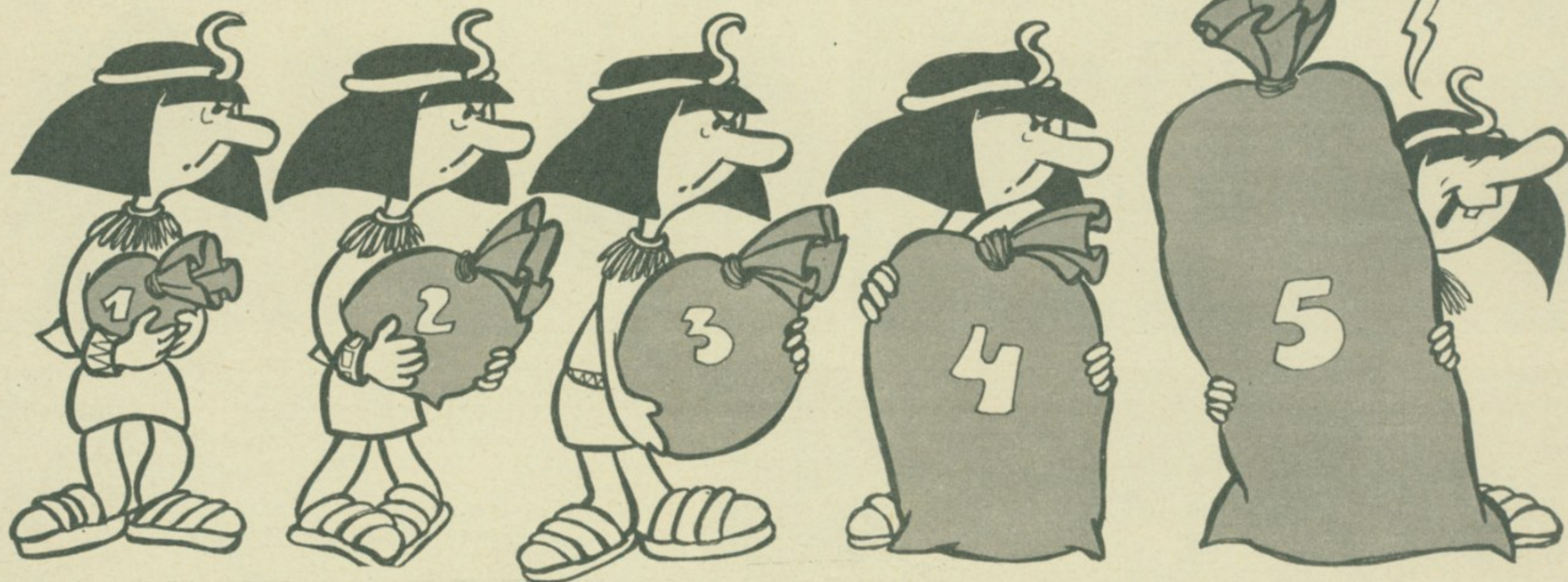
Идем у VIII разред основне школе. Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Молим фотографију. Одговорићу на свако писмо. Томислав Богдановић, Основна школа „Борис Кидрич“ Нови Сад.

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ

ПОМОЗИ ИМ ДА ПОДЕЛЕ ЖИТО

УТА-ТА-ТА, ЈА ИМАМ НАЈВИШЕЕЕ

У познатом египатском папирусу РИНДА, који је писан 2000. година пре наше ере, записан је следећи математички задатак: сто мерица жита треба разделити петорици људи тако што ће други добити за онолико више него први, колико је трећи добио више него други, четврти више него трећи и пети више него четврти. Истовремено прва двојица заједно имају 7 пута мање од остале тројице заједно. Колико треба сваки од њих да добије? Тачан одговор испиши на дописници па дописницу са налепљеним купоном и својом читко исписаном адресом пошаљи ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд, п. фах 124 до 10. јуна ове године.

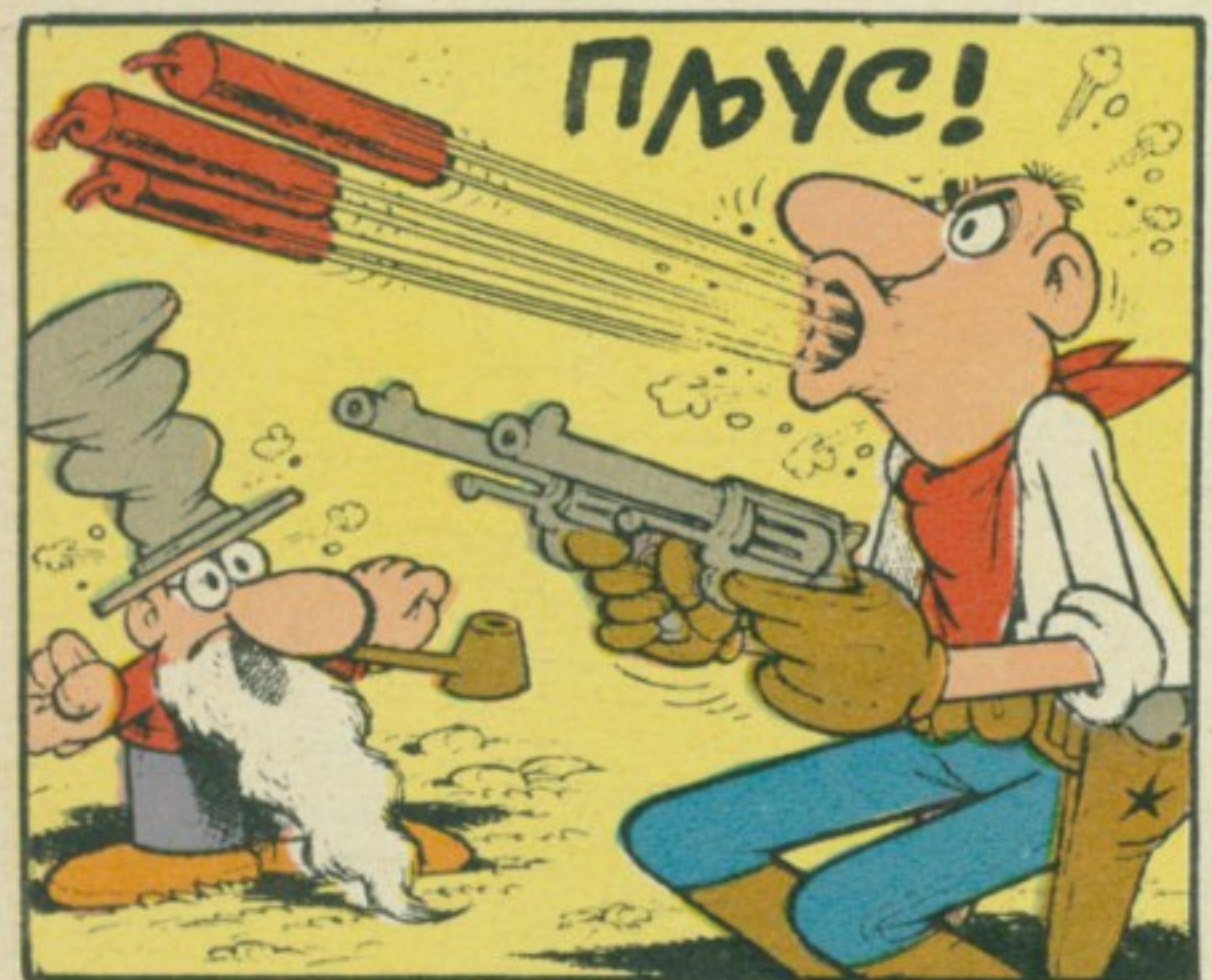
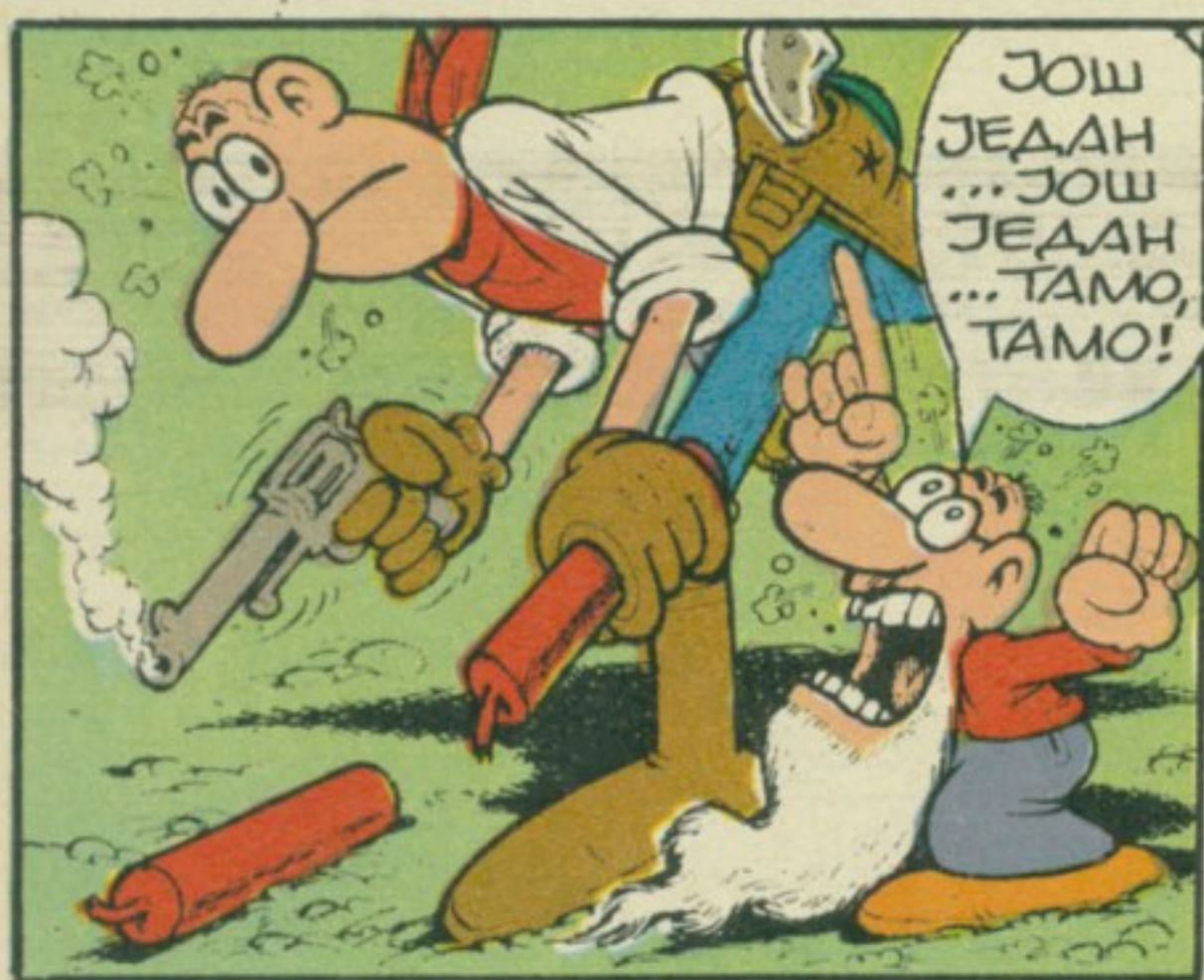
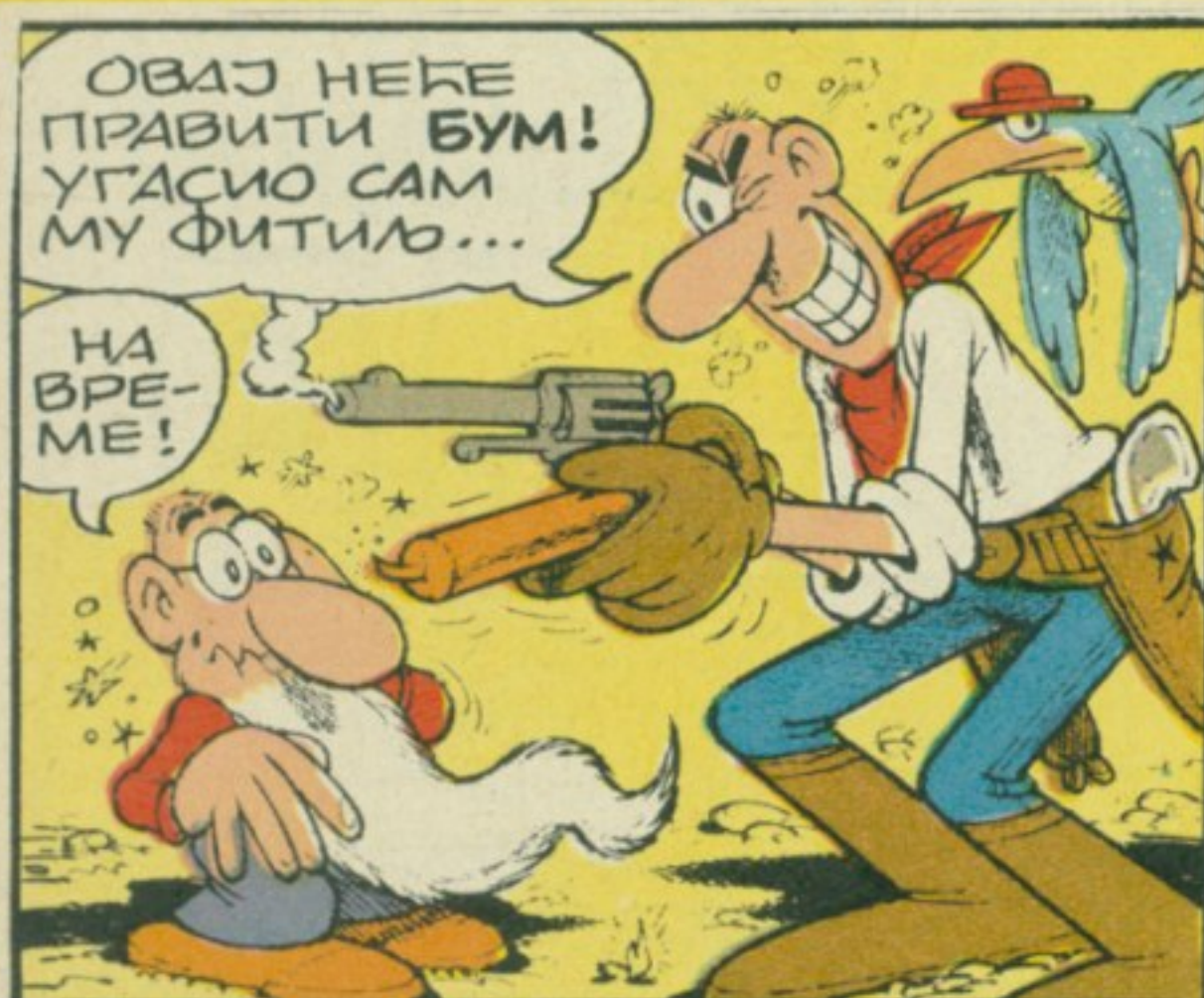
Међу читаоцима који буду тачно одговорили на овај математички задатак извући ће се добитници награда.

I НАГРАДА: ИЗАБРАНА ДЕЛА ЛАЈОША ЗИЛАХИЈА (у 10 књига).

II НАГРАДА: РАТНИ МЕМОАРИ ГЕНЕРАЛА ДЕ ГОЛА.

III НАГРАДА: САБРАНА ДЕЛА М. ШОЛОХОВА: Тихи Дон (две књиге), Приповетке, Људска судбина и Узорана ледина.

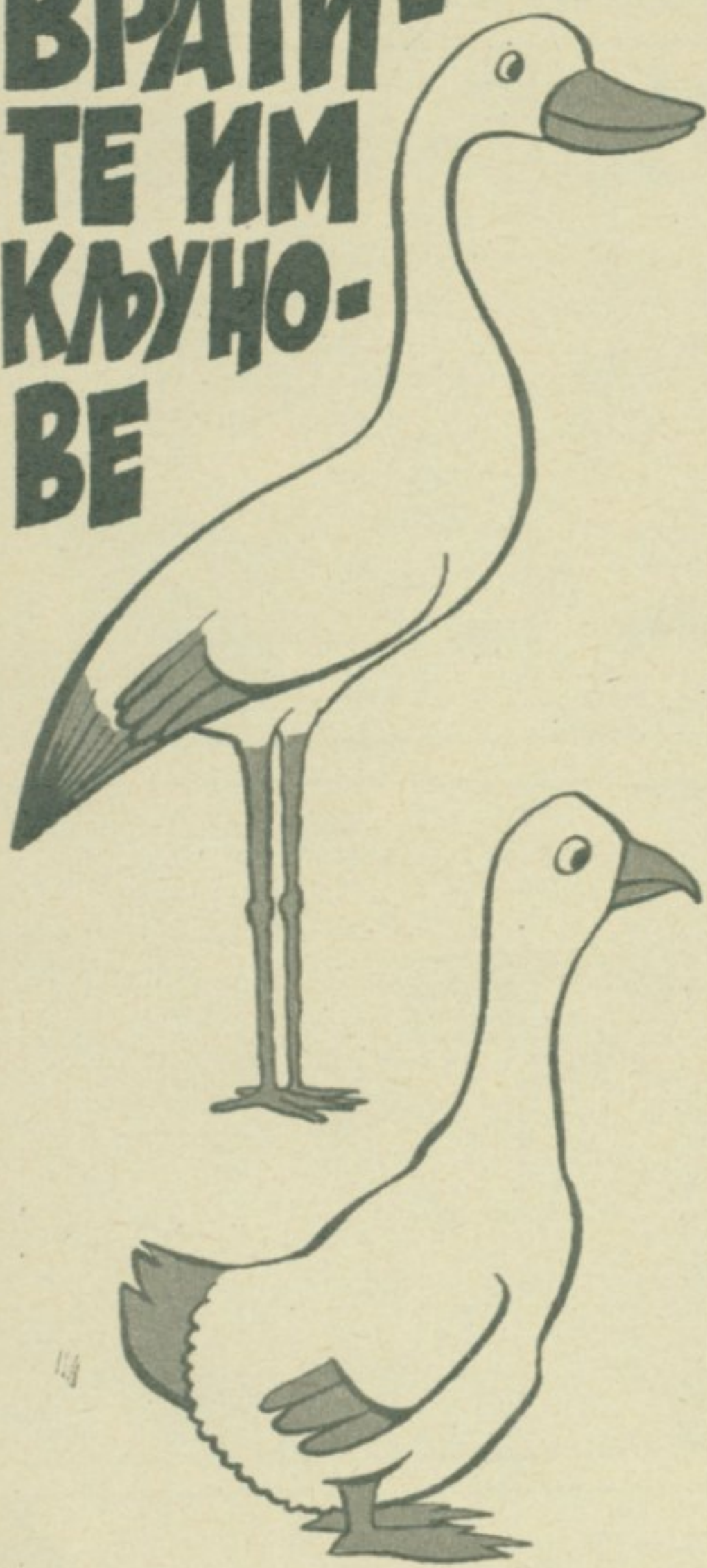
КОКО БИЛ

ПЕК ТРЕЉИНА И ЊЕГОВА ДВА ПО-МАГАЧА НЕКЕ СЕ ВИШЕ ПО-ЈАВЉИВА-ТИ У ОВОЈ НИТИ У БИЛО КОЈОЈ ДРУГОЈ ПРИ-ЧИ...

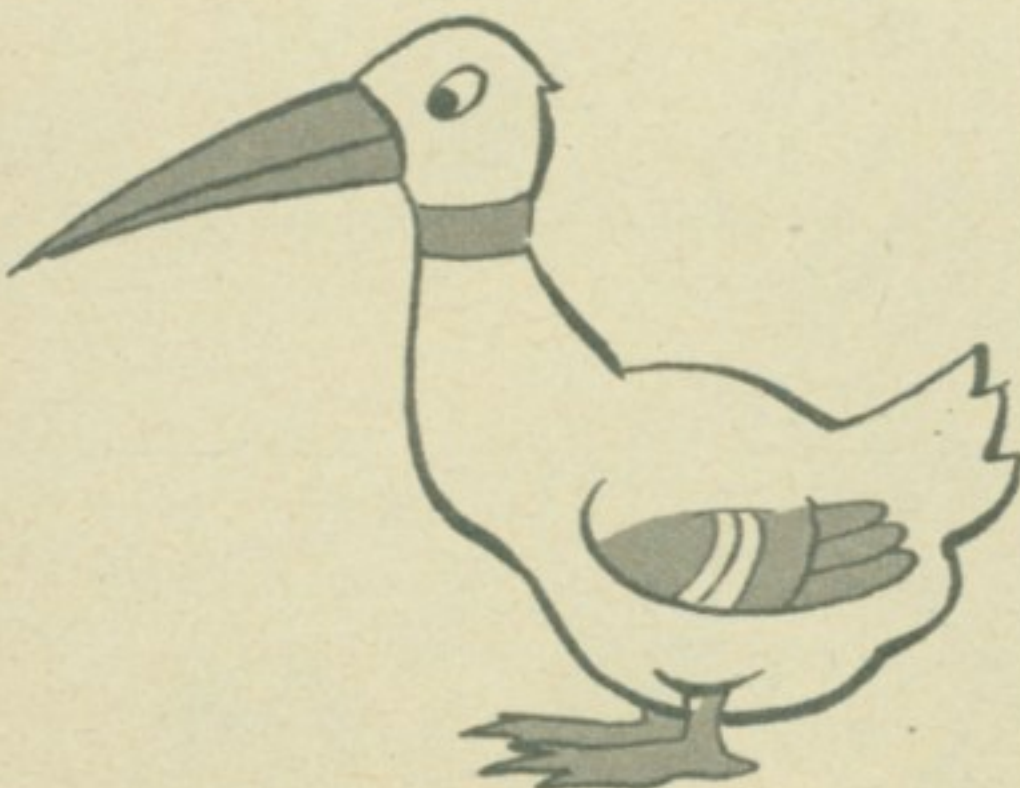
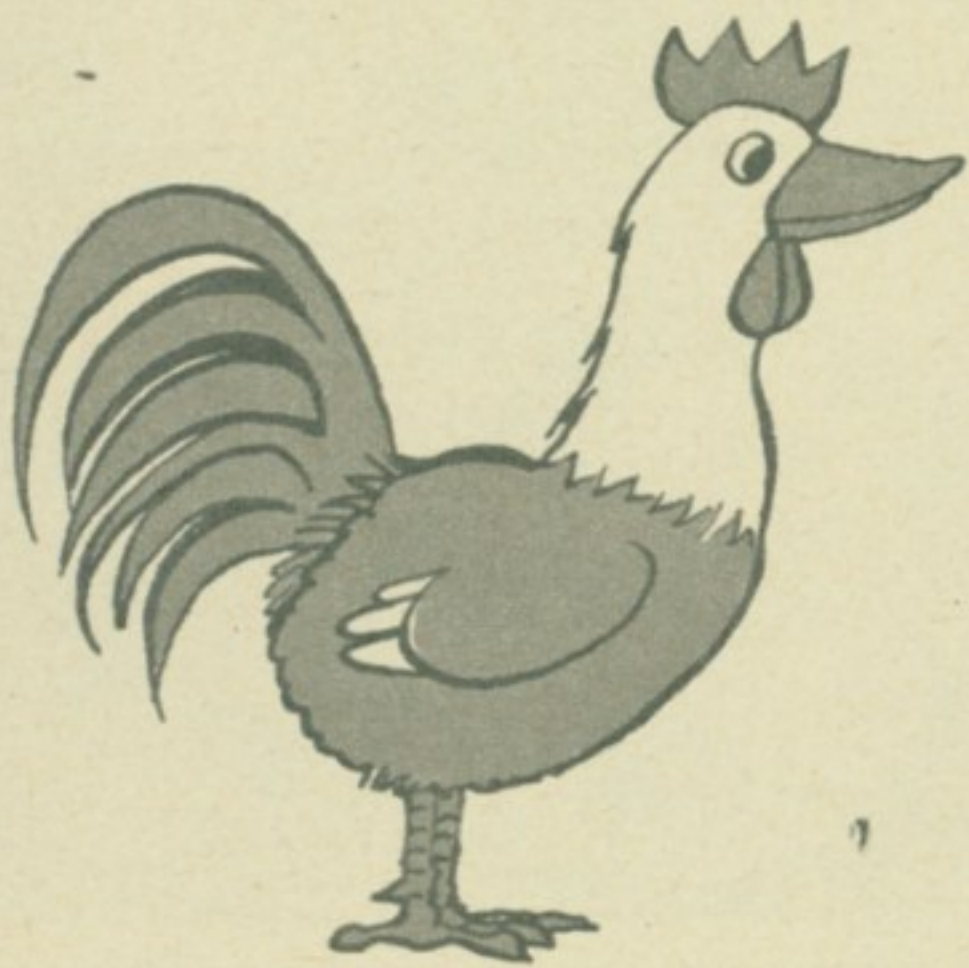
ВРАТИ- ТЕ ИМ КЉУНО- ВЕ

Наш илустратор се нашао и роди, гуски, петлу и патки измешао кљунове. Врати свакој животињи њен кљун!

ОДГОВОР:

На роди је гуски кљун, гу-ска нос и петлов, петла да врати кљун патки а патка ро-ди.

хумор

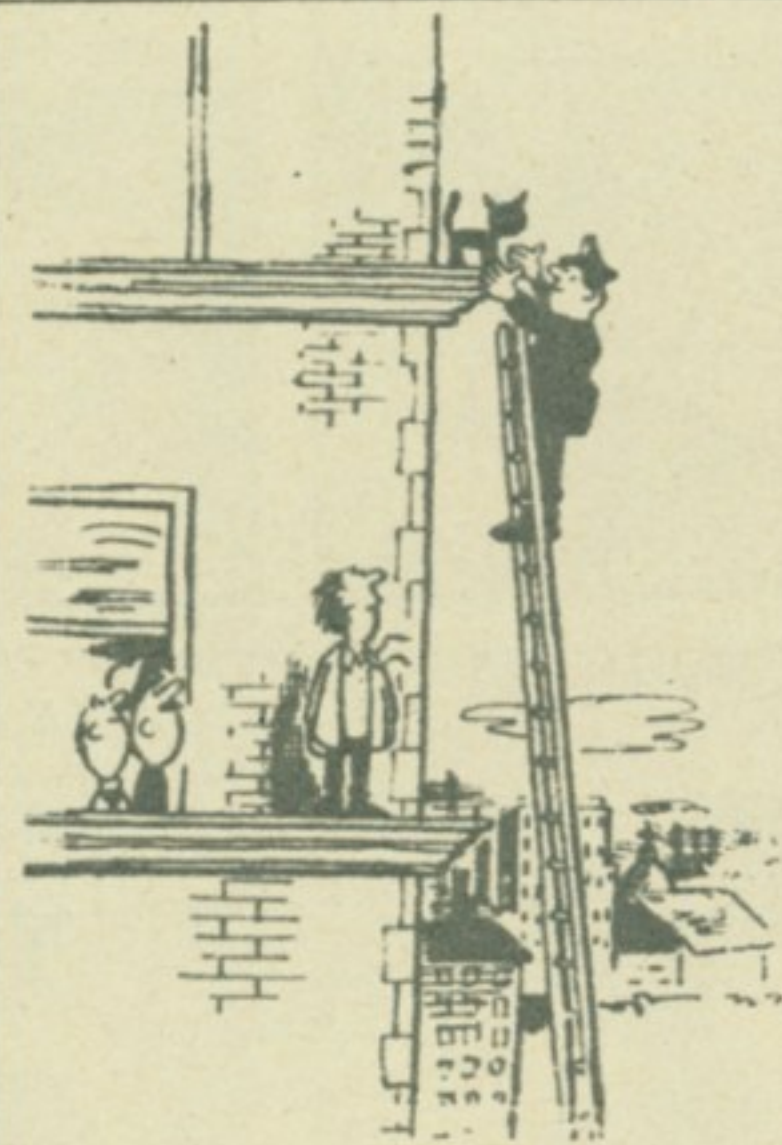
— Искрцали су се, дигли нам четири камена и отишли — и ти их називаш Вишим бићима са друге планете!?

— Чиста кошуља ти је на кревету, ципеле на полици, а ти се налазиш у купатилу!

БЕЗ РЕЧИ

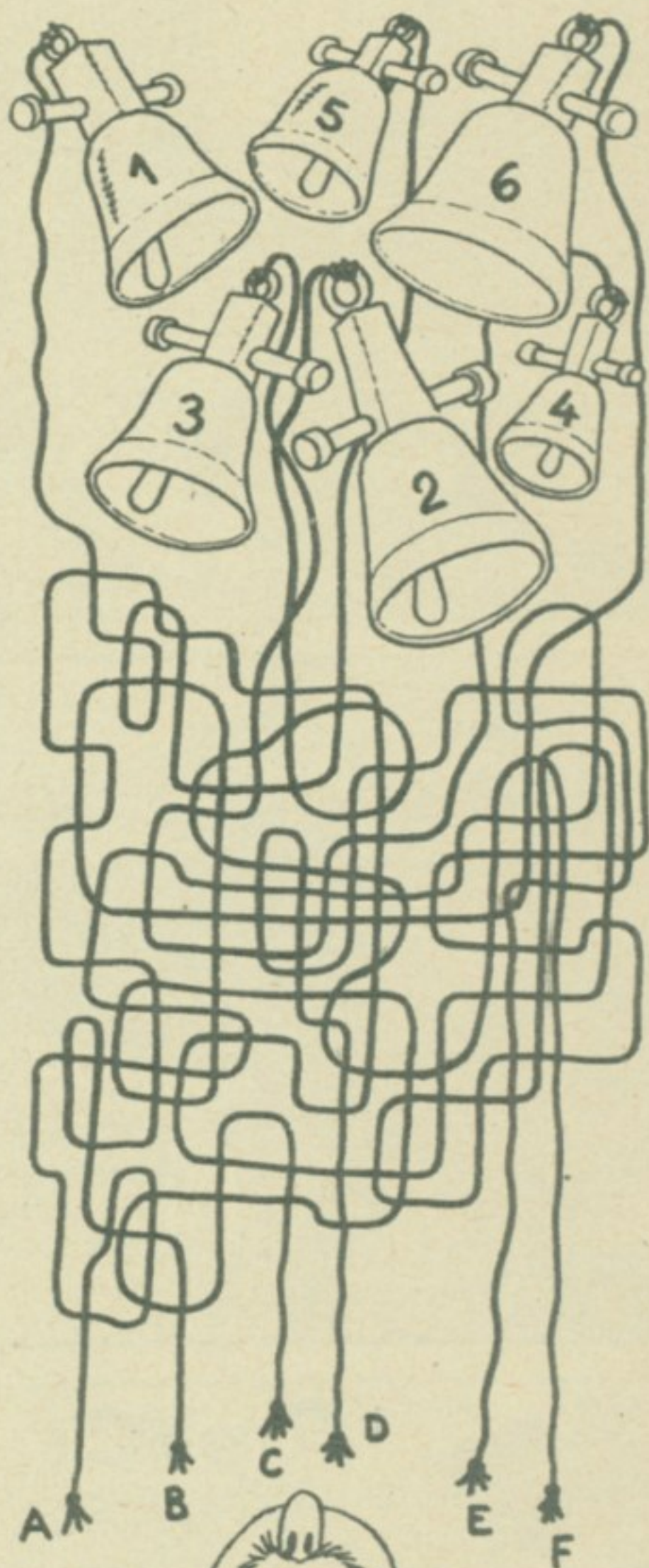
БЕЗ РЕЧИ

— Хоћеш ли да уђеш или изиђеш?

СРЕЋАН ДЕДА

Деди на нашем цртежу родио се унук. У жељи да о томе обавести цело село, отишао је у звоник и повукао уже. Које? — кад их на цртежу има шест.

ОДГОВОР:

Само два ужета од укљупо шест повезана су са звоницом. Звонот 6 и уже ф са звоником 6. Али, како звонот под бројем 6 нема клатно то знача да дедат треба да повуче уже обележе-ф. он

РЕТКА ПТИЦА

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

Ако желите да проверите своје опште образовање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако од петнаест питања дата су три одговора од којих је само један тачан. Ако сте успели да их пронађете, честитамо! А ако ипак нисте свезналица, одговори су ту, у дну стране.

АЛБИНОС

1 Који се део света назива Левантом?
а) источна обала Средоземног мора
б) земље северозападне Африке
ц) земље које излазе на Црно море

2 Ко је и када први у Европи произвео порцулан?
а) Парацелзус, 1522. године
б) Карл Шеле, 1768. године
ц) Јохан Фридрих Бетгер, 1707. године

3 Код ког се места спајају речице Бригах и Бреге да би створиле Дунав?
а) код Фрајбурга
б) код Шафхаузена
ц) код Донауешингена

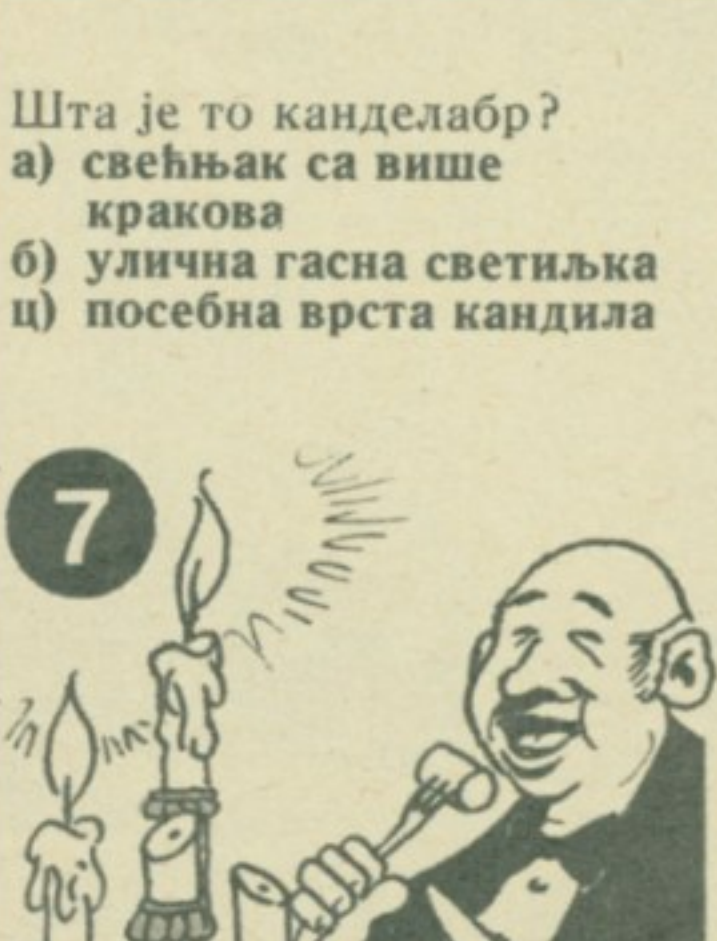
4 Шта је вендета?
а) мала португалска гитара, претеча укулелеа
б) назив за крвну освету на Корзици
ц) филмска звезда

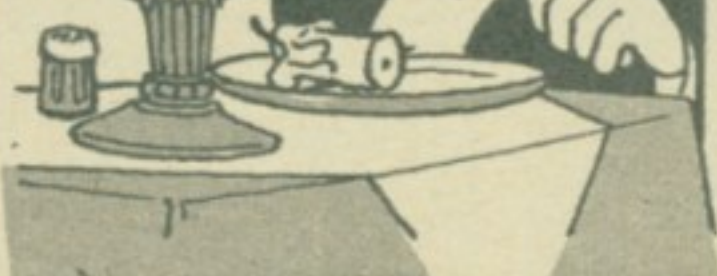
5 Ко је био Темистокле?
а) атински државник
б) грчки филозоф, ученик Аристотелов
ц) историчар из доба Перикла

6 Шта је албинос?
а) ретка птица из реда штакара
б) човек без пигмента
ц) келтска реч за брдо

7 Шта је то канделабр?
а) свењак са више кракова
б) улична гасна светиљка
ц) посебна врста кандила

8 Где живе мрмоти?
а) у мочварама
б) на планинама
ц) на мору

9 Ко су фурије?
а) џандрљиве жене
б) грчке нимфе огња
ц) римске богиње освете

10 Шта је Јитланд?
а) полуострво у Данској
б) предео у Норвешкој
ц) област на Исланду из које су потекле саге

11 Ко је Луцифер?
а) бискуп са Сардиније из 12. века
б) поглавар ђавола
ц) владар црнаца Зулу из Јужне Африке

12 Где се простиру пампе?
а) у Бразилу
б) у САД
ц) у Аргентини

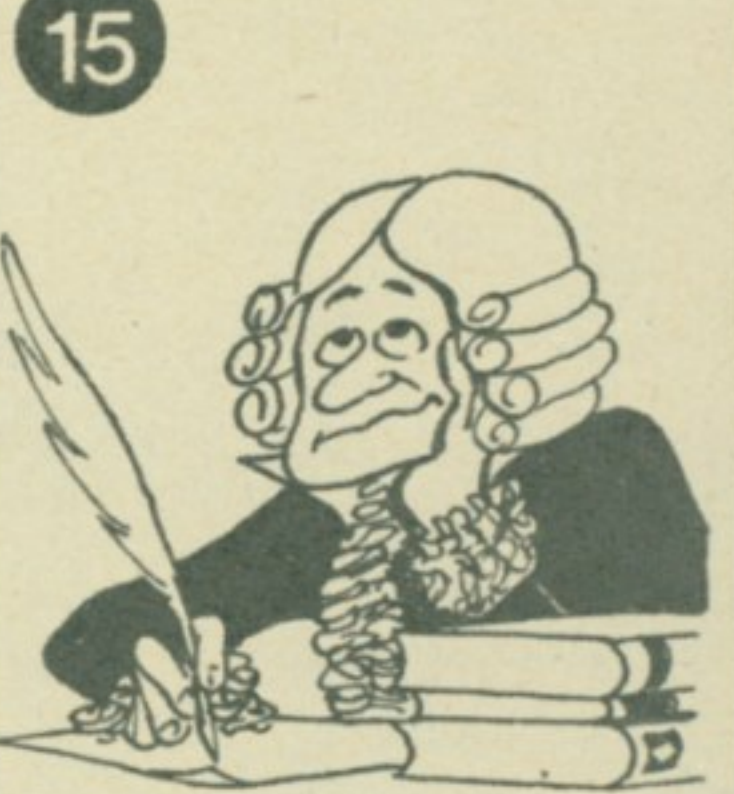
13 Шта значи појам „квази“?
а) скоро као, налик
б) могуће
ц) без обавезе

14 Шта је Тигрово око?
а) врста лептира
б) један цвет
ц) полудраги камен

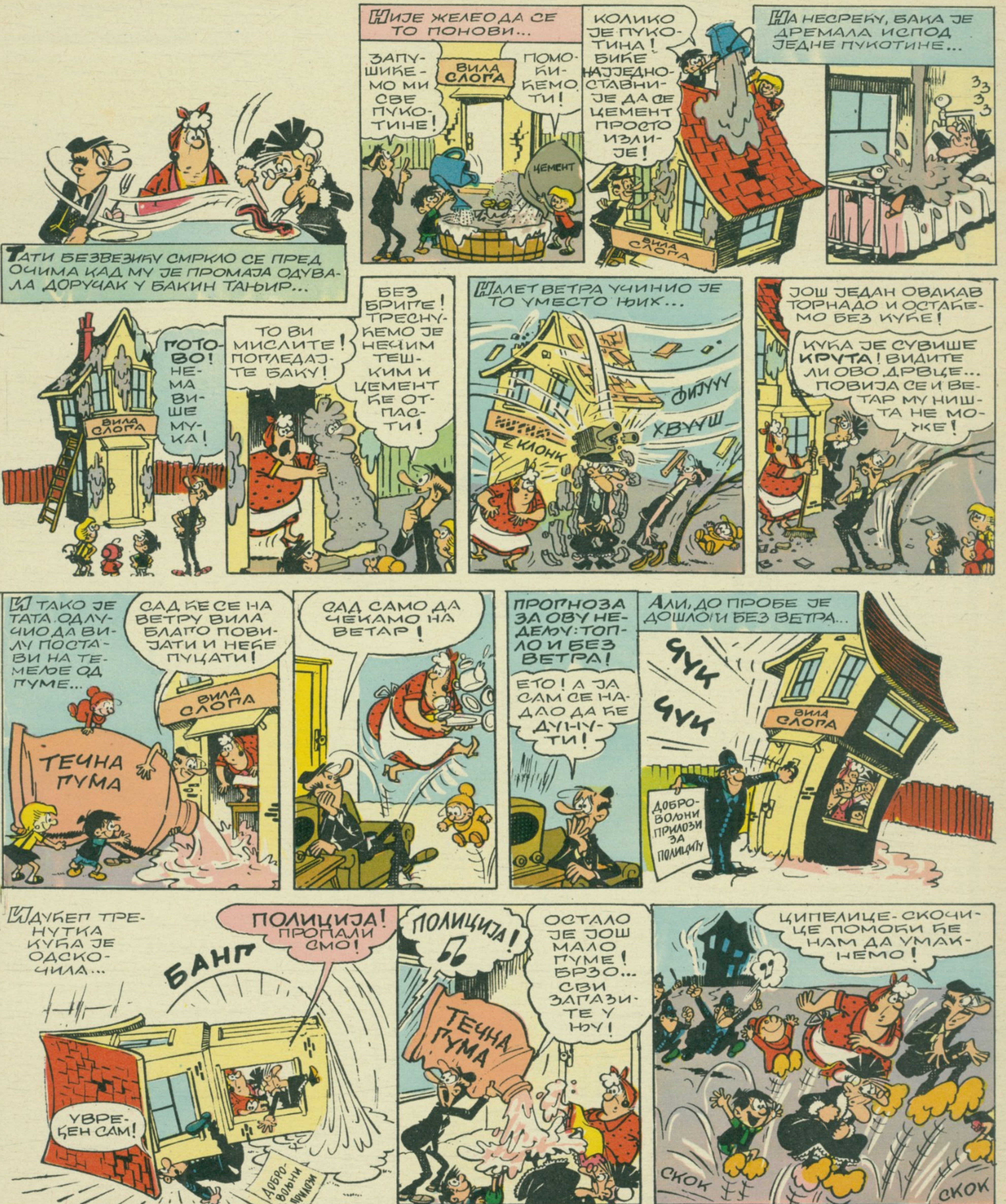
15 Ко је био Вијон?
а) један од вођа француске буржоаске револуције
б) белгијски генерал
ц) чувени француски песник

- 1 — а) Левантом се назива источна обала Средоземног мора.
2 — ц) Порцулан је пронашао алхемичар Јохан Фридрих Бетгер у Дрездену 1707. године.
3 — ц) Речице Бригах и Бреге спајају се код Донауешингена, недалеко од швајцарске границе.
4 — б) Вендета је назив за крвну освету на Корзици. Ешпигена, недалеко од швајцарске границе.
5 — а) Темистокле је атински државник из 5. века пре наше ере, познат по победи над персијском флотом код Саламина.
6 — б) Албинос је човек без пигмента, беле косе и коже и првенствено очну. Појава албинизма је честа и код животиња.
7 — а) Канделабр је свењак са више кракова.
8 — б) Мрмоти живе на планинама Карпата, Пиринеја и Алпа.
9 — ц) Фурије су богиње освете из римске митологије. Јитланд је полуострво у Данској.
10 — б) Луцифер је поглавар ђавола.
11 — ц) Пампе су велике аргентинске равнице богате травом.
12 — а) „Квази“ је латинска реч и када стоји сама значи „налик, скоро као“.
13 — ц) Тигрово око је врста полудрагог камена.
14 — ц) Франсоа Вијон (1431—1489) је највећи француски лиричар средњег века.

ОДГОВОРИ:

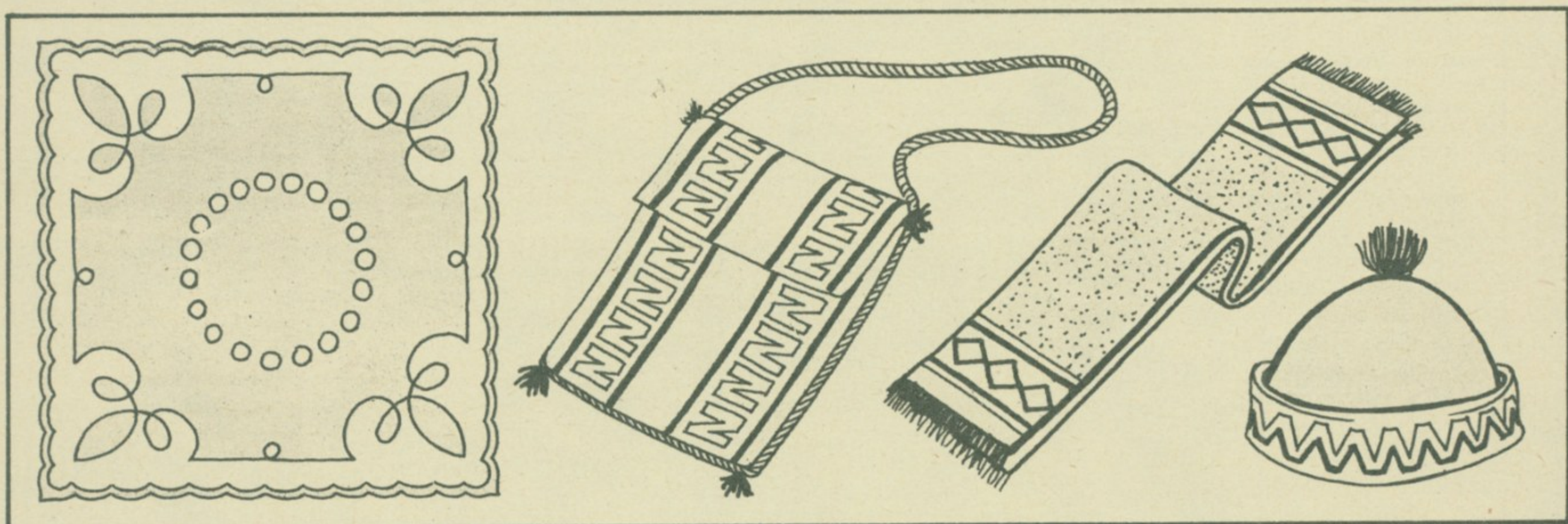
ПРВИЦИ БЕЗВЕЗИ

ВЕЗИЉЕ И ПЛЕТИЉЕ!

УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ

ПОКЛОН ДРУГУ

Од 25. јула до 5. августа ове године одржаће се у Берлину X светски Фестивал омладине на којем ће учествовати и представници наше земље. У програму Фестивала, међу осталим активностима, налазиће се и

БАЗАР СОЛИДАРНОСТИ

На овом БАЗАРУ биће изложени и продавани радови омладине целог света, а приход од њихове продаје намењен је деци ВИЈЕТНАМА.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и САВЕТ ЗА ВАСПИТАЊЕ И ЗАШТИТУ ДЕЦЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ

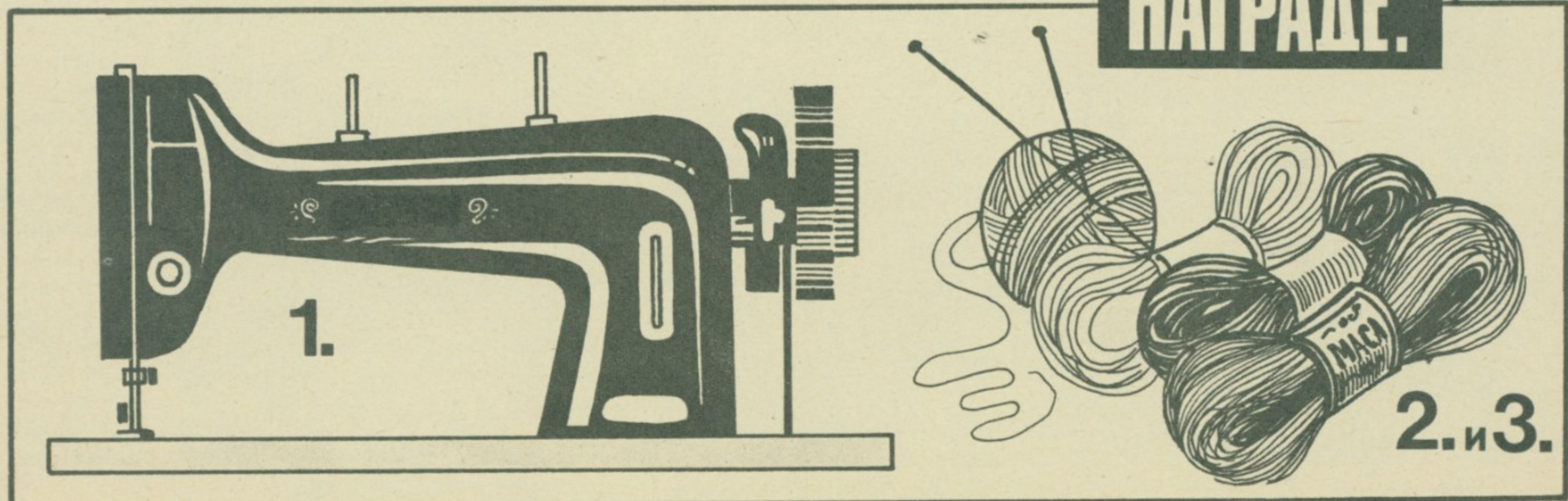
позивају све везиље и плетиље да учествују у овом наградном конкурс и својим радовима помогну деци ВИЈЕТНАМА.

На конкурс се могу послати извезене марамнице или торбице, исплетени шалови или капе итд. Радови треба да буду испеглани, лепо упаковани и послани ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд, п. фах 124 до 20. јуна ове године.

Не заборавите да ставите своју читко исписану адресу.

Све радове прегледаће жири састављен од представника ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА и САВЕТА ЗА ВАСПИТАЊЕ И ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ и изабрати 3 најлепша чијим ће ауторима бити додељене

НАГРАДЕ:

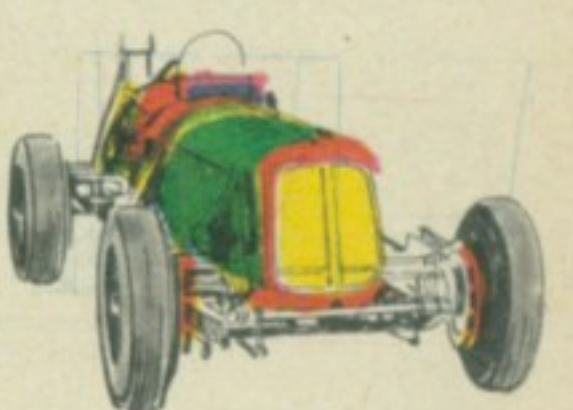
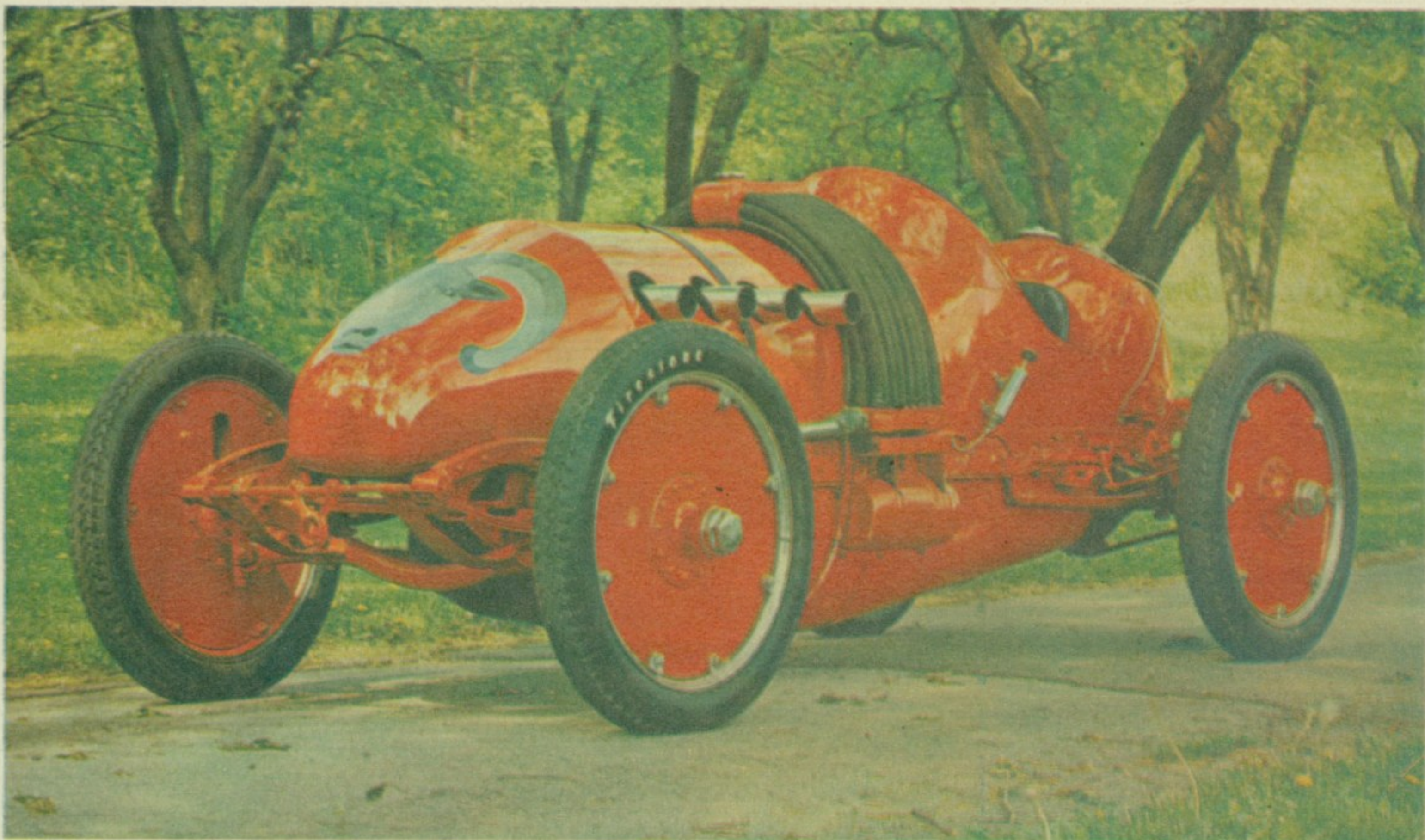
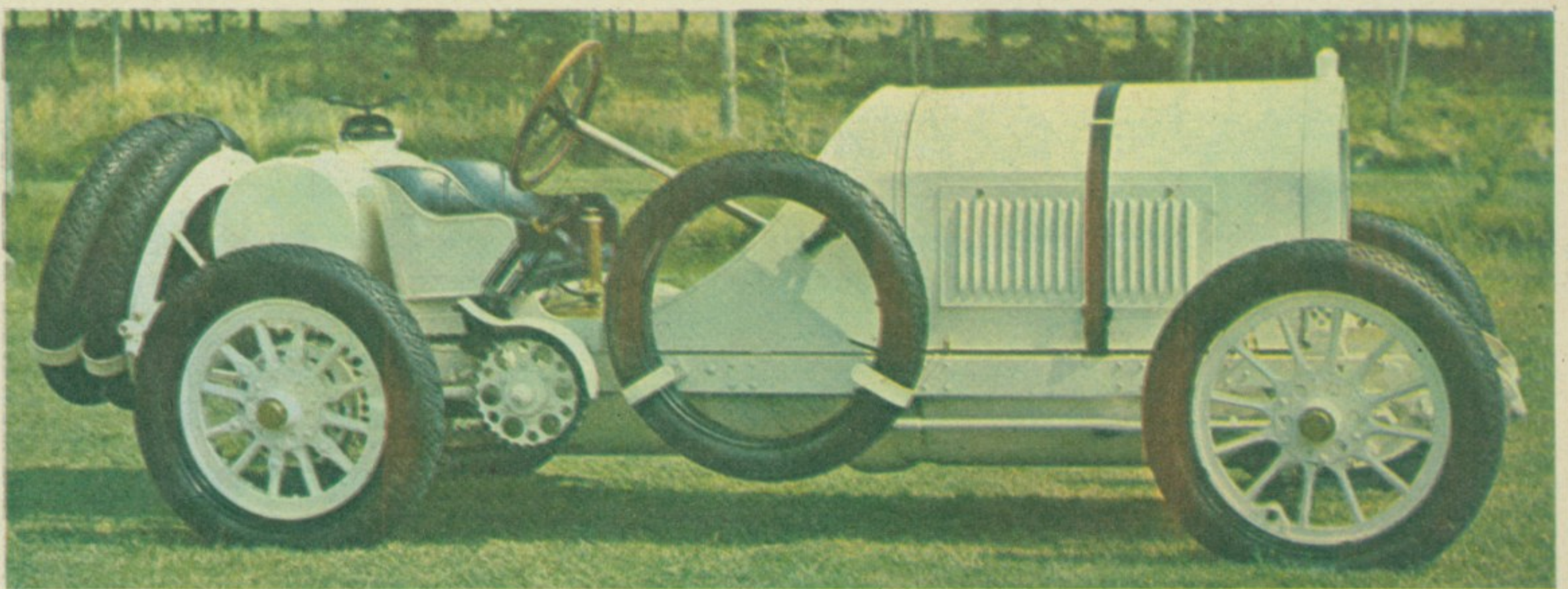
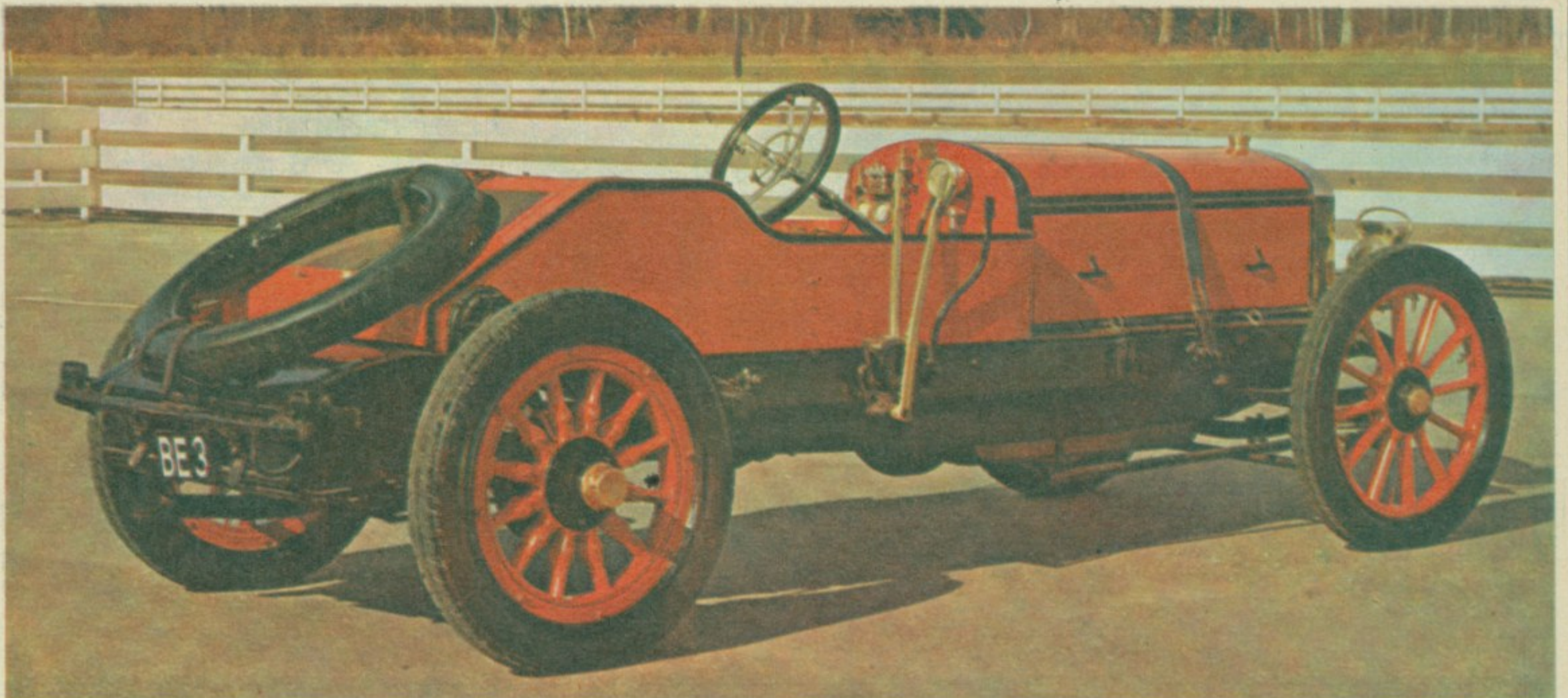

ПИОНИРИ ТРКАЧКЕ СТАЗЕ

СЕ

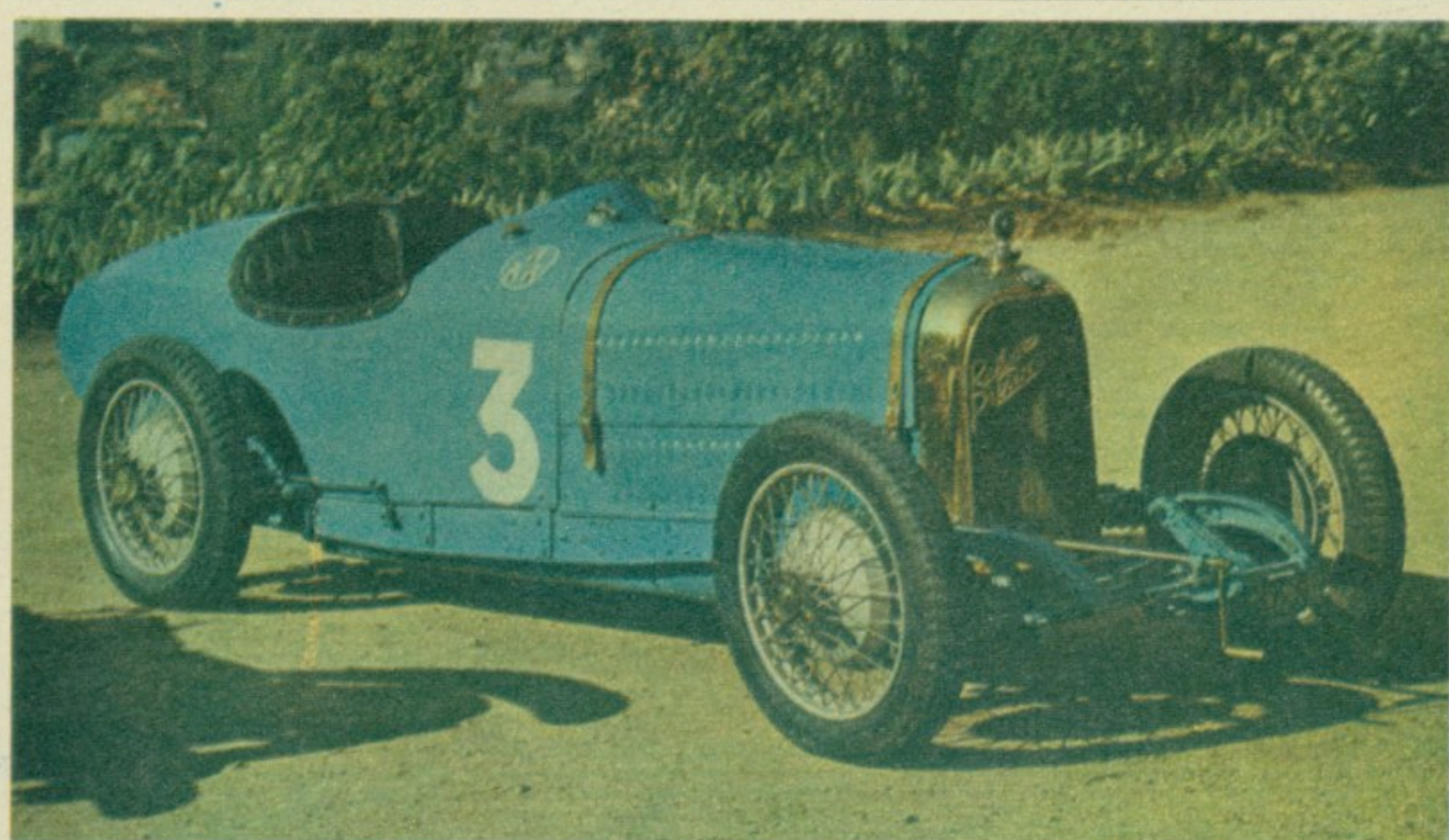
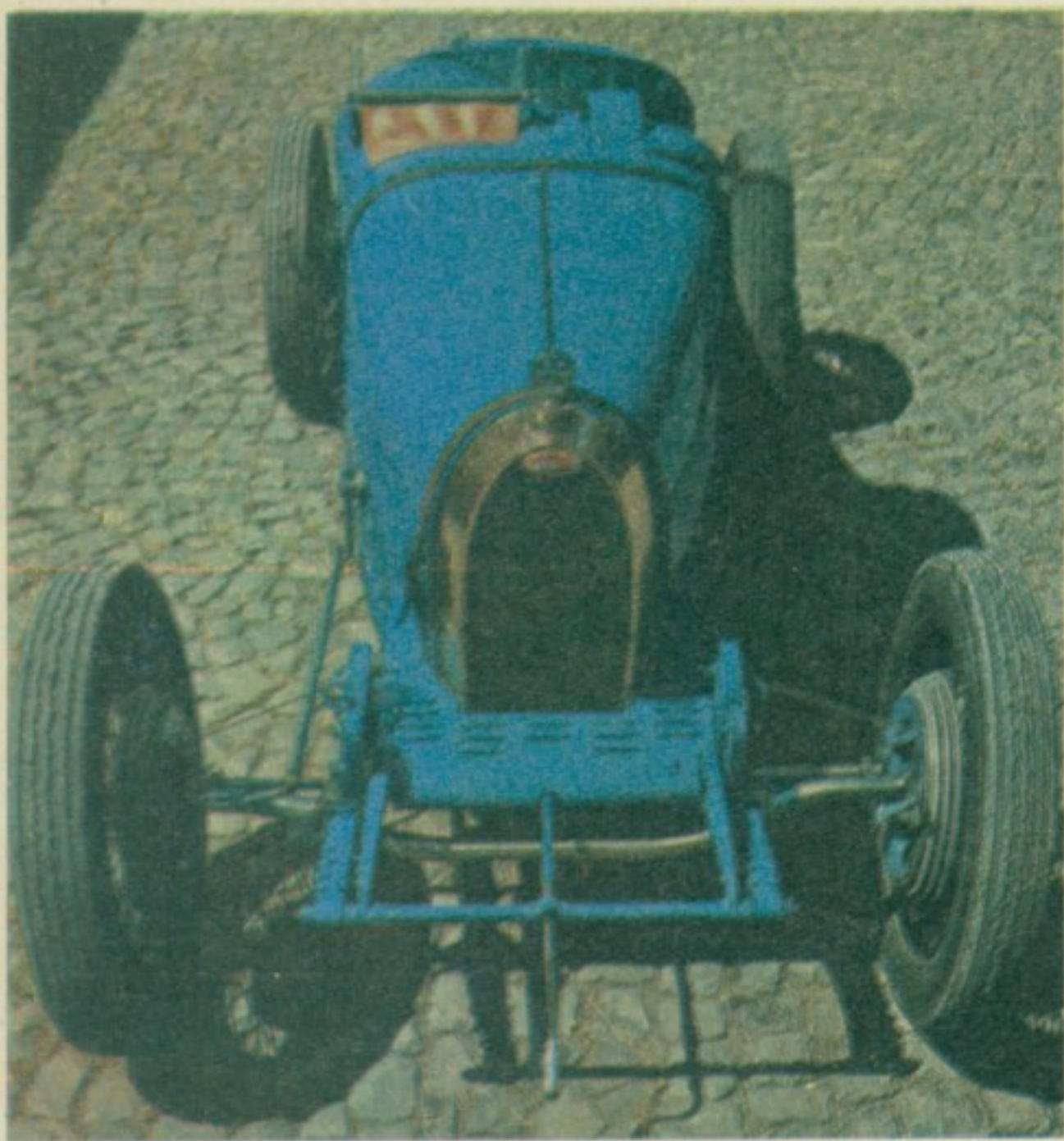
ОСТИН (Велика Британија) — Модел на слици (слика горе), првих који је произвела фабрика из Бирмингема после свог оснивања 1908. године. Два оваква аутомобила са 6-цилиндричним моторима од 9677 кубика учествовала су исте године на трци за француски Гран При у Дијепу, али су, не парочито славно, завршили на 18. и 19. месту. Више среће имао је немачки **БЕНЦ** (слика десно), који се на истој трци нашао међу првима. Ова 4-цилиндрична машина од 12443 кубика постала је касније веома популарна међу америчким возачима.

БЈУИК „БАГ“ (САД) — Овај модел из 1910. године један је од ретких америчких тркачких аутомобила из најранијег периода који су се сачували до данас. Иако није типичан представник америчког стила, јасно показује да су конструктори ове земље још тада поклањали веома велику пажњу аеродинамичној линији каросерије.

ВИ ЗА ГРАН ПРИ

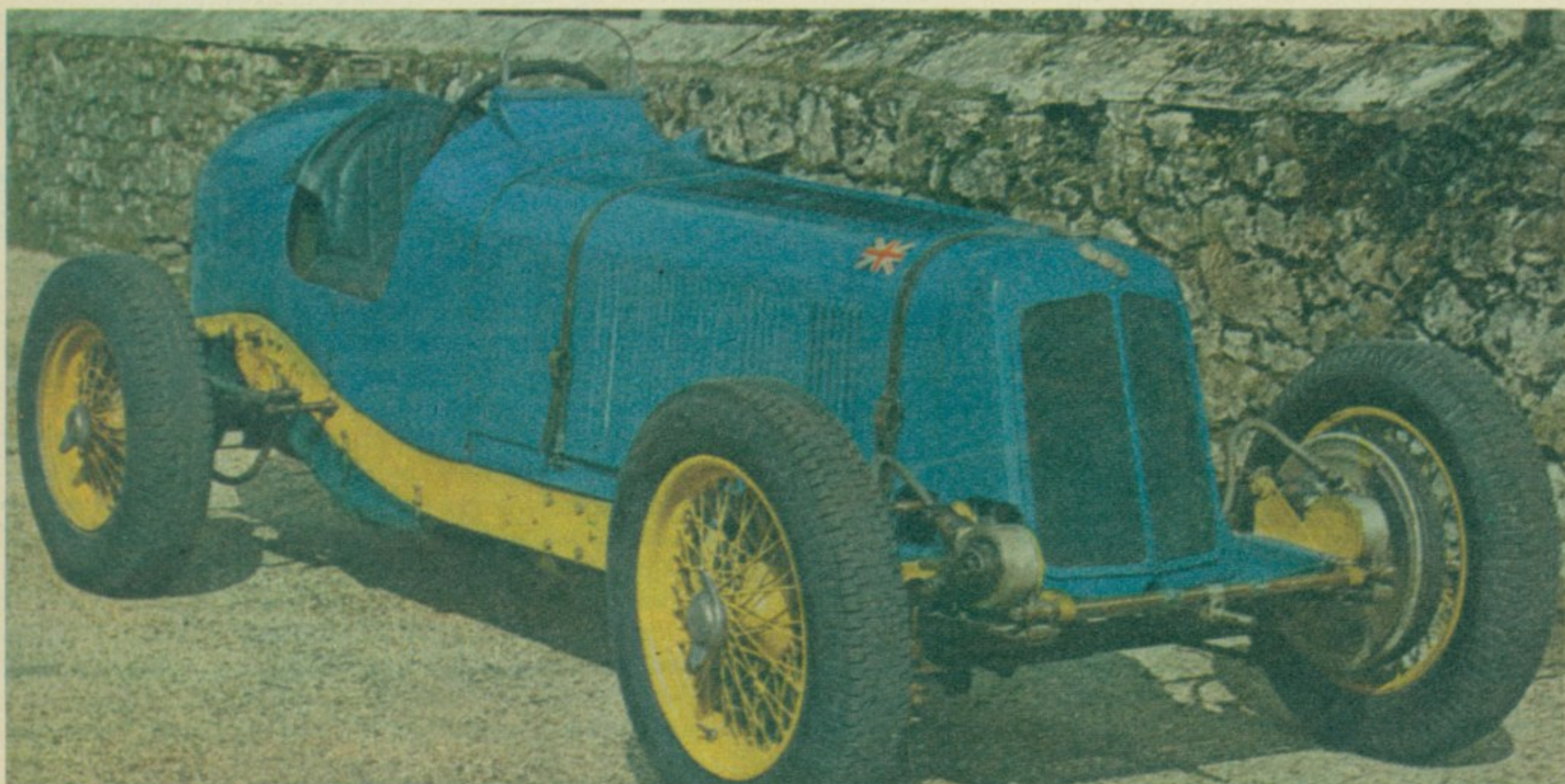
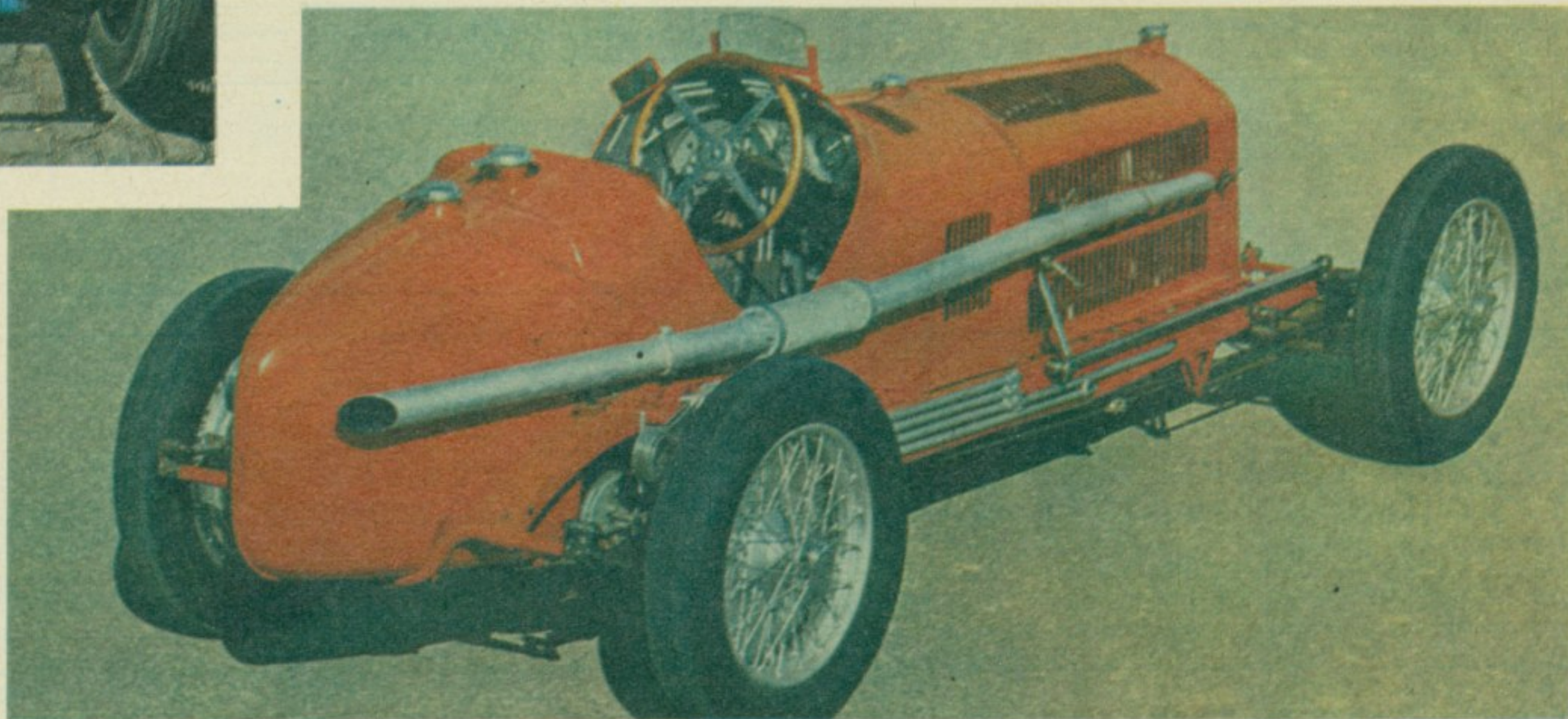
БУГАТИ Т 37 (Француска) — Касне двадесете године биле су златно доба ове марке, која се прославила безбројним победама у Француској и ван ње. Модел из 1926. године на слици је економичнија верзија две године старијег **бугатија Т 35**, који је имао 8-цилиндрични мотор од 1990 кубика. Иначе, Еторе Бугати је први конструктор који је своје моделе за Гран При наменио и ширем кругу купаца.

РОЛАН — ПИЛЕН (Француска) — Возила ове марке постизала су пре првог светског рата изванредне тркачке резултате. Године 1923. фабрика је произвела модел модерне и скупе конструкције који је имао 6-цилиндрични мотор од 1990 кубика и хидрауличне предње кочнице, а развијао је брзину од 175 км на час (на слици). На жалост, на тркама није показао успех који је на први поглед обећавао.

АЛФА РОМЕО П 3 (Италија)

— Овај модел из 1923. године, ремек-дело чувеног конструктора Виторија Јана, означио је својом једноставном линијом крај једног стилског периода. Овде се Јано, који је некада радио код „ФИАТ-а“, први пут ослободио утицаја торинских конструктора, веома видљивих у његовим ранијим моделима. Иначе, **П 3** има мотор од 2654 кубика и први је тркачки једносед фабрике „Алфа Ромео“.

ЕРА (В. Британија) — Овај аутомобил са 6-цилиндричним мотором грађен је слично **алфа ромеу П 3**. Угледао је свет у верзијама од 1100, 1500 и 2000 кубика. У све три класе, британска фабрика је половином 30-их година постигла изванредне тркачке резултате. Овај модел и данас често учествује у такмичењима старих аутомобила.

...И ЛУТАМ САМ
ПО СВЕТУ ТОМ,
ГДЕ ГОД СЕ ПОЈАВИМ
НАЧИНИМ ЛОМ...

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког по недељу на Радио-Београд 1, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

БЕРЗА ПЛОЧА

● Продајем следеће ЛП плоче: SPIRIT; TWELVE DREAMS OF DR. SARDONICUS, MELANIE; CANDIES IN THE RAIN, HUMBLE PIE: AS SAFE AS YESTERDAY i JETHRO TULL: STAND UP.
Ивица Митровић,
М. Тита 55/8,
Лесковац

● Купујем ове плоче Алиса Купера: ЛП KILLER и сингл ELECTED. Уз понуду навести и цену.

Мирослав Бајонски,
Фискултурна 11,
Бачки Петровац

● Продајем добро очуване ЛП плоче групе DEEP PURPLE: IN ROCK i MASHINE HEAD по цени од 40 нових динара.

Боривоје Терзић,
Пиве Караматијевића 4,
Београд

● Купујем плочу YU-групе на којој се налази пјесма „Мали медвед“. Обавезно навести цијену.

Шемсо Каруп,
И. Г. Ковачића 6,
Фоча

● Продајем добро очуване албуме: LED ZEPPELIN: I, II i III, PINK FLOYD: „Relics“, FAMILY: „Old songs new songs“ по 80 нд и албуме групе CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL: „Green river“ за 70 нд.

Бранислав Милић,
Брковића Црног 14,
Бор

● Желео бих да купим ЛП плочу Јосипе Лисац и сингл плочу „Рука у руци“ коју пева француски певач Кристоф.

Дубравка Кљајић,
Гимназија
„Раја Вранешевих“,
Пријавор

ХИТ СТРАНА

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

Текст и музика: Владо Милош
Изводи: Јадранка Стојаковић

ТИ НЕ ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН

Живот тужну је направио причу,
сад сам сама ја остала у њој
а сви кажу да прича о младићу
само лаж је јер он није мој.

И лутам сад по свијету том,
а не знам дом гдје живи он.

РЕФРЕН

На мом путу је станица далека,
тако сама ја нећу наћи њу,
па и онај што каже да ме чека
никад није ни долазио ту.

Једна звијезда са неба већ је пала,
једна љубав је умрла са њом,
само суза на образу је сјала као
спомен вјеровању мом.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ „ТИ НЕ
ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН“
можете чути у понедељак, 4. ју-
на у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО
која се налази на I програму
Радио-Београда од 20.00 до 22.00!

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

GEORGE GERSHWIN (Џорџ
Гершвин 1898—1937)

Један је од најистакнутијих америчких композитора XX века. Рођен је 1898. године у Бруклину и рано је почео да се бави музиком. Познат је по томе што у концертну музику храбро уноси елементе цеза који су до тада сматрани за „нижу“ врсту музике. Опером „Порги и Бес“ дигао је „музику црних“ на ниво америчке националне музике. Гершвинова „Рапсодија у плавом“, а нешто касније и симфонијска поема „Американац у Паризу“ не само да су потврдиле присуство новог и доброг композитора на сцени већ су и младом ствараоцу донеле огромну популарност. Песма „Летње доба“ из опере „Порги и Бес“ доживела је много извођења и стекла популарност у поп-музици: сетимо се само како су ту песму изводили Џенис Џоплин и група „Тен Јирс Афтер“ (TEN YEARS AFTER).

GRAND FUNK RAILROAD
(Гренд Фанк Реилроуд)

По једнима најбоља, по другима најгора група америчке поп-музике, али у сваком случају веома популарна у целом свету. Састав је оформљен у Флинту код Детроита и дуго је свирао без већих успеха. Тек када их преузима способни продуцент Тери Најт почиње њихов незадржив успон. Врхунац популарности доживели су 9. јула 1971. године када су на њујоршком стадиону „Ши“ одржали концерт на коме је остварен највећи приход икад забележен у поп-музици и коме је присуствовало 57650 посетилаца. После серије великих успеха раскинут је уговор између групе и Тери Најта и отада је њихова

ОМЛАДИНА 73.

У Суботици је од 26—28. априла ове године одржан XIII југословенски фестивал младих композитора забавних мелодија ОМЛАДИНА 73.

Прве вечери у Великој већници Градске куће у Суботици одржано је музичко вече под називом МИ МЛАДИ. Учествовали су ансамбл ЛУТАЈУЋА СРЦА (победник на XII фестивалу ОМЛАДИНА 72), Томаж Домицељ, Јадранка Стојаковић, ансамбл Нећак, Тамара и Ненад Павловић, Срђан Марјановић, ВИС „С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ“ и Влада и Бајка.

У петак, 27. априла одржано је у Хали спортова Прво фестивалско вече на коме је изведено 25 композиција а у суботу финале такмичења за које се пласирало 16 композиција. Финално вече преносила је и ЈРТ. Прво место, према броју гласова слушаца у дворани, освојила је Јадранка Стојаковић из Сарајева песмом ТИ НЕ ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН.

популарност нагло спласнула. Прошле зиме група је добила и оргуљаша. Занимљиво је да свака плоча „Гренд Фанка“ добија лоше оцене стручњака али да доживљава огромне tiraже. Групу чине: Марк Фарнер (Mark Farner), гитара и вокални солиста, Дон Бреувер (Don Brewer), бубњеви и вокални солиста, Мел Шечер (Mel Schacher), бас гитара и Креиг Фрост (Craig Frost), оргуље. Албуми: ON TIME, GRAND FUNK, CLOSER TO HOME, LIVE ALBUM, SURVIVAL, E PLURIBUS FUNK, MARK, DON, MEL 1969—71 i PHOENIX.

ГРУПА 220

Популаран загребачки квартет који је крајем 1966. године основао гитариста, певач и песник Драго Млинарец. Занимљиво је

да у ГРУПИ 220 нема више ни једног од првобитних чланова. После многих измена сада је то опет један од врхунских састава наше поп-музике. На концертима су веома ефектни тако да су свуда радо виђени гости. Чланови: Младен Крајник, оргуље, Ненад Зубак, бас гитара, Хусеин Хасанефендић, гитара и вокални солиста и Пико Станчић, бубњеви.

ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ

Ја сам из Сарајева и чини ми се да без тог града и његових људи не бих могла, мада волим да путујем и често сам далеко од њега. Рођена сам прије двадесет двије године и први сусрет са музиком имала сам кад ми је било шест година. Добила сам усну хармонику и сама почела да откривам тајне тог малог, мени и данас најдражег инструмента. Временом сам научила да свирам и некако је било нормално да наставим даље. Почела сам да вјежбам и на гитари, онако из радозналости, како раде сви дјечаци и дјевојчице, у паузи између школских и кућних обавеза.

●●●●●

Касније, када су Дилан и Донован замијенили хероје из дјетињства и када су у свакој улици почели да ничу пјевачи с гитарама, почела сам да пишем пјесме и да их пјевам. Приређивала сам концерте за пријатеље из школе и била сам најсретнија када би им се нека моја пјесма свидјела. И ко зна, можда би то заувјек остало игра да ме једног дана, 1968. године, пријатељи нису позвали да им помогнем у једној пјесми коју су увјежбавали за аудицију за фестивал „Млади пјевају прољећу“. Велика дворана, много непознатих лица, све ми је било страно. Себи сам дошла тек када сам се нашла поред клавира и пред члановима комисије. И поред тога што нисам знала ниједну пјесму из цијелог мог друштва примљена сам једино ја. Неколико дана касније наступила сам на првом концерту фестивала „Млади пјевају прољећу“ и одједном се нашла у великом свијету музике: понуде, фестивали, телевизија, радио... Ипак школа — учила сам трећи разред школе за примијењену умјетност — остала је примарна...

●●●●●

Те године љетни распуст сам провела код рођака у Њемачкој. Тамо сам се изненада разбољела тако да ми је повратна карта пропала. Како нисам имала новца за повратак била сам принуђена да се сналазим. Слабо сам зарађивала тако да сам прихватила понуду да постанем пјевачица у једном саставу. Умјесто два мјесеца мој распуст је трајао три дуге године. Њемачка, Норвешка, задимљени клубови. И најзад, послје свега, опет Сарајево. Вратила сам се уморна, старија, озбиљнија. Чврсто ријешена да завршим школу.

●●●●●

У Сарајеву ме људи нису заборавили и упоредо са школовањем наставила сам да пјевам. Дипломирала сам прошле године али ријетко сликам пошто немам много времена. Понекад правим изложбе у соби, онако за своју душу.

●●●●●

Сада сам задовољна. Много путујем, свуда имам пријатеље. Мислим да сам у посљедње вријеме доста постигла на професионалном пољу. Пјевала сам у финалу фестивала „Опатија“, „Ваш шлагер сезон“, побиједила сам сад у Суботици. Осим што пјевам на фестивалима и концертима компоујем музику за разне ТВ емисије. Нарочито волим да пишем за дјецу. Њихов свијет, пун поштености и наивних хероја, враћа ме у вријеме када сам почела да се дружим са усном хармоником, са музиком...

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ

- ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ, Живка Јошица 53, Сарајево
- СЕНАДА КОСПИЋ, Падовчева 7/II, Загреб
- СРЂАН МАРЈАНОВИЋ, Париске комуне 10/27, Нови Београд
- СПОМЕНКА БОКИЋ, „Лутајућа срца“, Зеленгорска 27, Ниш

НАЈБОЉИ
ЗАБАВНИК
СУБОТИЦА 73.

ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ

РЕДА МОРА ДА Б

Већ неколико минута Кон је покушавао да одгонетне где је и каква је то фигура што се латано премешта по собици у којој се он, ни сам не зна како, нашао. Засад му је само једно било јасно: то није сан али му од тог сазнања није било лакше. Затворио је очи и покушао да реконструише ток догађаја. Била је среда, седамнаести јул. Стартовао је из рејона Јупитера. Сунце му је било тачно иза леђа. Експериментални лет текао је нормално, сви механизми и апарати радили су исправно све док...

... И ево, сад ова слабо осветљена собица и та људска фигура. Значи, некаквим чудом, неком необјашњивом случајношћу се вратио. Фантастично!

Кон је отворио очи, промешкољиво се и дубоко уздахнуо. Фигура се покретнула, пришла му оцртавајући се на зиду који се наједном осветлио некаквом жућкастом светлошћу. Не, ипак сања!

Пред њим је стајало нешто што је само општим цртама подсећало на човека: бела маса с људским облицима која је више личила на Снешка Белића или на човека који само што је устао из каде пуне пене за купање.

— Дobar дан — рече Нешто с једва приметним нагласком. — Већ си се пробудио?

Станица 904

Кон је гледао „Снешка“ трудећи се да се пробуди.

— Тебе питам — поново му се обрати „Снешко“. — Јеси ли се пробудио, јеси ли здрав?

— Мислим... д-д-да — промрмља Кон трудећи се да му зуби не цвикоћу. — А ко си ти?

— Ја нисам „ко“ него „шта“. Ја опслужујем девет стотина четврту Станицу контроле.

— Па где сам то ја? — крикну Кон подиравши се на свом лекају а „Снешко“ узмакну за корак расцвинувши се још више и потово сасвим губећи људски облик.

— Ти си на девет стотина четвртој Станици контроле Галактичке космопловидбе.

Кон је збуњено гледао како се руке и ноге белог облака развлаче у необликован, донекле цилиндричан облик. Уздрхтао је.

— Ох, опрости! — и „Снешко“ се муњевито претворио у потпуно правилну људску фигуру сличну класичним скулптурама од белог мермера с белим очима и уснама. — Разумеш, веома ми је тешко да стално будем у твом облику. Никад у... овај... животу нисам видео нешто толико нефункционално...

— Значи, то није твој облик?

— Јасно. То је твој облик.

— А како онда ти изгледаш?

— Никако. То јест, изгледам различито, у зависности од прилика и потреба.

Немам име!

— Онда узми облик који ти је најудобнији.

— Нећеш ми замерити? — и класична скулптура се са очигледним олакшањем расплинула по поду у облику велике капљице.

Кон је пажљиво посматрао. Капља није била љигава и подсећала је на бели шешир печурке или на комад добро умешеног теста. Када је печурка говорила глас је долазио с читаве њене површине.

— Видиш, дошљаче — говорила му је — инструкције којима се ја потчињавам захтевају да узмем облик бића с којим сам у контакту. И разговор треба да обављам на језику тог бића. Треба да ти кажем

бађа од одговорности — мирно ће Мик. — Кажи, ваша цивилизација не улази у СМЕК?

— Разуме се да не! Нама није позната ниједна друга цивилизација сем наше...

— Али оне ипак постоје и наша правила захтевају да се према свакој једнако понашамо. Инспектор контроле мора да поштује та правила, да се са сваким припадником сваке цивилизације о свему до-

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Налазио се у празној одаји без прозора и врата, осуђен на чекање дуго 300 година

ЈАНУШ ЗАЈДЕЛ

да то није тако једноставно, нарочито кад први пут имаш посла с одређеном врстом бића. У овом случају с тобом.

Кон се окренуо око себе. Собица је била мала, без икаквог намештаја осим лекаја на којем је седео. Ни врата, ни прозора.

— А сад ми кажи како сам доспео овамо — рече Кон — и како се ти зовеш?

— Никако. Само бића имају право на име. Ипак, да би ти било лакше можеш ме звати Мик. Али, само неслужбено. То је скраћеница. Мик — Млађи инспектор контроле.

— Чуј, Мик, шта све ово значи? Где сам? У Сунчевом систему?

— Ако сам тачно дешифровао записе на твојим апаратима, прешао си пут који светлост прелази за отприлике петнаест јединица које ви називате светлосним годинама. Нешто се догодило с твојим бродом и случајно си доспео овамо.

Само ћо наређењу

Кону се све окренуло у глави.

— Али, сад си ван опасности — продужи Мик. — Оживео сам те из замрзнутог стања према свим упутствима које сам открио у твојој ракети. Налазиш се на Станици контроле која припада Савезу међугалактичке космопловидбе, скраћено СМЕК. Твој брод није одговарао на сигнале а уз то није у складу с нашим прописима. Зато сам га запленио и сместио на резервни космодром Станице.

— А где се налази твоја станица?

— Како где? У Вакууму, на граници области укљученој у Конвенцију космопловидбе, скраћено КО-КО. То је веома важна станица! — У Мииковом гласу осетио се понос. — Ми чувамо ред и поредак у Вакууму. А ти си се огрешио о неколико правила КОКО-а. Зато сам морао да те задржим.

— Каква правила? Не знам ја ни за каква правила! — бесно је викнуо Кон. — Захтевам своју ракету и враћам се у Сунчев систем.

— Непознавање правила не осло-

говори. На жалост, тебе сам морао да ухапсим...

— А моја ракета?

— Запечатих сам је. Забрањено је користити такве бродове.

— А имам ли ја право да се вратим тамо откуд сам дошао?

— О томе не одлучујем ја — одговори Мик. — Кад овамо стигне Старији инспектор њему ћеш предати молбу. Ја морам да слушам инструкције. Ја нисам биће, имам своје старешине...

— Па шта си ти?

— Ја сам само мислеће устројство — тихо рече Мик. — Аморфно мислеће устројство трећег степена. Али, вероватно ће ме ускоро модернизовати и унапредити у устројство другог степена.

— И кажеш да не можеш да ме пустиш и вратиш ми моју ракету??

— Немам право.

— А могао би ми дати гориво за моје моторе?

— Свакако, ако добијем наређење.

— Од Старијег инспектора?

— Не, од Врховног. Ја ти не могу помоћи, морам се држати инструкција — Мик је говорио све јаче и све брже. — Створио сам ти услове за живот, имаш и кисеоник и азот, храну ти синтетизујем, говорим твојим језиком, узимам твој облик. За све то имам доказе записане на тракама. Поступам по правилима. Да знаш, ништа нећеш постићи ако покушаш да ме одржиш код Врховног инспектора.

— Чекај, рекао си малочас да ће овамо доћи Старији инспектор?

— Да, већ је на путу.

— Онда ћу моћи с њим да разговарам...

— Сумњам.

— Зашто?

— Сик је само мислеће устројство првог степена. Сик — то је скраћеница за Старијег инспектора.

Треба бићи сирџиб

— Онда ми дозволи да макар уђем у ракету — рече Кон смишљајући како би у том случају лако дошао до горива и некако се ослободио тог проклетог Мика.

— Ни говора. Запечатих сам твој брод и у њему се ништа не сме мењати док га комисија не проучи.

БУДЕ

Ох, опрости — наједном ће Мик —
имам телеконтакт с Викоом.

— С ким?
— С Врховним инспектором кон-
троле.

— Рекао си му за мене?

— Зашто? И зар смем? То је би-
ће. БИЋЕ! Он је поворио а ја сам
само слушао. Дужан сам да пошту-
јем поредак. Своје извештаје могу
да предам само Сику. Кад он буде
дошао овамо изложићу му ситуаци-
ју. Он ће је даље пренети старији-
ма. Треба бити стрпљив. Процеду-
ра се не може убрзати. Није тре-
бало да кршиш правила.

— Колико ће потрајати та ваша
процедура?

— Па, неће тако дуго. По нашем
рачунању времена Сик ће бити ов-
де за неких педесетак година, под-
ношење извештаја Врховном одузе-
ће му још око сто, док се донесе
решење требаће двадесетак. Реци-
мо, све у свему не више од три сто-
тине година.

Тим јоре

— Шта? Колико? — скочио је
Кон. — Јеси ли ти при свести? Па
ми људи у најбољем случају мо-
жемо да поживимо сто година! Мој
фрижидер за дубоко смрзавање на-
лази се у ракети у коју ми не дов-
ољаваш, да уђем а сад ми ту гово-
риш о три стотине година чекања?!

— Ох, опрости — и кљобучаста
капља још више се распљескала по
поду. — Нисам знао да живите та-
ко кратко. Зар сам то могао и да
претпоставим? Ви летите космосом
брзином светлости не решивши
претходно основни проблем како
да продужите живот?! Бића која
улазе у Уједињене цивилизације
живе најмање неколико десетина
хиљада година!

— Па наша цивилизација тек пре-
дузима прве опите с фотонским ра-
кетама. Мој модел је прошао кроз
ове испите...

— Тим горе, тим горе — прекида
га Мик. — Полигон за пробне ле-
тове налази се у четвртом сектору.
Значи, нарушио си још један закон
галактичке безбедности.

Кон је искрено захтелео да распа-
ли Мика али се ипак некако уздр-
жао.

— Видиш и сам да у овој ситуа-
цији мораш успоставити везу с Ви-
ком — рече Кон — и да га извес-
тиш о мом случају. А мене свака-
ко мораш пустити у ракету да бих
могао да се замрзнем и у том ста-
њу сачекам одлуку.

— Жалим, али то не могу да учиним.
Зар мислиш да бих дозволио себи да
Врховном инспектору оду-
зимам време због неког бића које
живи... па то је смешно и рећи...
свега неких бедних сто година! А
у ракету те не могу пустити јер је
запечаћена. Ја се држим инструк-
ција. А инструкције не предвиђају
изузетке као што си ти. Сто го-
дина... Смешно! Просто је несхват-
љиво због чега се тако грчевито хва-
таш за тај свој живот! Сто година!
Зар због тога да кршим правила?
А сад запамти: реда мора да буде!

Говорећи то Млађи инспектор кон-
троле Галактичке космопловидбе,
мислеће устројство прећег степена
(а јужоро, можда, и другог), неко-
ристољубац и педант, поделио се
на две мање лопте и откопљао у
два супротна угла.

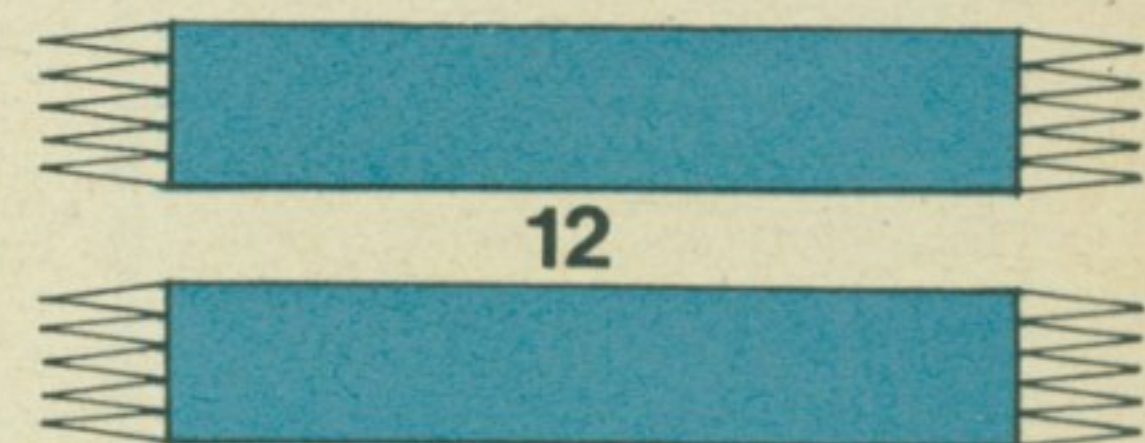
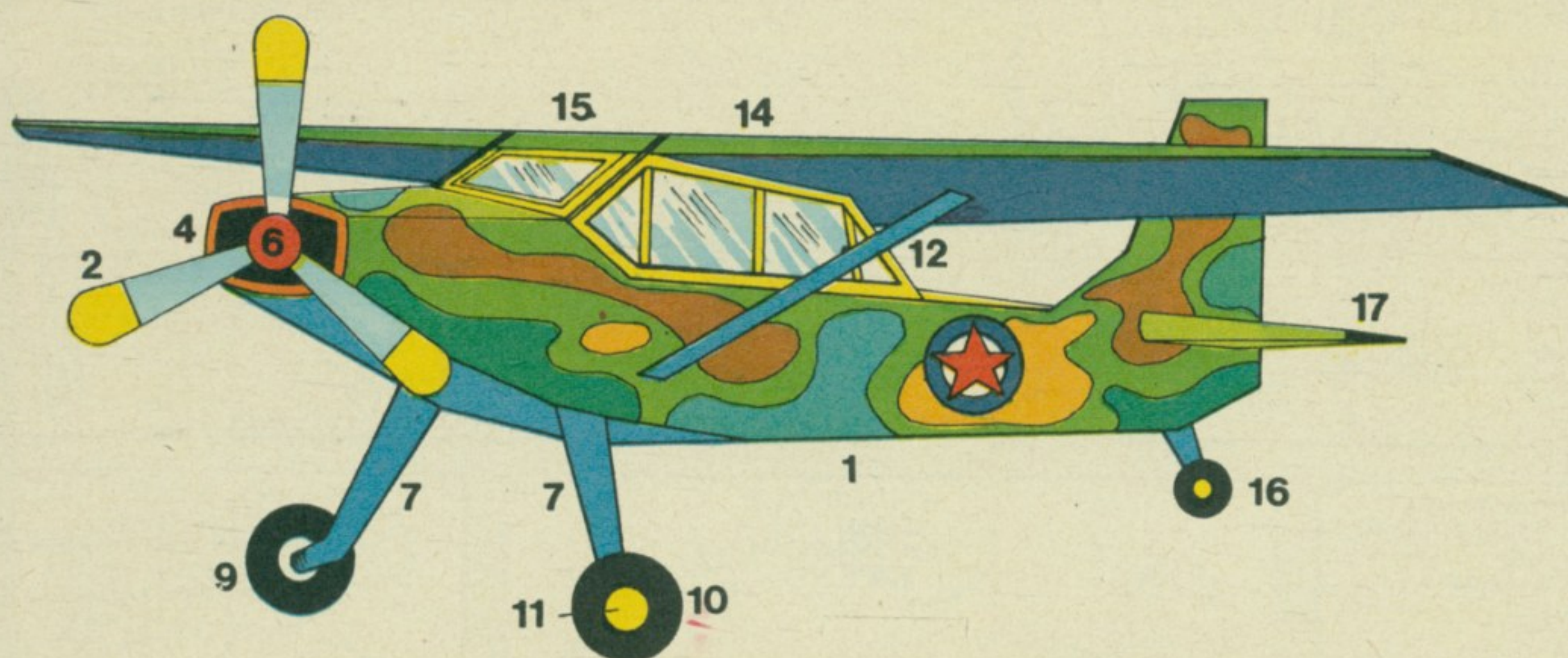
У идућем броју комплетан стрип:

Рип Кирби

ЛАЖНА
БЛИЗНАКИЊА

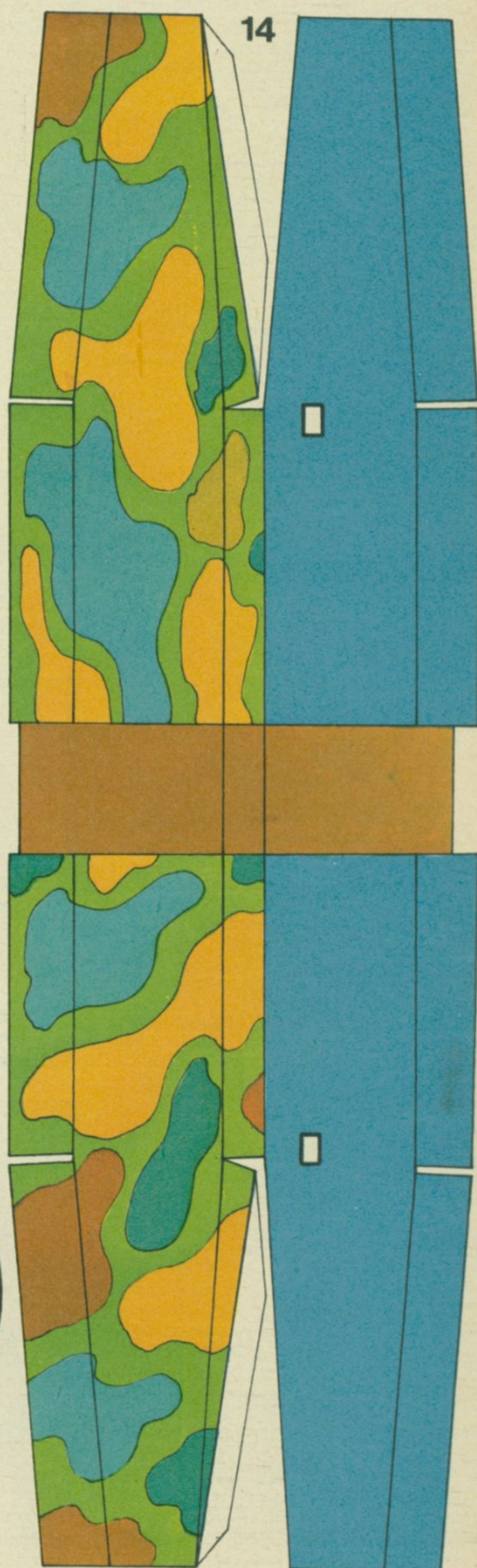
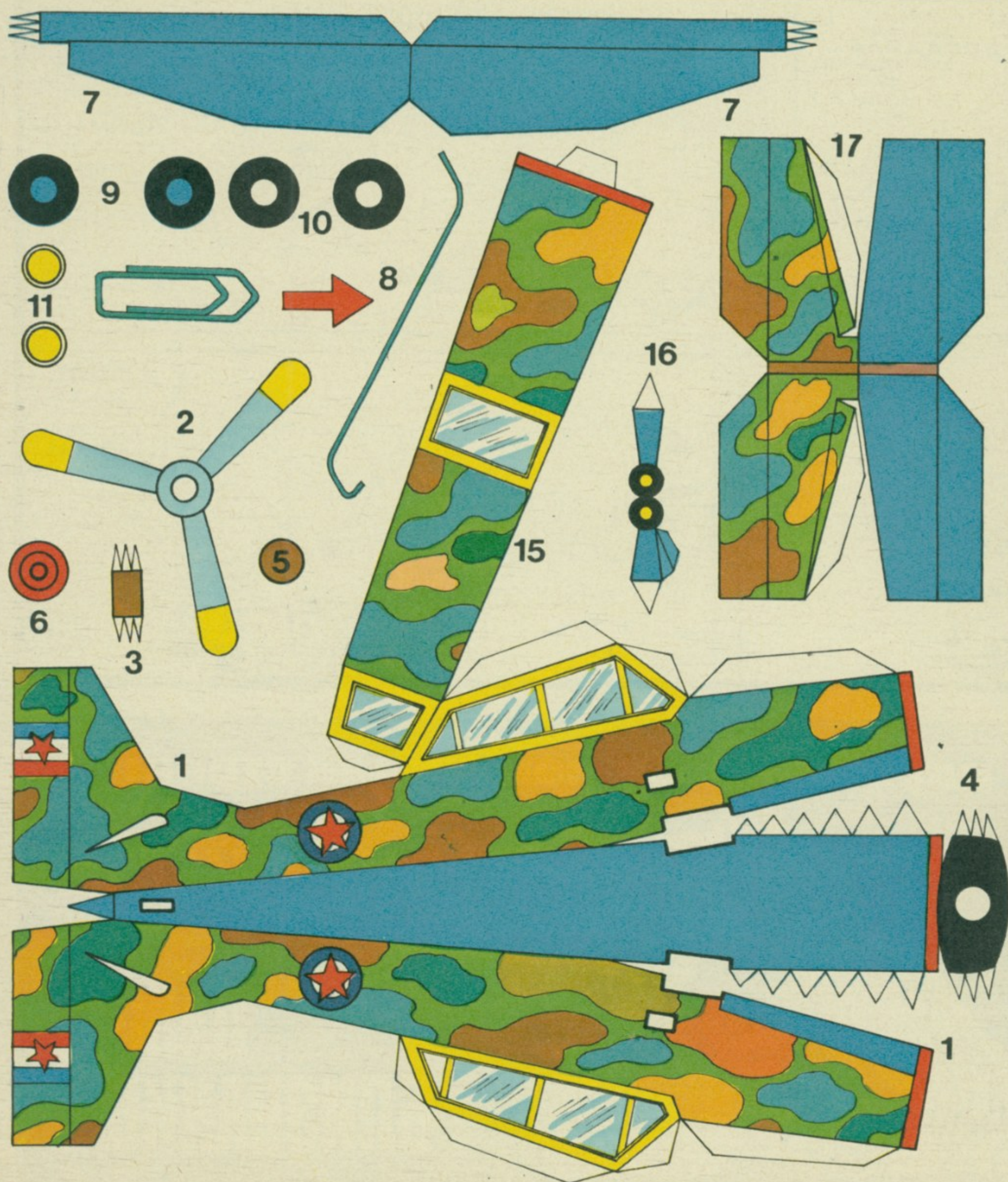
ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ И САСТАВИ ЛАКИ ТРАНСПОРТНИ АВИОН УТВА V-51

Све делове нацрта залепи на најтањи хамер, изрежи их и састави по редоследу бројева као на слици. Осовину (3) савиј у ролницу, протури кроз елису (2) и мотор (4), а необојене завршетке залепи за кружиће (5, 6). Две искоришћене жваке утисни у унутрашњу страну мотора. Две спајалице исправи и пресавиј у назначеном облику, (8) умотај их у стајни трап (7), протури кроз одговарајуће отворе на труп авиона (1) и на повијене делове жице натакни

точкове (9, 10) и додај поклопац (11). Крила (14) залепи испод поклопца кабине (15). Једну половину репног стабилизатора (17) пресавиј уздуж да би га могао протурити кроз прорез на репу авиона. На овај начин добићеш модел УТВЕ у размери 1:60 са обртном елисом. Тачкове залепи да се не би обртали. Модел можеш излакирати да би ти дуже трајао и пустити да лети.

МИ-РИЗ

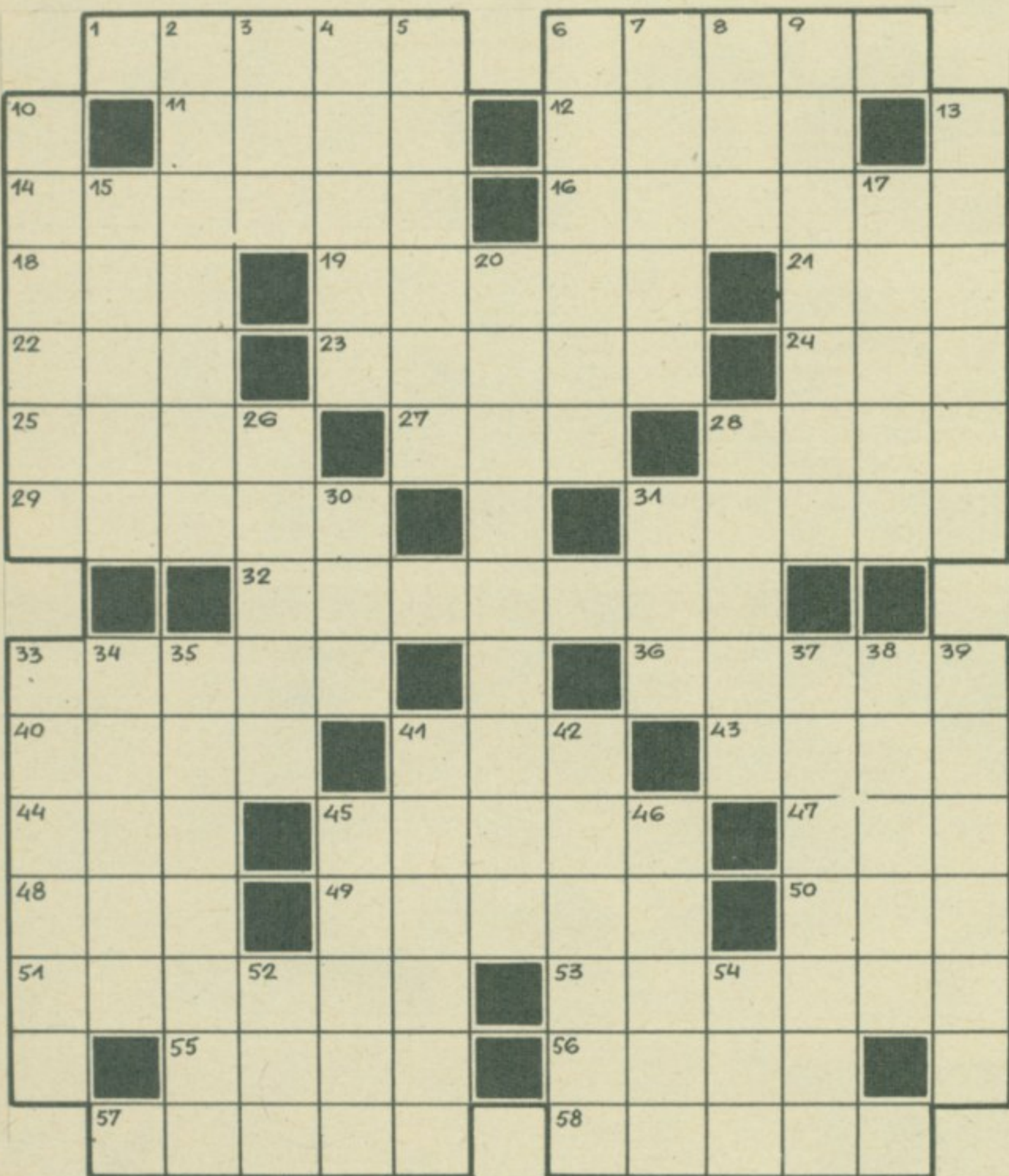
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) мера за квалитет бензина, 6) препорука, упутство, 11) плодно место у пустињи (множ.), 12) летопис, 14) вредан, 16) део шпанске народне ношње, 18) свеза, 19) део народне ношње, 21) тениски термин, 22) делање, стварање, 23) бориште, 24) корача, хода, 25) бог љубави код Римљана, 27) лука у Израелу, 28) тањир (далматински), 29) шпанско мушко име, 31) врста дугорепа папиге, 32) врста зрнастог воћа, 33) изложбени простор, 36) град у Турској, 40) личност из стрипова, 41) птица певачица, 43) изнова, поново, 44) име глумице Мањани, 45) град у Војводини, 47) млада кобила, 48) раствор смола у уљу, 49) превозно средство, 50) једна наша фабрика аутомобила, 51) наша фабрика авиона, 53) стари град у Грчкој, престоница краља Агамемнона, 55) експлозивна тела (множина), 56) напад, 57) дрвено седло, 58) део запрежних кола за превоз расутог терета.

УСПРАВНО:

2) ходник, трем, 3) руски шаховски велемајстор, 4) један континент, 5) изненадна олуја на мору, 6) белгијска авионска компанија, 7) личност из приповетке Л. Лазаревића, 8) талас, 9) врста лирске песме, 10) подручје власти емира, 13) небеско тело, 15) историјско место у САД, 17) дежурни у разреду, 20) речник страних израза (множ.), 26) део шпорета у коме се пече, 28) чувени музеј у Мадриду, 30) Корнејева драма, 31) немањ, 33) почасна чета, 34) витак, 35) пустиња у Чилеу, 37) продавница лекова, 38) ала, аждаја, 39) козачки поглавица, 41) име наше певачице народних песама, 42) желудац, трбух, 45) финско купатило, 46) име Мезетове, 52) главни град суседне државе, 54) град у Француској.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) извештаченост, л, р, 10) тенор, м, р, 11) ила, 13) Анока, 14) они, 16) јута, 18) Ида, 19) Отон, 20) Адамо, а, 22) право, д, 23) рака, 25) плач, м, 26) АМИ, 28) имела, 29) ини, а, 31) ИНА, 32) Ита, а, 32) тла, 35) атоми, 36) прт, а, 38) први, 40) анал, р, 42) клапа, п, 45) амара, 47) Тара, 48) боа, 50) оток, 51) Ика, 52) перла, 54) аки, к, т, 55) алоид, н, ј, 56) аристократија.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тримесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тримесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: DM 36 — \$ 12 — Ft 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1 тел. 22-711.

На основу нишлења републичког секретаријата за културу СРС број 413-29/73-02 од 22. I 1973 године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

РАЂАЈУ СЕ ЖИВИ

Молим вас да ми одговорите на једно питање (ради се о оклади): да ли се клокан (кенгур) леже из јајета величине ораха а после сине мајчино млијеко?

Синиша Рај,
ученик, Ријека

Кенгури или клокани су сисари из реда торбара и уопште се не ле-

гу из јаја већ се рађају живи. На свет долазе веома мали — младунче такозваног великог кенгура који је дугачак око 3 метра, при рођењу није веће од 3 сантиметра. Не развијени младунци проведу око 8 месеци у торби коју женка има на трбуху.

ДУБИНА — 14 МЕТАРА!

Драги Забавнице,
у једној од последњих емисија „С камером кроз свет“ било је речи о Панаму. Желео бих да сазнам колика је ширина и дубина канала и још неке тачне податке у бројкама о њему и његовој историји.

Новак Насић, Сомбор

Панамски канал велики је морски канал који пресеца Панамски земљоуз између Северне и Јужне Америке. Спаја Атлантски океан са Тихим. Пре то што је прокопан поморски пут Њујорк — Сан Франциско, ишло се око Јужне Амери-

ке, био је дужи за читавих 14.600 км!

Панамски канал дугачак је 81,6 км, широк 92 м (у новије време проширује се до 152 м), дубок до 14 м. Бродови се пуштају једновремено у оба правца. Канал је пројектовао и започео његову изградњу Фердинанд де Лесепс 1881, а после његовог финансијског слома 1899, изградњу су преузеле САД. Довршен је и отворен 15. августа 1914. Трошкови изградње износили су 373,6 милиона долара.

Зона Панамског канала налази се под влашћу Сједињених Држава.

ЗАШТО БАШ ПЕХАРИ?

Драги Забавнице,
нешто ми је пало на памет: зашто се увек као спортске награде дају пехари. Напиши ми то ако знаш.

Томислав Кујунџић,
Прокупље

Уобичајено је да спортски трофеји имају облик пехара, али мало ко зна да овај облик потиче још из античког доба. Атлетски спортови били су необично важни у жи-

воту Грка и Римљана, а уз то тесно везани с њиховом религијом. Спортске утакмице одржаване су у одређене дане, а приређиване су увек у славу неког бога. На крају свечаности богу је приношен пехар с вином, а доцније су и сами победници награђивани тим пехарима. Касније су ти пагански обичаји пали у заборав, а остало је само додељивање пехара победнику у разним такмичењима.

ЦЕЛА
МАТУРА
У ЈЕДНОЈ
КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ И МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити доузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

